

แผนทำลาย พระพุทธศาสนา

พระราชธรรมนิเทศ (ระแบบ จิตภาโณ)
วัดบวรนิเวศวิหาร
รวบรวมเรียบเรียง

แผนทำลาย

พระพุทธศาสนา

พระราชธรรมนิเทศ (ระแบบ จิตภาณเณ)

วัดบวรนิเวศวิหาร

รวบรวม เรียบเรียง

ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย

จัดพิมพ์เผยแพร่

พุทธศักราช ๒๕๔๒

ISBN 974-86943-1-3

แผนทำลายพระพุทธศาสนา

พระราชธรรมนิเทศ (ระแบบ จิตญาโณ)

รวบรวม เรียบเรียง

พิมพ์ครั้งที่ ๑	กรกฎาคม ๒๕๓๗	๕,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๒	กรกฎาคม ๒๕๓๙	๕,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๓	มกราคม ๒๕๔๐	๕,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๔	พฤษภาคม ๒๕๔๒	๕,๐๐๐ เล่ม

ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย

ตำหนักกลาง วัดบวรนิเวศวิหาร

โทร. ๒๕๑-๒๑๓๙, ๒๕๑-๓๖๗๕

พิมพ์ที่ พรตีวารพิมพ์

๑๘๔/๑๐ ลาดพร้าว ๘๗ แขวงวังทองหลาง

เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๑๐

โทร. ๐๑-๓๕๓-๔๕๕๑, ๐๒-๕๓๕-๘๖๓๒

จารุพรรณ วันทนทวี ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

งานของศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ได้ตั้งขึ้นด้วยเจตนาที่จะสืบต่อพระพุทธปณิธานของ พระพุทธเจ้า ที่ทรงตั้งพระทัยไว้ก่อนที่จะทรงแสดง ปฐมเทศนาความว่า

พระองค์จะทรงดำรงพระชนม์อยู่เพื่อทำงาน ๔ ประการคือ

ให้การศึกษแก่พุทธบริษัท

ให้พุทธบริษัทได้ประพฤติปฏิบัติตามพระสัทธรรม เพื่อให้พุทธบริษัทที่ได้รับการศึกษา และ ประพฤติปฏิบัติด้วยตนเองแล้ว นำพระสัทธรรมไปเผยแผ่ ชี้แจงแสดงแก่คนอื่น โดยพิสดาร

คราวใดที่มีปรปวาท คือ การกล่าวจ้วงจาบ บิดเบือนพระสัทธรรมเกิดขึ้น พุทธบริษัทจะต้องมี ความสามารถในการแก้ไขปรปวาทนั้นให้ยุติลง ด้วยดี

เมื่องานหลักทั้ง ๔ ประการนี้สำเร็จแล้วพระองค์ จึงจะเสด็จดับขันธปรินิพพาน

พุทธบริษัททั้ง ๔ ประการนี้ของพระพุทธเจ้า สมบูรณ์เต็มก่อนกาลปรินิพพานของพระพุทธเจ้า และมีการ สืบทอดเจตนาธรรมเหล่านี้กันมาโดยลำดับ จนสามารถนำ พาทะพุทธศาสนาสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน งานสืบทอดงาน พระพุทธศาสนาที่ปฏิบัติกันอยู่ เป็นความดีงามที่ควรแก่การ สนับสนุน แต่หากว่าจะมีการจัดองค์กรขึ้นทำงาน ในลักษณะ ร่วมหลักความคิด ร่วมกิจกรรม ร่วมผล ประโยชน์กันของกลุ่มพุทธบริษัททั้งหลาย ใน ลักษณะเป็นการทำงานบนพื้นฐาน สามัคคีร่วมชาติ พุทธศาสน์ร่วมใจ โดยให้พระพุทธศาสนา โดยเฉพาะ ศาสนธรรมเป็นแกนใจ ในการศึกษา ปฏิบัติ เผยแผ่ และแก้ ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่พระพุทธศาสนาแล้ว จะเป็นการทำงานที่ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ได้ อุบัติขึ้นด้วยความสามัคคีพร้อมเพรียงกันของพุทธบริษัททุก ฝ่ายจำนวนหนึ่ง และมีคนสนับสนุนมากขึ้นโดยลำดับ งานที่ ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทยที่ทำกันเป็น หลักในขณะนี้ คือการจัดงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา ในเทศกาลวิสาขบูชา การเผยแผ่ศาสนาธรรมในรูปของเอกสาร การสั่งสอนในโรงเรียน การเผยแผ่ทางวิทยุและโทรทัศน์

ตลอดถึงการสังคมสงเคราะห์ในรูปแบบต่าง ๆ ตามกำลัง
ความสามารถของศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรจัดตั้งที่กำลังรอเวลาเจริญเติบโตจะทำได้

หนังสือเรื่อง **แผนทำลายพระพุทธศาสนา**
เล่มนี้ เป็นงานการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในรูปของเอกสาร
โดยศูนย์ฯ ในรูปของการเผยแพร่ด้วยราคาย่อมเยาวิ จนเกือบ
จะเป็นราคาทุน ด้วยความหวังว่าหนังสือเล่มนี้ จะให้ความรู้
ความเข้าใจในศาสนธรรม แก่ท่านสาธุชนผู้สนใจในธรรมได้
ตามสมควร ทั้งสามารถช่วยเหลือท่านที่ต้องการหนังสือ
ธรรมะไปแจกในงานต่าง ๆ หรือมอบแก่ท่านที่เคารพนับถือ
เป็นต้น

หนังสือแผนทำลายพระพุทธศาสนา เล่มนี้ที่เคย
พิมพ์มาแล้วแต่ขาดคราวลง ซึ่งเป็นการแสดงว่าท่านสาธุชน
ได้ให้ความสนใจ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของศูนย์ส่งเสริม
พระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย เพราะว่า การช่วยเหลือ
กิจกรรมของศูนย์ฯ ในลักษณะนี้ เป็นทั้งการศึกษารธรรม
ปฏิบัติธรรม และเป็นธรรมทาน อันเป็นการให้ที่พระพุทธองค์
ทรงแสดงว่า

สพฺพทานํ ธมฺมทานํ ชินาติ

การให้ธรรมเป็นทาน ชนะการให้ทั้งปวง

ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทยหวังว่า
งานเผยแพร่ธรรมในรูปเอกสาร และในรูปแบบอื่น คงได้รับการ
ส่งเสริมสนับสนุนจากสาธุชนด้วยดี โดยเฉพาะหนังสือ
เล่มนี้คงจะอำนวยประโยชน์ในการศึกษา ปฏิบัติ เผยแผ่ แก้
ปัญหาแก่ท่านพุทธบริษัททั้งหลายได้เป็นอย่างดี

ขออานุภาพคุณพระศรีรัตนตรัย ได้โปรดคล
บันดาลอภิบาลรักษาให้ท่านสาธุชนผู้สนใจใน
ธรรมเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา จง
ประสบความเจริญงอกงามไพบูลย์ในธรรม อัน
พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประกาศแสดงไว้ดีแล้ว
ตลอดกาลนาน

ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย
พระตำหนักล่าง วัดบวรนิเวศวิหาร

สารบัญ

๑. ความขัดแย้งระหว่างพระพุทธศาสนากับศาสนาคริสต์ฯ	๑
๒. ฝ่ายคริสต์ศาสนามีอะไรที่ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่แตกต่างฯ	๒
๓. ความขัดแย้งระหว่างพระพุทธศาสนากับคริสต์ศาสนาฯ	๓
๔. เรื่องที่วิพากษ์วิจารณ์กันมากในปัจจุบัน มีต้นตอมาจากไหน	๑๐
๕. เมื่อก้าวโดยสรุปแนวศาสนสัมพันธ์ ที่ทางวาติกันกำหนดฯ	๑๓
๖. แผนการทำงานเหล่านี้รู้สึกว่ามีข้อดีมากเหมือนกันไม่ใช่หรือ?	๑๕
๗. พระพุทธศาสนาแสดงความเกิดขึ้นของโลกไว้อย่างไร ?	๒๒
๘. นักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาเคยแสดงความเห็นฯ	๒๔
๙. พระพุทธเจ้า พระธรรม มาจากพระเจ้าจริงหรือ ?	๒๘
๑๐. พระพุทธเจ้าไม่เกี่ยวข้องกับพระเจ้าเลยหรือ ?	๓๐
๑๑. พระพุทธเจ้าไม่เกี่ยวข้องกับพระยะโฮวาเลยหรือ ?	๓๔
๑๒. พระเจ้ากับพระพุทธเจ้า ใครควรจะนับถือ ?	๔๒
๑๓. ศาสนาทุกศาสนาสอนให้คนดีเหมือนกันจริงหรือ ?	๕๓
๑๔. พระเยซูเป็นพระเมสสิอาห์ พระศรีอาริย์จริงหรือ ?	๕๕
๑๕. ความเห็นจากข้อความในหนังสือ วารสารแกลงกิจ เล่มที่ ๑๐	๖๑
๑๖. เจตนาไม่บริสุทธิ์ในการได้อาลอกหรือศาสนสัมพันธ์ของคริสต์?	๖๕
๑๗. ธรรมเป็นกฎธรรมชาติ เราจะชี้แจงอย่างไร ?	๖๘
๑๘. ความเลื่อมหรือความเจริญ ขึ้นอยู่กับพุทธบริษัท ๔ จริงหรือ ?	๗๒
๑๙. ควรชี้แจงเวลาที่มีผู้กล่าวผิดอย่างไรหรือไม่ ?	๗๖
๒๐. ตัวอย่างหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่โดนบิดเบือน	๗๙
๒๑. ตัวอย่างบางข้อที่บิดเบือน พระพุทธศาสนาสอนไว้อย่างไร ?	๘๔
๒๒. หลักฐานการปฏิเสธผลแห่งการปฏิบัติธรรมและกตหลักธรรม	๘๘
๒๓. หลักฐานอย่างอื่นที่ทำให้ชาวพุทธข้องใจในพฤติกรรมฯ	๙๑
๒๔. หลักฐานที่เป็นนโยบายโดยตรงจากวารสารแกลงกิจฯ	๙๖
๒๕. ตัวอย่างบุลเลติน, รายงาน, ข้อเสนอแนะของบาทหลวง	๑๑๕

ถ้าไม่ปกป้องพระพุทธศาสนาไว้
คงจะเป็น ตายาย ปู่ย่า จัญไร
ให้ลูกหลานดำประจาน

เพื่อความเข้าใจดีต่อกัน

๑. ความขัดแย้งระหว่างพระพุทธศาสนากับศาสนาคริสต์
นิกายโรมันคาทอลิก มีความเป็นมาอย่างไร ?

รู้สึกว่ามันน่าจะเกิดเรื่องเช่นนี้ขึ้นเลย ใช่ไหม ?

เมื่อว่ากันตามหลักของศาสนาที่บริสุทธิ์จริง ๆ แล้ว ไม่
ควรมีการขัดแย้งกัน เพราะศาสนาเป็นเรื่องของระบบพัฒนาชีวิต
จิตใจของมนุษยชาติ เป็นการยกระดับชีวิตของคนให้สูงขึ้น
ตามเป้าหมายของศาสนานั้น ๆ แต่เราจะพบว่าศาสนาต่าง ๆ
มักมีการขัดแย้งกันเกิดขึ้นเสมอ ทั้งในศาสนาเดียวกันและต่าง
ศาสนากัน ซึ่งประวัติศาสตร์ของแต่ละศาสนาย่อมยืนยันได้ถึง
ความจริงข้อนี้

สำหรับการขัดแย้งระหว่าง คริสตศาสนา นิกายโรมัน
คาทอลิก กับพระพุทธศาสนานั้น ถ้าเราจะพูดถึงความเป็น
มาแล้ว มีความขัดแย้งกันในด้านหลักการสำคัญ ๆ อยู่ในตัว
ของศาสนาเองมาแต่เดิมแล้ว เช่นศาสนาคริสต์เป็นเทวนิยม
นับถืออำนาจของพระเจ้า แต่พระพุทธศาสนาเป็นอเทวนิยม

ไม่ยอมรับอำนาจพระเจ้าไม่มีการพูดถึงพระเจ้าในรูปแบบใดๆ ก็ตาม แต่ยอมรับความมีอยู่ของเทวดา มาร พรหม ในฐานะกระบวนการทางธรรมชาติ และท่านเหล่านั้นเป็นเพียงเพื่อนร่วมเกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันเท่านั้น

เนื่องจากพระพุทธศาสนาเกิดขึ้นในโลกก่อนศาสนาคริสต์ถึง ๖๑๘ ปี ทั้งเป็นการเกิดขึ้นในท่ามกลางสังคม ความเชื่อถือเหตุผลที่แตกต่างกัน เมื่อถึงคราวมารู้จักเกี่ยวข้องกัน ชาวพุทธเองนั้นเนื่องจากอาศัยพื้นฐานการยอมรับนับถือมนุษยสัมพันธ์ เทวดา มาร พรหม ในฐานะเพื่อนร่วมโลก ร่วมทุกข์ในสังสารวัฏดังกล่าว จึงมีความรู้สึกเป็นมิตรกับทุกคน แม้ว่าจะต่างกันในด้านอื่น ๆ แต่เป็นเพื่อนกันในฐานะดังกล่าว ข้อนี้พึงเห็นการเผยแผ่ธรรมะของพระพุทธเจ้า พระองค์ทรงมีหลักธรรมที่ทรงสั่งสอนอยู่ ๔ แนวคือ

๑. **ปฏิวัติ** คือเป็นการเปลี่ยนแปลงความเชื่อถือ หลักปฏิบัติในสังคมอย่างหน้ามือเป็นหลังมือ เช่นความเชื่อว่าการฆ่าสัตว์มนุษย์เป็นบุญ พระพุทธศาสนาบอกว่าบาป แต่มีการสั่งสอนแนะนำกันในหมู่ชาวพุทธ คนที่เชื่อว่าเป็นบุญถ้าเขาไม่ถามก็จะไม่ตอบ

๒. **ปฏิรูป** คือการนำเอาความเชื่อถือ หลักปฏิบัติที่นิยมกันในสมัยนั้น เอามาปรับปรุงเพิ่มเติมให้มีผลในทางปฏิบัติ อันอำนวยความสะดวกและความสุขอย่างแท้จริงแก่ผู้ปฏิบัติตาม โดย ๒ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

บอกไว้อย่างชัดเจนว่า อะไรเป็นของเดิม อะไรเป็นของเพิ่มเติมใหม่

๓. **ตั้งหลักการใหม่** ที่เป็นผลตรงจากการตรัสรู้ของพระองค์ เช่น หลักอริยสัจ อนัตตา ปฏิจจสมุปบาท เป็นต้น

๔. การยอมรับนับถือความคิดเห็น คำที่เป็นสุภาสิตของนักปราชญ์ต่าง ๆ ในสมัยก่อน และในสมัยพุทธกาล เมื่อลงกันสมกันกับหลักความจริง เมื่อนำมากล่าวมาแสดงก็บอกไว้เสร็จเลยว่า ใครกล่าวข้อความเหล่านี้ไว้ ซึ่งหมายความว่าท่านเจ้าของความคิด วาทะเหล่านั้น ได้รับยกย่องจากพระพุทธศาสนาที่พระพุทธศาสนานำคำของท่านมากล่าว โดยไม่ได้เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ หรือบิดเบือนของท่านแต่ประการใด พระพุทธศาสนาเองก็มีศักดิ์ศรี เพราะไม่เป็นการขโมยธรรมะของคนอื่น ทั้งนี้เพราะว่าการขโมยธรรมคือคำสอนของคนอื่นมาอ้างว่าเป็นของตน พระพุทธเจ้าทรงจัดเป็นมหาโจรประเภทหนึ่งในมหาโจร ๕ ประเภทที่ทรงแสดงไว้ในวินัยปิฎก

ยิ่งในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วยแล้ว พระพุทธเจ้าทรงแสดงเจตนารมณ์ในการทำงานตลอดถึงหลักการและวิธีการไว้บนพื้นฐานของการยอมรับนับถือฐานะของสัตว์โลกว่า เป็นเพื่อนร่วมทุกข์กันดังกล่าว ดังนั้นการบำเพ็ญบารมีความเพียรพยายามจนได้ตรัสรู้ และงานที่พระพุทธเจ้าทรงกระทำจึงมีเป้าหมายอยู่ที่ **เพื่อให้เกิดประโยชน์ เกื้อกูล และความสุขแก่สิ่งที่มีชีวิตทั้งหลาย**

เมื่อส่งพระสาวกไปประกาศพระศาสนา จึงทรงแสดงให้เห็นถึงงานที่พระจะต้องทำด้วยพระพุทธานุภาพเป็นใจความว่า

พวกเธอจงเที่ยวจาริกไปเพื่อเกื้อกูลแก่คนหมู่มาก เพื่อความสุขแก่คนหมู่มาก เพื่ออนุเคราะห์โลก เพื่อประโยชน์เกื้อกูล เพื่อความสุขแก่เทวดา และมนุษย์ทั้งหลาย จงแสดงธรรมอันงามในเบื้องต้น ท่ามกลาง ที่สุด ให้ถูกต้องสมบูรณ์ทั้งเนื้อหาและพยัญชนะ คนที่มีกิเลสน้อยเบาบางนั้นมีอยู่ แต่ถ้าไม่ได้ฟังธรรมจะเสื่อมจากความดีที่เขาฟังได้..

ในการทำงานเผยแผ่พระศาสนานั้น ทรงวางหลักในการสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคนอื่นว่า

อนุปวาโท คือไม่กล่าวร้ายในลักษณะก้าวร้าว บิดเบือนใส่ร้าย ดูหมิ่นเขา

อนุปมาโต คือไม่ทำลายไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ ศาสนสถานของคนอื่น

งานของพระพุทธศาสนาจึงเป็นงานพัฒนาปัญญาของตนก่อนเพื่อให้จิตใจมีความบริสุทธิ์ผ่องแผ้วแล้วสัมผัสโลกคือหมู่สัตว์ด้วยความกรุณา เพื่อช่วยเหลือในการสร้างปัญญา พัฒนาความบริสุทธิ์สืบต่อกันไปจากคนสู่คน จากหมู่คณะสู่หมู่คณะ จนถึงจากยุคสู่ยุค พระพุทธศาสนามีพื้นฐานที่ควรตระหนักไว้

๒. ฝ่ายคริสตศาสนามีอะไรที่ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่แตกต่างกันกับพระพุทธศาสนา ?

พื้นฐานที่แตกต่างกันนั้นมีมาก แต่จะพูดเฉพาะในประเด็นเดียวคือ การมองโลกและชีวิตในแง่ของคริสตศาสนา เช่น

๑. คริสต์ถือว่า โลก ชีวิต สรรพสิ่งล้วนเกิดขึ้นจากการสร้างของพระเจ้า ทุกอย่างในโลกจึงเกิดมาจากแหล่งเดียวกัน คือการสร้างของพระเจ้า

๒. คริสต์ยอมรับนับถือฐานะ ศักดิ์ศรีของคนดีว่าต้องเป็นคริสตศาสนิกชนเท่านั้น คนนอกนั้นเป็นพวกนอกรีต ซาตาน อมารยะ ทรมศต่อพระเจ้าเป็นต้น แต่คนเหล่านั้นจะกลับเป็นคนดีได้หากกลับใจมานับถือคริสตศาสนา สรุปว่าคนจะเป็นคนดีได้ ต้องเป็นคนที่น่าเชื่อถือศาสนาคริสต์เท่านั้น

๓. มองศาสดาในศาสนาอื่นว่าเป็นซาตาน อันเป็นศัตรูสำคัญของพระเจ้าที่จะต้องทำลาย

เมื่อการมองโลกชีวิตในมุมนี้ หลักการทำงานของคริสตศาสนาจึงมีเป้าหมายที่ เปลี่ยนชาวโลกทั้งปวงให้เป็นคริสต์ เพื่อขจัดพวกนอกรีต ซาตานให้หมดไป จากวารสารแถลงกิจของวาติกัน เล่มที่ ๑๐ หน้าที ๗ - ๘ แสดงวัตถุประสงค์ดั้งเดิมไว้ว่า

- ท่านจงไปทำให้ประชาชาติทั้งหมด เป็นสาวกของพระเยซู ถ้อยคำเหล่านี้ควรได้รับการจารึกด้วยตัวทองที่หน้าแท่นบูชา

๒. พื้นฐานที่แตกต่าง ๕

-ภารกิจที่แท้จริงของคริสตศาสนจักร ที่ได้รับมอบจากพระเจ้า คือการประกาศพระวรสารแห่งพระเยซูคริสต์เจ้าไปจนสุดทุกมุมโลก ภารกิจแห่งการเผยแพร่แบบมิชชันนารีจะยอมให้มีอุปสรรคใด ๆ มากำจัดขัดขวางไม่ได้เลย

อาจจะเป็นเพราะ ต้องการจะให้คนทั้งโลกเป็นสาวกของพระเยซู โดยไม่ยอมให้มีอุปสรรคใด ๆ มาขัดขวางนี้เอง ทำให้การทำงานเผยแผ่ศาสนาของคริสต์ในยุคหลัง ทำงานได้ก้าวหน้ารวดเร็ว บางกรณีก็รุนแรงและโหดร้าย ซึ่งประวัติศาสตร์ของคริสตศาสนานิกายโรมันคาทอลิก ย่อมยืนยันถึงความจริงเหล่านี้ได้เป็นอย่างดีพอ ๆ กับประวัติศาสตร์ของพระพุทธศาสนาที่ยืนยันความจริงในทางตรงกันข้าม

๓. ความขัดแย้งระหว่างพระพุทธศาสนากับคริสตศาสนานิกายโรมันคาทอลิก มีความเป็นมาอย่างไร ?

เมื่อกล่าวเฉพาะประเทศไทย นิกายโรมันคาทอลิกนี้เข้ามาเผยแผ่ในประเทศไทยในรัชสมัยของพระนารายณ์มหาราช คือประมาณ ๓๐๐ กว่าปีมาแล้ว การเผยแผ่ในคราวนั้นคงทำตามเป้าหมายดังกล่าว เขาจึงใช้อุบายวิธีต่าง ๆ ทั้งทางการทูต การเมือง การทหาร อำนาจเงิน โดยมี เจ้าพระยาวิเศษเยนทร์(พอลคอน) เป็นตัวเชื่อม ได้ใช้ความเพียรพยายามอย่างมากที่จะให้พระนารายณ์มหาราชเข้ารีตเป็นคริสต์ตั้ง

๖ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

เผยแผ่คัมภีร์รุนแรงมากที่สุดทีเดียว เพราะจิตกรรมฝาผนังบางแห่งเขียนเป็นรูปบาทหลวงห่มจีวรพระ แต่สวมหมวกบาทหลวง แสดงให้เห็นว่า ชาวไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา รู้สึกเจ็บแค้นมาก และที่เห็นได้ชัดคือ

เมื่อพระเพทราชา กับขุนหลวงสรศักดิ์ยึดอำนาจ ได้ปฏิบัติกรไต่ตอบคริสต์ศาสนารุนแรงมากเช่นกัน มีทั้งฆ่าทั้งจับ ทั้งจับตัว แต่คนไทยก็คือคนไทยที่ใจเย็นมักเป็นม้าอาวรีอยู่เสมอ มาเรื่องรุนแรงในอดีตค่อย ๆ ลืมเลือนกันไป จนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขพอสมควรสืบต่อมา

มาถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว บาทหลวงในคริสตศาสนานิกายโรมันคาทอลิก ได้พิมพ์หนังสือชื่อ **ปุจฉาวิสัชนา** ขึ้น มีคำถามคำตอบ ๒๗ ข้อ แต่ท่านเสนาบดีในสมัยนั้นท่านสนใจงานพระศาสนา จึงเรียกตัวบาทหลวงไปคาตโทษห้ามพิมพ์เผยแพร่หนังสือเล่มนั้น ถ้าขึ้นทำอีกจะขับออกจากบ้านเมืองไป เรื่องก็สงบมาอีกระยะหนึ่ง

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว บาทหลวงพยายามที่จะติดต่อให้พระองค์สนับสนุนศาสนาคริสต์ แต่เพราะความเป็นนักปราชญ์ทางศาสนาของพระองค์ จึงทรงใช้อุบายวิธีแก้ปัญหาในลักษณะที่นิมนต์ผ่านพ้นความรุนแรงไปได้

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑ ทางศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ได้นำเอาหนังสือ **ปุจฉาวิสัชนา** ขึ้นมาพิมพ์อีกครั้งหนึ่ง จนเกิด

มีการรวมตัวกันประท้วงและจัดการโต้ตอบคำกล่าวหาเหล่านั้นกันขึ้น เพราะพุทธศาสนิกชนไทยมีความรู้สึกทุกขใจ น้อยใจ และเสียใจว่า

เราอุทิศทรัพย์แสดงน้ำใจอันงามต่อบาทหลวงทั้งหลายและต่อศาสนาคริสต์ทุกนิกาย แต่การกระทำของบาทหลวงในคราวนั้นจึงเป็นเหมือนเพื่อนเราที่พเนจรมาจากต่างแดน เราต้อนรับให้ความเป็นมิตรด้วยดี แต่กลับสนองคุณด้วยการรื้อหิ้งบูชาพระของเรา แล้วนำเอาพระพุทธรูปที่ประดิษฐานอยู่โยนลงบนพื้นดินแล้วใช้เท้าเหยียบ ซึ่งแน่นอนเหลือเกินเพื่อนก็เพื่อนเถอะ ไม่มีใครอดทนต่อการกระทำอันก้าวร้าวเช่นนั้นได้

การรวมตัวกันในคราวนั้นรู้สึกว่าได้ผลดีมาก โดยเฉพาะหนังสือ ตอบบาทหลวง โดย พ.ท.ปิ่น มุทุกันต์ อนุศาสนาจารย์ กองทัพบก ได้รับความสนใจและแพร่หลายไปกว้างขวางมาก

อาจจะเป็นเพราะบาทหลวงในคริสตศาสนา นิกายโรมันคาทอลิกอยู่ในเมืองไทยมานาน ทั้งปัจจุบันส่วนมากเป็นคนไทย จึงทราบอัธยาศัยใจคอของคนไทยดี ประกอบกับท่านเหล่านั้นมีการศึกษาดี มีจิตวิทยาสูง เพราะเป็นกลุ่มบุคคลที่เลือกสรรมาแล้วเป็นอย่างดี จึงทำให้ท่านเหล่านี้รู้ว่า กาลใดควรทำอย่างไร แม้ว่าเราจะโต้ตอบเขารุนแรงพอควรก็ตาม เขากลับอยู่สงบโดยไม่ยอมออกหนังสือโต้ตอบออกมา อันเป็นเหตุผลทางจิตวิทยามวลชนอย่างหนึ่ง จนคนไทยเราเองกลับยกย่องว่า

บาทหลวงเหล่านั้นเป็นผู้ดี ไม่ได้ตอบ ไม่โกรธตอบ บาง
คนถึงกับย้อนมาตำหนิคนไทยพุทธที่ทำหน้าที่ได้ตอบว่า รุนแรง
ไปบ้าง ไม่เป็นผู้ดีบ้าง คริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเลยสลายไป
แปลกไหม ?

ทั้ง ๆ ที่เรื่องทั้งหมด เป็นการเริ่มมาจากคริสต์ก่อนทุก
คราว ตอนคริสต์ดำพระพุทธรศาสนา ไม่มีใครค่อยรู้สึกเดือดร้อน
แต่พอชาวไทยพุทธได้ตอบ ท้วงติง กลับถูกตำหนิว่า ทำเรื่องเล็ก
ให้เป็นเรื่องใหญ่ ก่อให้เกิดความแตกแยกขึ้นภายในชาติ
เป็นต้น

หลังจากนั้นก็จับกลุ่มร้องเพลง แสดงให้เห็นว่า พร้อม
ที่จะเสียสละทุกอย่างเพื่อพิทักษ์ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เช่น
พระราชนิพนธ์ของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่ว่า

รักชาติยอมสละแม่ ชีวี

รักเกียรติจงเจตน์พลี ชีพได้

รักราชร่วมภักดี รongบาท

รักศาสน์ราญเด็กไส้ กอบก่oพระศาสนา

ร้องเพลงกันไป ประวัติศาสตร์ก็ย้อนรอยอีกครั้ง แต่ใน
รูปเพื่อนน้ำมิตรที่ใครไม่เคยคิดว่า เพื่อนเราจะคิดเผาเรือน

๔. เรื่องที่เกิดการวิพากษ์วิจารณ์กันมากในปัจจุบัน มีต้นตอมาจากไหน และเริ่มต้นเรื่องมานานเท่าไรแล้ว ?

ต้นตอก็คงมาจากคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิกเช่นเดิม ซึ่งอาจลำดับความโดยสรุปว่า หลังจากหนังสือโต้บาทหลวงแพร์หลายออกไป โรมันคาทอลิกมีท่าที่เป็นมิตรมากขึ้นในสายตาของคนทั่วไป แต่ทางกรมการศาสนาซึ่งมี พ.อ.ปิ่น มุทุกันต์ เป็นอธิบดี ท่านคลุกคลีกับศาสนิกในศาสนาต่าง ๆ มา จึงพอจะทราบแนวทางของศาสนานั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ฟังทราบว่าแม้เราจะอยู่รวมกันถึง ๕ ศาสนาใหญ่ ๆ คือ พุทธ คริสต์ อิสลาม ฮินดู ซิกข์ แต่ศาสนาที่ใช้วิธีรุนแรงบ้าง นิมนวลบ้างเพื่อทำลายพระพุทธศาสนา ที่เห็นได้อย่างเด่นชัดคือ ศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิกพวกเดียวกันนั้น กรมการศาสนาจึงขอให้ราชบัณฑิตยสภาช่วยบัญญัติศัพท์ เพื่อใช้เรียกนักบวชของศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิกขึ้น เช่นเรียกหัวหน้าของนักบวชว่ามุขนายก เป็นต้น แต่พอทางราชการเผลอโรมันคาทอลิกกลับนำเอาชื่อต่าง ๆ ที่เรียกว่า สมณศักดิ์บ้าง ชื่อเฉพาะในพระพุทธศาสนาบ้าง นำไปใช้เรียกพวกของตน เช่น ซี สามเณร พระสงฆ์ สังฆราช เผลอ ๆ เปลี่ยนมุขนายก มาเป็น*อัครสังฆราช* ไปเลย

ตอนนั้นวงการใกล้ชิดวัดพระพุทธศาสนามีการพูดจากันพอสมควร แต่ไม่มีใครทำอะไรจริง ๆ จัง ๆ ชื่อเหล่านั้นจึงเป็นที่

ยอมรับนับถือกันแม้ในหมู่ไทยพุทธเอง ทั้งที่ชื่อเหล่านั้นเป็นการ
กดฐานะของสมเด็จพระสังฆราช ตำแหน่งสูงสุดของพระในพระ
พุทธศาสนาให้ต่ำลง โดยเขามีสังฆราชถึง ๑๐ กว่าท่าน และมี
อัครสังฆราช คือ จอมหรือยอดแห่งสังฆราช ซึ่งในความรู้สึกของ
คนที่เข้าใจภาษาไทย แต่ไม่ค่อยรู้เรื่องพระพุทธศาสนาอาจมี
ความรู้สึกว่า อัครสังฆราชนั้นใหญ่กว่าสมเด็จพระสังฆราชของ
พระพุทธศาสนาได้เหมือนกัน นี่คือการผสมผสานในลักษณะที่
ข่มสถาบันสงฆ์อยู่ในที่ และโดยเจตนาด้วย

เรื่องนี้ทราบกันในตอนหลังว่า เป็นแผนที่สั่งตรงมาจาก
กรุงวาทิกันทีเดียว ในหนังสือวารสารแกลงกิจ จากการประชุม
สมัชชาครั้งที่ ๒ ของวาทิกัน เล่มที่ ๑๐ หน้า ๒๕-๒๗ บ่งไว้ชัดว่า

งานด้านสมณเพศ เราจะต้องใช้ความเพียร
พยายามอย่างมาก ในการที่จะเรียนรู้จากพระพุทธศาสนา
เกี่ยวกับความหวัง ความโน้มเอียงทางจิตใจ และจิตวิทยา
เกี่ยวกับสมณเพศของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อที่ว่าเราจะ
ได้ตั้งหมู่สมณะแบบคริสต์ขึ้นมาบ้าง... คริสตศาสนจักรของ
เราจะไม่ใช่เป็นเพียงประดิษฐานมั่นคงด้วย ระบบสมณ-
ศักดิ์ที่เป็นของท้องถิ่นเท่านั้น แต่จะต้องประดิษฐานด้วย
วัฒนธรรมคริสต์ที่เป็นของท้องถิ่นเช่นกันด้วย

แม้ว่าคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกจะทำในลักษณะดังกล่าว
แต่ทางการของไทย และคณะสงฆ์ไทยเองคงทำตนเป็นม้าอาวี

อยู่เช่นเดิม ทำให้งานด้านการทำลายฐานแห่งศรัทธาของพุทธศาสนิกชน คือพระรัตนตรัยเกิดขึ้นในรูปการบรรยาย หนังสือวารสารแสงธรรมปริทัศน์ เป็นต้น ทำให้ชาวพุทธบางกลุ่มตื่นตัวขึ้นศึกษาพิจารณาเอกสารต่าง ๆ ของเขา ปรากฏว่าเป็นการทำงานอย่างมีการประสานแนวความคิดกัน โดยเชื่อมโยงมาจากวารสารแกลงกิจ หรือ**บูลเลติน** ที่เป็นผลจากการประชุมสมัชชาครั้งที่ ๒ ของวาติกันทั้งสิ้น โดยใช้ระบบใหม่ที่เรียกว่า **ไดอาลอก** ที่แปลกันในเมืองไทยว่า **ศาสนสัมพันธ์** โดยเปลี่ยนนอกหุ้มไว้ด้วยเมตตา ไมตรี ร่วมงาน ประสานประโยชน์ แต่เป้าหมายที่ซ่อนเร้นและเป็นเป้าจริง คือ *การผสมกลมกลืนทางศาสนาและวัฒนธรรมไทย เพื่อนำเอาหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเข้าไปเป็นของตน ด้วยวิธีค่อย ๆ กระแซะแบบดูดกลืน* บิดเบือน ผสมผสาน จนประเทศไทยอันเป็นดินแดนแห่งพระพุทธศาสนา กลายเป็นเมืองแห่งคริสต์ศาสนาที่ขึ้นตรงต่อวาติกันพร้อมด้วยความเปลี่ยนแปลงจากวัฒนธรรมพุทธไปเป็นวัฒนธรรมคริสต์ในที่สุด ข้อนี้ปรากฏหลักฐานในมติของการประชุมสมัชชาของวาติกัน ครั้งที่ ๒ เล่มที่ ๑๐ หน้า ๒๕-๒๗ ว่า

เมื่อใดพระวรสารของพระเยซูคริสต์ ได้แทรกซึมเข้าไปในวิถีชีวิตด้านวัฒนธรรมของประชาชนได้แล้ว เมื่อนั้นก็หมายความว่าคริสต์ศาสนจักร ได้รับการสถาปนาขึ้นแล้วท่ามกลางประชาชาตินั้น

๕. เมื่อกล่าวโดยสรุปแนวศาสนสัมพันธ์ ที่ทางวาติกัน กำหนดให้ทำต่อประเทศไทย เพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว นั้นมีอะไรบ้าง ?

ข้อนี้ต้องย้อนไปมองที่มติของการประชุมสมัชชาวาติกัน ครั้งที่ ๒ ในหนังสือวารสารแถลงกิจเล่มที่ ๑๐ หน้า ๒๔-๒๕ มีข้อความว่า การทำงานร่วมกันเป็นบรรทัดฐานที่สภาวาติกัน ครั้งที่ ๒ ได้กำหนดไว้ด้วยเจตนารมณ์แห่งเอกภาพสากล ระหว่างชาวคริสต์ เราจะต้องทำงานร่วมกับชาวพุทธให้มากที่สุด เท่าที่ศาสนาคริสต์ของเรา และสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงของประเทศนั้น ๆ จะเอื้ออำนวยให้เราทำได้ การทำงานประการแรกคือ งานปลูกเร้าความสนใจศาสนา ให้เกิดแก่หนุ่มสาวของประเทศนั้น ๆ พร้อมกับต่อต้านอิทธิพลของวัตถุนิยมและลัทธิไม่เชื่อศาสนา เมื่อประชาชนตื่นตัวสนใจศาสนา ก็ย่อมจะเป็นผลดีแก่งานเผยแผร์ของเราด้วย เพราะการพูดกับคนที่สนใจศาสนา ย่อมได้ผลดีกว่าการพูดกับคนบางคนที่ช่างสงสัยไม่เชื่อศาสนา ประการที่สองที่เราจะต้องทำร่วมกับชาวพุทธ คือ งานด้านกิจกรรมสังคมที่มุ่งสร้างสรรค์ประเทศชาติของตน และในงานด้านการกุศล

ในหมู่ประชากรซึ่งอยู่ในสภาพเศรษฐกิจที่ล้าหลัง จะมีงานสังคมสงเคราะห์แก่คนจนให้เราทำได้มากมาย

และจะต้องทำงานเหล่านั้นด้วยการใช้นักเผยแผร์ของเรา
ร่วมกับพระภิกษุสงฆ์ชาวพุทธ แต่การร่วมงานที่ได้
ประโยชน์มากที่สุด ก็คืองานที่ผู้เชี่ยวชาญของเรา จะไปจัด
ทำเอาคัมภีร์และตำราทางพุทธศาสนา เพื่อจะได้ดูดกลืน
เอาหลักธรรมที่ดี ๆ เข้ามาไว้ในวัฒนธรรมคริสต์ของท้องถิ่น

แผนการทำงานนี้ ได้รับการเสริมต่อในเมืองไทยในด้าน
ต่าง ๆ ดังนี้ คือ

๑. ด้านเยาวชน โรมันคาทอลิกได้เข้าร่วมงานกับชาวพุทธ
ตามแนวศาสนสัมพันธ์ ด้วยการส่งเสริมให้เยาวชนตื่นตัวทาง
ศาสนา เมื่อตื่นตัวแล้วคริสต์ก็ตกตวงผลประโยชน์จากจุดนี้

๒. ด้านสังคมสงเคราะห์ พัฒนา บรรเทาสาธารณภัย ทำ
งานร่วมกับชาวพุทธ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย ไว้เนื้อเชื่อใจ
เป็นการปูทางเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น

๓. ปรับตัวทางด้านวัฒนธรรม เข้าผสมผสานด้วยการ
คงสาระของคริสต์ไว้ แต่เอาวัฒนธรรมไทยเป็นเปลือกหุ้ม เพื่อรอ
คอยเวลาสลัดออกให้เหลือแต่วัฒนธรรมคริสต์ในภายหลัง

๔. ด้านพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น ผ่าป่า กฐิน ผังลูกนิมิต
พยายามเข้าผสมผสานเพื่อหาพวก แต่รักษาเจตนารมณ์ของ
คริสต์ไว้ จนคนขาดการสังเกตจะแยกไม่ออกว่าพุทธหรือคริสต์

๕. นำเอาหลักธรรมในทางศาสนา เช่น ทาน คีล เมตตา
กรุณา เสียสละ เข้าไปไว้เป็นหลักธรรมของคริสต์ศาสนา

๑๔ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

๖. ในด้านกัมภีร์พระพุทธศาสนา ได้ศึกษาเอาหลักธรรมคำสอนที่ดี ๆ ของพุทธศาสนาเข้าไปจัดเป็นส่วนประกอบในการอธิบายธรรมในศาสนาคริสต์ โดยเน้นให้เห็นว่า คำสอนของคริสต์สมบูรณ์กว่า มีมากกว่า สูงกว่าพระพุทธศาสนา

๗. ด้านสมาธิภาวนาของพระพุทธศาสนา เน้นให้ใช้ความฉลาดดัดแปลงเข้าไปในคริสต์ศาสนาให้เหมาะสม แล้วบอกว่า เป็นของคริสต์

งานนี้ได้รับการประสานเชื่อมโยงเป็นอย่างดีจากบาทหลวงบ้าง อดีตบาทหลวงบ้าง อาจารย์ที่จบการศึกษาจากวิทยาลัยแสงธรรมบ้าง

๖. แผนการทำงานเหล่านี้รู้สึกว่บางข้อดีมากเหมือนกัน ไม่ใช่หรือ ?

ไซแนม่อน ตรงนี้แหละคือประเด็นหลักที่เราต้องแยกให้ออกว่า ชาวพุทธคัดค้าน ทั้งตั้งในประเด็นใด แม้เราจะรู้อยู่เต็มอกว่า แผนการทำงานเหล่านี้เป็นแผนสองหน้า ที่บัญญัติการมาจากต่างชาติ ซึ่งมีฐานะเป็นอาณาจักรคือกรุงวาทิกัน คนทำงานมีต่างชาติมาก โดยเฉพาะคือคนที่เป็ญวนและเชื้อสายญวนมากเป็นพิเศษ ทั้งเล็งกาลอนาคตได้ว่า ผลจะออกมาเป็นอย่างไรก็ตาม แต่เมื่อว่าโดยสิทธิหน้าที่แล้ว เขาสามารถทำได้ในฐานะที่รัฐธรรมนุญไทยเราเปิดโอกาสให้เขา และงานนั้นเป็น

ประโยชน์แก่ประเทศไทยจนไทยต้องเป็น อาณานิคมทางความคิดของวาทิกัน ก็เป็นเรื่องที่ช่วยไม่ได้ เพราะเป็นเรื่องของศรัทธา ความสมัครใจของคนเหล่านั้นเอง เป็นอันว่า ๕ ข้อแรกชาวพุทธเราไม่ท้วงติงอะไร แม้จะรู้ว่าอะไรเป็นอะไรดังกล่าวก็ตาม ประเด็นที่เราท้วงติงคือข้อที่ ๖-๗

ซึ่ง ๒ ข้อนั้น ถ้าไม่มีการบิดเบือน โหมเม ชี้ดูว่าพระสังฆธรรมเป็นธรรมที่พระเจ้าประทานให้พระพุทธเจ้านำมาสั่งสอน แม้การตรัสรู้ก็เป็นการดลบันดาลของพระเจ้า ที่ช่วยให้พระพุทธเจ้าตรัสรู้ อันเป็นการนำเอาศรัทธาของตนมาย้ายัยศรัทธาและสิ่งที่เคยร่ำสุดในพระพุทธศาสนา นี่คือประเด็นที่ต้องท้วงติงกัน และเป็นการท้วงติงอย่างมีเหตุผล และหลักฐานเพราะว่า

๑. เรื่องพระเจ้ามอบพระธรรมให้พระพุทธเจ้ามาประกาศแก่โลกส่วนหนึ่งก็ดี เรื่องพระพุทธเจ้าตรัสรู้เพราะการดลบันดาลของพระเจ้ายกก็ดี พระพุทธเจ้ามีหน้าที่เป็นปกาศกของพระเจ้ายกดี ไม่มีหลักฐานปรากฏในคัมภีร์ของคริสต์ศาสนาคือไบเบิล ไม่ว่าคัมภีร์เก่าหรือคัมภีร์ใหม่ก็ตาม ทั้งไม่ปรากฏหลักฐานในพระไตรปิฎก อรรถกถา แม้แต่คัมภีร์รุ่นหลัง ๆ ของพระพุทธศาสนา การพูดเช่นนี้จึงเป็น

๑.๑ การกล่าวดูพระวณะของพระเยซูและพระเจ้าในศาสนาคริสต์เอง ซึ่งศาสนิกที่ดีไม่ว่าในศาสนาใดก็ตาม ไม่พึงกล่าวดูวณะศาสดาของตน

๑๖ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

๑.๒ เป็นการบิดเบือน ลบหลู่ พระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่เพื่อนร่วมชาติของตนนับถือ และแม้แต่บรรพบุรุษของคนที่ถูก คนที่เขียนเรื่องนี้อาจจะเคยนับถือมาก่อนด้วย

๑.๓ เป็นการกระทำอย่างมีเป้าหมาย เพื่อลดฐานะของพระพุทธเจ้า พระธรรมให้ต่ำลงในสายตาและความรู้สึกของคนที่ไม่ค่อยรู้เรื่องพระพุทธศาสนามากนัก แม้ว่าจะจะเป็นชาวพุทธเองก็ตาม โอกาสต่อไปคือการโน้มน้าวจิตใจของคนเหล่านั้นให้นับถือพระเจ้าของตน ซึ่งการเผยแพร่พระศาสนาไม่ว่าศาสนาใดก็ตาม ต้องวางอยู่บนพื้นฐานแห่งศีลธรรมและบริสุทธิ์ใจ ไม่ใช่ทำด้วยเล่ห์กลมายา โอ้อวด ยกตนข่มท่าน ดูหมิ่นคนอื่น เพราะการกระทำเช่นนั้นแม้คนป่าก็ทำได้

๒. นักศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาจะพบว่า แนวได้อาลอกหรือศาสนสัมพันธ์ ที่โรมันคาทอลิกใช้ในสองประเด็นนี้ เคยทำให้พระพุทธศาสนาเจ็บแสบมาแล้วในอดีต จนถึงเสื่อมสลายไปจากประเทศอินเดีย นั่นคือ การกระทำของท่านคังกราจารย์ นักปราชญ์คนสำคัญในการเปลี่ยนศาสนาพราหมณ์เป็นฮินดู โดยท่านเข้ามาศึกษาหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ในรูปของมิตรต่อพระสงฆ์ เมื่อแตกฉานดีแล้วจึงนำเอาหลักธรรมนั้นเข้าไปใส่ไว้ในคัมภีร์ของตน แล้วอ้างว่าเป็นศาสนาตนจนถึงกับนำพระพุทธเจ้าเข้าไปเป็นอวตารปางหนึ่งของพระนารายณ์ เรียกว่า พุทธาวตาร อันเป็นการลดฐานะของ

พระพุทธเจ้าจาก สยัมภู คือ ผู้ตรัสรู้ชอบด้วยพระองค์เอง ไปเป็นเพียงอวตารของพระนารายณ์ ระดับเดียวกับ พระราม พระกฤษณะ แต่เพื่อให้เห็นว่า พระพุทธเจ้าเป็นอวตารของพระนารายณ์ที่ลงมาเพื่อสอนคำสั่งสอนผิด ๆ ให้คนตกรรกก้นมาก ๆ สวรรค์จะได้ไม่แออัดด้วยประชากรเทวดา อันเป็นการย้ายพระธรรมและปฏิเสณผลของการปฏิบัติตามพระธรรม

กาลต่อมา พวกพราหมณ์ได้นำเอาหลักปฏิบัติที่เรียกตันตระเข้ามาไว้ในพระศาสนา ในลักษณะผสมกลมกลืนแบบค่อย ๆ เป็น ค่อย ๆ ไปจนพุทธศาสนานิกายมนตรยานเลอะเทอะออกไปเป็นพราหมณ์ภายในเปลือกหุ้ม คือ พระพุทธศาสนาประมาณศตวรรษที่ ๑๗ เมื่ออิสลามเตอร์ก ยกเข้ามาในอินเดีย จึงทำลายพระพุทธศาสนาจนหมดจากอินเดีย ประเทศอินเดียจึงว่างจากพระพุทธศาสนาอยู่ถึง ๘๐๐ ปี

นี่คือบทเรียนในประวัติศาสตร์ ที่สร้างความย่อยยับให้แก่พระพุทธศาสนามาแล้วในอดีต

ซึ่งปัจจุบันนี้ คริสตศาสนานิกายโรมันคาทอลิก ได้มีสถาบันค้นคว้าศาสนาฮินดูขึ้นที่อินเดีย และสถาบันค้นคว้าศาสนาอิสลามขึ้นที่ปากีสถาน ทั้งได้ติดตามศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้อย่างมานานแล้ว จึงได้มาในแนวเดียวกับที่นักปราชญ์ในศาสนาพราหมณ์ ฮินดู เคยใช้ทำลายพระพุทธศาสนาสำเร็จผลมาแล้ว นั่นคือ

๑๘ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

๑. การลดฐานะของพระพุทธรเจ้าลงเป็นเพียง ปกาศก
ของพระเจ้า ซึ่งในหนังสือแสงธรรมปริทัศน์ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ ม.ค.-
เม.ย. ๒๕๒๒ หน้า ๑๓๒ เขียนโดย บาทหลวงมนัส จวบสมัย
เพื่อยกย่องพระเยซูให้เป็นพระศรีอารีย์ และกตพระพุทธรเจ้าเป็น
ผู้รับใช้ทั้งพระเจ้าและพระเยซู ตอนหนึ่งว่า

...หากประวัติศาสตร์ยืนยันว่า พระพุทธรเจ้าได้พยากรณ์
ถึงพระศรีอารีย์ว่า จะเสด็จมาหลังจากพระองค์เสด็จปรินิพพาน
๕๐๐ ปีจริง ถือได้ว่าพระพุทธรเจ้าเป็นปกาศกองค์หนึ่งของพระเจ้า
ที่พระองค์ได้ทรงมอบภารกิจให้มาเตรียมประชาชนชาวตะวัน
ออกรับเสด็จพระคริสต์ยุคพระศรีอารีย์หรือพระเมสสิอานันั้นเริ่มแล้ว
นับแต่พระคริสต์บังเกิด และเรากำลังอยู่ในยุคที่จะต้องช่วยกัน
นำสารแห่งสันติสุขของพระศรีอารีย์นี้ ไปถึงประชาชนทุกสังคม
โดยไม่เลือกชั้นวรรณะ...

อดีตบาทหลวงกีรติ บุญเจือ เขียนไว้ในพระไตรปิฎก
สำหรับชาวคริสต์ สนับสนุนแนวคิดของพวกเขาเดียวกันว่า

...พระเจ้าคือองค์ความจริง ความจริงทุกอย่างย่อมมา
จากพระเจ้า ในเมื่อพระพุทธรเจ้าตรัสสอนความจริง ความจริงนั้น
ย่อมมาจากพระเจ้าเช่นกัน...

บาทหลวงเอ โมลิงก์ เขียนไว้ในแสงธรรมปริทัศน์ ปีที่ ๕
ฉบับที่ ๒ พ.ค.-ส.ค. ๒๕๒๔ หน้า ๕๔ ว่า

...เราอาจจะยอมรับการตรัสรู้ของพระพุทธรเจ้าว่าเป็นการเข้า

มาเกี่ยวข้องกับพระเป็นเจ้า

บาทหลวงมณัส จวบสมัย เขียนสนับสนุนแนวความคิดนี้ไว้ในแสงธรรมปริทัศน์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ หน้า ๑๐๔ ว่า

...ในแง่ของนักปราชญ์คริสต์ ปฏิจจสมุปบาทคือแผนการของพระเจ้าที่มีต่อโลกและมนุษย์ พระผู้เป็นเจ้าทรงไขแสดงให้พระพุทธรเจ้าตรัสรู้ และนำมาตีแผ่ให้เห็นแจ้ง...

การพูดถึงพระพุทธรเจ้าและพระธรรมของนักปราชญ์ในศาสนาคริสต์จากตัวอย่างที่ยกมานี้เป็นการทำงานตามคำประกาศของมติสมัชชาวาติกันที่ ๒ เล่มที่ ๑๐ หน้า ๓๑ ที่ว่า

...พระเจ้าเป็นแหล่งกำเนิดเพียงแห่งเดียว และในขณะเดียวกันก็เป็นเป้าหมายสุดท้ายของมนุษยชาติทั้งหมด ด้วยเหตุนี้มนุษย์ทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นชาวคริสต์หรือไม่ก็ตาม ล้วนแต่ต้องขึ้นตรงต่อองค์พระเป็นเจ้าทั้งสิ้น...

แนวการทำงานของคริสตนิกายโรมันคาทอลิกที่ประสานกันจากวาติกันถึงเมืองไทยในคราวนี้จึงเป็นการเลียนแบบที่ คังกรจารย์ และนักปราชญ์พราหมณ์ในอดีตได้เคยทำต่อพระพุทธรศาสนามาแล้วตามที่นำมาสรุปไว้ในตอนต้น นั่นคือ

๑. คังกรจารย์ลดฐานะของพระพุทธรเจ้าลงเป็นพุทธราวตาร อันเป็นอวตารของพระนารายณ์ โรมันคาทอลิกลดพระพุทธรเจ้าลงไปเป็นปกาศกของพระเจ้า ซึ่งฐานะต่ำกว่าอวตาร เสียอีก

๒. พราหมณ์นำเอาคำสอนในพระพุทธศาสนา เข้าไปไว้ในเวทานตะและอุปนิษัท แล้วบอกว่าเป็นวาทะ ของพระพรหม คริสต์นำเอาคำสอนในพระพุทธศาสนา เข้าไปบิดเบือนบ้าง ปรับใช้บ้าง แล้วบอกว่าเป็นธรรมที่ พระพุทธเจ้าได้รับการดลใจจากพระเจ้า และได้รับการไข แสดงจากพระเจ้า

๓. แม้ในวารสารแกลงกิจ เล่มที่ ๑๐ หน้า ๓๑-๓๖ จะพูดในทำนองยอมรับว่า ศักดิ์ธรรมมีอยู่บางส่วนใน ศาสนาอื่นก็ตาม แต่กลับสรุปว่าศักดิ์ธรรมเหล่านั้นแท้ที่จริง แล้วเป็นคริสต์ศาสนา ดังข้อความตอนหนึ่งว่า

...ในศาสนาอื่น ๆ มนุษย์ก็สามารถจะบรรลุถึง ประสบการณ์บ้างนิดหน่อย เกี่ยวกับพระเจ้าผู้ทรงอยู่เหนือ ธรรมชาติ ซึ่งก็ย่อมหมายความว่า ศักดิ์ธรรมที่มีอยู่ในศาสนาอื่น ๆ เมื่อว่าโดยแก่นแท้แล้วก็ล้วนแล้วแต่เป็นศักดิ์ธรรมในคริสต์ศาสนา...

ซึ่งเป็นการยอมรับแต่กลับปฏิเสธความรู้ การตรัสรู้ ความดีงามในศาสนาอื่นทั้งหมด รวมทั้งพระพุทธศาสนา เพราะ เขากล่าวไว้ในตอนต่อไปว่า

...นอกเหนือจากองค์พระเยซูคริสต์แล้ว ไม่มีนามผู้อื่นใด ที่จะช่วยมนุษย์ ให้สามารถรอดพ้นจากทุกข์ได้เลย...

๗. พระพุทธศาสนาแสดงความเกิดขึ้นของโลกไว้ อย่างไร?

ความเป็นไปของโลกนั้น พระพุทธศาสนาถือว่าเป็น
อินทรีย์ประการหนึ่ง คือเป็นเรื่องไม่ควรคิดว่า มาจากไหน ?
ใครสร้าง ? สร้างเมื่อไร ? สร้างด้วยอะไร ? เป็นต้น แต่เมื่อ
ถึงคราวจะต้องพูดถึงพระพุทธเจ้าก็ทรงรับสั่งถึงในรูปของ
วิวัฒนาการของธรรมชาติ โลกจึงเป็นปรากฏการณ์ตาม
ธรรมชาติที่เกิดขึ้น ดำรงอยู่ โดยอาศัยกฎของธรรมชาติ แม้โลก
เองก็เกิดขึ้นและวิวัฒนาการไปตามกฎธรรมชาติ มีความ
เปลี่ยนแปลงที่ล่วงกาลผ่านเวลามานานแสนนาน มีความเสื่อม
ความเจริญสลับกันไปจนบางครั้งแตกสลายไปแล้ว กลับค่อย ๆ
ก่อตัวขึ้นมาใหม่อีก แม้การเกิดของสัตว์โลกก็เป็นเรื่อง
วิวัฒนาการมาจากอภัสสรพรหม มีวิวัฒนาการมาตามลำดับ
จากอยู่กลางแจ้ง มีบ้าน มีระบบการปกครอง มีแนวคิดทางหลัก
ธรรม หลักการอยู่ร่วมกัน จนถึงแนวความคิดที่จะหาความสงบ
เป็นรูปของศาสนาตามลำดับกาลแต่ละช่วงของวิวัฒนาการ
ใช้เวลานานจนไม่อาจนับได้ว่าเท่าไรปี

พระพุทธศาสนาจึงไม่พูดถึงจุดเริ่มต้นของโลก เพราะ
จะเป็นเหมือนพูดว่า ไก่กับไข่อะไรเกิดก่อนกัน เนื่องจากเป็น
เรื่องของวัฏจักร หมุนวนกันไปตามกฎของธรรมชาติ จึงมี
การสืบทอดไปหยุดอยู่ที่วิชา ซึ่งเป็นเหตุผลของกันและกันกับ

ภวัตถุหาอีกทีหนึ่ง ถ้าจะมองกันในรูปของพระเจ้า พระเจ้าใน
พระพุทธศาสนาคือ อวิชชาเป็นเหตุอดีต ตัณหาเป็นเหตุปัจจุบัน
ที่ทำให้สัตว์ทั้งหลายเกิดขึ้นในโลก แต่พระพุทธศาสนาไม่พูดถึง
พระเจ้าและไม่ยอมรับความมีอยู่ของพระเจ้า อย่างที่ศาสนา
คริสต์เชื่อถือ พร้อมกับแสดงฐานะ ภาวะของพระเจ้าไว้ ซึ่งเป็น
แนวเดียวกับปรมาตมัน พรหมัน หรือพระพรหม ในศาสนา
พราหมณ์ที่พระพุทธเจ้าเคยทรงปฏิเสธมาแล้ว ทั้งในฐานะผู้
สร้างโลก และผู้สร้างคน

แม้พระอรหันต์ทั้งหลายเมื่อมีคนถามถึงผู้สร้างคน ท่าน
ก็ตอบในแง่ของการเกิดขึ้นตามกฎธรรมชาติ ดังที่พระเสลาเถรี
ตอบคำถามแก่ผู้ที่มาถามว่า

...รูปนี้ใครสร้าง ผู้สร้างรูปนี้อยู่ที่ไหน รูปบังเกิดที่
ไหน ดับที่ไหน ?

ท่านตอบว่า

รูปนี้ไม่มีใครสร้าง อตภาพนี้ไม่มีใครก่อ รูป
เกิดขึ้นเพราะอาศัยเหตุ ดับไปเพราะดับเหตุ เหมือน
พืชชนิดใดชนิดหนึ่ง ที่บุคคลหว่านลงในนา ย่อมงอก
ขึ้นเพราะเหตุ ๒ ประการ คือรสถินแผ่นดินและยางใน
พืชฉันใด ชันธ ชาติ และอายุคนะ ๖ เหล่านี้ ก็เกิดขึ้น
เพราะอาศัยเหตุ ดับไปเพราะเหตุดับ ฉะนั้น

๘. นักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาเคยแสดงความเห็น
เรื่องการสร้างโลก และเรื่องพระเจ้าไว้บ้างหรือไม่
อย่างไร ?

ปัญหาเรื่องพระเจ้ามีมานานแล้ว แม้ในสมัยพุทธกาลเอง
พวกพราหมณ์ก็พยายามที่จะให้ทุกคนยอมรับว่า สรรพสิ่ง สรรพ
สัตว์โลก ล้วนเกิดจากการสร้างของพระพรหม แต่พระพุทธเจ้า
ทรงปฏิเสธไปในรูปต่าง ๆ เช่น รับสั่งว่า เป็นความเชื่อถือของคน
ตาบอดที่งูกันมาเป็นแถวแล้วฟังตามกันมา คนตาบอดหัวแถว
ก็ไม่ว่าความจริง คนต่อ ๆ มากก็ไม่มีใครรู้ ซึ่งเป็นเรื่องของอวิชา
พอ ๆ กัน ตามปกติแล้วพระพุทธศาสนาจะไม่ไปพูดเรื่องไกลตัว
ในลักษณะนั้นบ่อยนัก เพราะว่าการพูดถึงปฐมเหตุของโลก ชีวิต
เป็นเรื่องของอวิชา เมื่อพูดไปแล้วจึงเป็นเรื่องของโมหะ มานะ
ทิฏฐิ การทะเลาะวิวาท ชัดแย้งกันไม่มีที่สิ้นสุด เพิ่มสมาชิกมา
ช่วยกันถกเถียงให้มากขึ้น ต่างฝ่ายต่างยืนยันว่าตนถูก ใครพูด
ตรงกับตนก็ว่าดี ใครขัดแย้งกับตนก็ว่าไม่ดี

หลักธรรมที่ทรงแสดง คนฟังจะต้องสามารถตรองตาม
ให้เห็นจริงได้ แต่เรื่องการสร้างโลก พระเจ้า มีแต่เครื่องหมาย
คำถามว่า ใคร ? ทำไม ? อย่างไร ? จากอะไร ? เป็นต้น
ท่านอารยเทพ ผู้แต่งคัมภีร์ศตศาสตร์ ที่ต่อมาเรียกว่า มหายาน
ศตศาสตร์ ได้เคยตั้งประเด็นให้คิดเรื่องพระเจ้าสร้างโลกไว้มาก
ในคัมภีร์ของท่าน แต่ชาวพุทธที่ศึกษาเรื่องนี้ไม่นำมาพูด มาแสดง

เพราะอาจจะนำไปสู่ความขัดแย้ง นำมาถกเถียงกัน และเป็นการขัดขวางศรัทธาของเพื่อนศาสนิกอื่นที่เขานับถือของเขา ในที่นี้จึงขอยกมาเป็นตัวอย่างโดยสรุปเท่านั้น เพื่อให้รู้ว่า ปราชญ์ชาวพุทธมีความรู้สึกว่

เรื่องนี้มีปัญหาที่ไม่มีใครสามารถตอบแล้วเกิดปัญญาได้ นอกจากจะปักใจเชื่อลงไปโดยไม่ต้องดูตาม้าตาเรืออะไร ทำนอง ขุนพลอยพยัก

ท่านได้ตั้งประเด็นไว้ให้คิดหาคำตอบเป็นอันมาก เช่น

๑. ถ้าพระยะโฮวาสร้างโลกจริง ทำไมท่านจึงสร้างซาตานขึ้นมาด้วย ยิ่งกว่า เมื่อก่อนซาตานเป็นเทพบุตรที่ดี ต่อมาขบถต่อพระเจ้า พระเจ้าไม่รู้หรือว่าสิ่งที่ท่านสร้างขึ้นมาเป็นอะไร ต่อไปจะเป็นอย่างไร ถ้าไม่รู้แสดงว่า พระเจ้ามากด้วย อวิชา ถ้ารู้แล้วยังขึ้นสร้างขึ้นมาแสดงว่า พระยะโฮวาเป็นต้นเหตุแห่งความชั่วร้าย ความทุกข์ทรมาน อันตรายแห่งโลกที่แท้จริง เพราะเขาถือว่าความเลวร้ายทั้งหลายเกิดมาจากซาตาน ใครสร้างซาตาน พระเจ้าหรือใครต้องรับผิดชอบในการกระทำของซาตาน ก็เป็นคนที่สร้างซาตานขึ้นมา นั่นเองจะต้องเป็นคนรับผิดชอบ

๒. การที่อิวากินผลแอปเปิ้ลอันเป็นการละเมิดคำสั่งของพระเจ้า ก็ว่เพราะซาตานแปลงรูปมาหลอก ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าอะไรเป็นอะไร พระเจ้ายังกลับโยนโทษบาปมาให้มนุษย์ที่ไม่เกี่ยวข้อง

อะไรด้วยเลยมาเป็นผู้รับบาป แม้การที่มีนักปราชญ์อื่นเกิดขึ้น ศาสดาเกิดขึ้นเป็นอันมาก ก็บอกว่าเป็นเพราะชาตानดลบันดาล เหมือนบิดาสร้างบ้านให้ลูกอยู่ แล้วนำคนร้ายเข้าไปปนไว้ด้วย เมื่อคนร้ายชักนำแนะนำให้ลูกทำผิด แทนที่พ่อจะโทษตนเอง โทษคนร้าย พ่อกลับลงโทษลูกของตนเอง แปลกไหม ?

ถ้าปฏิเสธว่า พระเจ้าไม่ได้สร้างชาตानขึ้นมา ก็เป็นการ แสดงว่าพระเจ้าไม่ได้สร้างสรรพสิ่ง และการที่พระเจ้าไม่สามารถจัดการอะไรกับชาตानได้ แสดงว่าพระเจ้าเองก็ไม่มีฤทธิ์ อำนาจพิเศษอะไร ไม่เหมาะสมแก่คำที่เรียกขานกันว่า เป็นโลก บิดา หรือ ผู้สร้างโลก แต่ประการใด

๓. ว่ากันว่า พระเจ้าสร้างโลก มนุษย์ และมีความรัก มนุษย์ที่พระเจ้าสร้างมา ถ้าเป็นเช่นนั้น ทำไมพระเจ้าจึงสร้างสัตว์ ร้าย เชื้อโรค โรคร้าย ภัยธรรมชาติมาทำลายมนุษย์เล่า? ถ้าพระเจ้าสร้างมาเพราะไม่รู้ แสดงว่าพระเจ้ายากด้วยอวิชา ถ้าสร้าง มาทั้ง ๆ ที่รู้ แสดงว่าพระเจ้าไม่รักมนุษย์จริง ในแง่ของท่าน อารยเทพท่านจึงมองเห็นพระเจ้า ไม่ว่าจะป็นนามธรรมหรือรูป ธรรมก็ตาม เต็มไปด้วยกิเลส คือ

โลภะ เพราะชอบการประจบเอาใจ การถวายเป็นเครื่อง สักการบูชา บางครั้งถึงกับมีการฆ่าคนบูชายัญ หวงอำนาจ ผูก ขาดตำแหน่ง แม้ว่าจะอ้างว่าสร้างคน เทวดาขึ้นมา แต่เป็นการ สร้างเพื่อบำรุงบำเรอตน

โทสะ พระเจ้ามีความเกรี้ยวกราด รุนแรง มักโกรธสิ่งที่ทำให้พระเจ้าโกรธมากคือ มนุษย์ที่พระเจ้าบอกว่าสร้างมาเอง แต่ไม่นับถือพระองค์บันดาลอันตรายให้เกิดแก่คนสัตว์เป็นอันมาก ใครจะดีอย่างไรก็ตามหากไม่ยอมเป็นทาสของพระองค์เท่านั้น เป็นต้องส่งลงนรกกันเลย แต่เมื่อกลับไปดูที่ซาตาน ปรากฏว่าซาตานไม่เคยมีความโหดร้ายเช่นนั้น แปลกไหม ?

โมหะ สร้างอะไรเรื่อยไปโดยไม่รู้ว่าจะสร้างมาแล้วสิ่งนั้นจะเป็นคุณ โทษ หรือทรยศต่อตน ยังหลงว่าตนมากด้วยเมตตากรุณา ตั้งหน้าทวงบุญทวงคุณแก่มนุษย์ เมอาอำนาจ หลงตนเอง

๔. สมมติว่าพระเจ้าสร้างโลก มนุษย์จริง แล้วพระเจ้าองค์ไหนเป็นคนสร้างกันแน่ เพราะศาสนิกที่นับถือพระเจ้าต่างก็อ้างว่า พระเจ้าของตนเป็นผู้สร้าง เมื่อโลกมีเพียงโลกเดียว การที่ต่างฝ่ายต่างอ้างว่าตนสร้าง ถ้ามีการสร้างจริง ผู้สร้างต้องมีคนเดียว แล้วใครคือผู้สร้างที่แท้จริง ? และพระเจ้าเองเกิดขึ้นได้อย่างไร ? ใครคือผู้สร้าง ?

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีหลักฐาน เหตุผล และข้อท้วงติงปรากฏอยู่ในตำราทางพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก แต่ชาวพุทธเราไม่นิยมนำมาเผยแพร่ อันจะนำไปสู่การถกเถียงวิวาทกัน ซึ่งไม่เกิดผลดีอะไร

ที่ยกมาให้ดูเป็นตัวอย่างนี้ จึงให้ถือเป็นเพียงหลักฐานจากตำราเท่านั้น

๙. พระพุทธเจ้า พระธรรม มาจากพระเจ้านั้น เป็นเหตุ ผลทางประวัติศาสตร์จริงหรือ ?

อดีตบาทหลวง เสรี พงศ์พิศ ได้ให้สัมภาษณ์แก่หนังสือ
พิมพ์มติชนว่า

การที่คริสตนิกายโรมันคาทอลิกกล่าวว่า พระพุทธเจ้า
เป็นเพียงปกาศกก็ดี พระธรรมเป็นสิ่งที่พระเจ้าเปิดเผยให้
พระพุทธเจ้านำมาขยายแก่โลกนั้น เป็นเรื่องการเมือง
ประวัติศาสตร์ในทัศนะของคริสต์ว่า เมื่อสรรพสิ่งพระเจ้าสร้างขึ้น
ย่อมเป็นการแสดงว่าพระพุทธเจ้า พระธรรมย่อมมาจากพระเจ้า
เช่นกัน

ข้อนี้มีปัญหาที่ควรทำความเข้าใจกันคือ ประวัติศาสตร์
นั้นไม่ใช่เรียนกันเฉพาะพวกโรมันคาทอลิกเท่านั้น คนอื่นก็เรียน
ก็รู้ การอ้างประวัติศาสตร์ในลักษณะนำสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกันมา
เชื่อมโยงกันนี้เพราะต้องการยกตนข่มคนอื่น หรือเป็นการยอม
รับเหตุผลทางประวัติศาสตร์จริง ๆ

...โรมันคาทอลิก ยอมรับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์
จริงหรือ ?...

พ.อ.อิงเกอร์ ไชล ตั้งข้อสังเกตได้ว่า

...ชาวยิวปฏิเสธว่า พระเยซูไม่ใช่พระเจ้าจนถึงกับจับ
ตรึงไม้กางเขน แต่ชาวคริสต์กลับยืนยันขัดแย้งกับประวัติศาสตร์
โดยยืนยันว่า พระเยซูเป็นพระเจ้า

...พระเยซูเกิดจากนางมาเรีย ที่ว่ากันว่าเกิดจากพระเจ้า เมื่อเป็นเช่นนี้พระเยซูเกี่ยวข้องกับอะไรกับกษัตริย์ดาวิด ที่เป็นบรรพบุรุษของโยเซฟ เพราะพระเยซูไม่ได้เกิดจากโยเซฟ เชื่อมโยงหลักฐานทางประวัติศาสตร์กันแบบไหน พระเยซูจึงได้ชื่อว่าเป็นบุตรดาวิดไปได้ ?

...ในขณะที่คริสตียืนยันว่าพระเยซูเป็นบุตรพระเจ้า โดยถือเอาคำปฏิเสศของชาวยิวเป็นหลักแต่กลับปฏิเสธพระชนมบิดาว่า ไม่ใช่ตัวแทนพระเจ้า โดยการอ้างเอาคำปฏิเสศของชาวเมืองเมกกะ

การเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ของคริสต์นั้นสรุปได้ว่า ถ้าอะไรเป็นประโยชน์แก่ตน เป็นความยิ่งใหญ่ของตนแล้ว ใครจะปฏิเสธยืนยันก็ตาม คริสต์ก็ยอมรับว่าเป็นความจริง แต่ในกรณีที่เป็นความดีงามของคนอื่นแม้มีหลักฐานยืนยันทางประวัติศาสตร์ แต่คริสต์กลับปฏิเสธ

ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะหลักในคัมภีร์คริสต์ที่ท่าน พ.อ.อิงเกอร์ ไซล ชาวอเมริกันได้กล่าวไว้ว่า

พวกคริสต์ได้กล่าวแก่พวกที่ไม่นับถือศาสนาของตน วิตถารขึ้นไปว่า เจ้าจะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในศาสนาของเจ้า และเจ้าจะต้องละทิ้งศาสนาที่เจ้าถือเสียด้วย และมาเข้ารีตถือศาสนาตามข้า เพราะเป็นศาสนาเลิศ เทียงแท้ ถ้าไม่ทำเช่นนี้เจ้าจะมีโทษในพระเจ้า และต้องตกนรกไปเป็นพวกปีศาจ

ส่วนคำสอนต่อพวกคริสต์ด้วยกันแล้ว กลับสั่งสอนกันว่า
...เจ้าอย่าพิจารณาข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในศาสนาคริสต์เลย
เป็นอันขาด ถึงหากว่าเจ้าจะพิจารณาหรือไม่ก็ดี แต่เจ้าต้องม
ีความเชื่อให้มั่น มิฉะนั้นเจ้าจะต้องมีโทษบาปอันหนัก และไม่มี
โอกาสขึ้นสวรรค์ได้...

นี่คือข้อที่วิญญูชนทั้งหลายจะต้องหยุดคิดว่า ใคร
เคารพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และสติปัญญาของ
มนุษยชาติมากกว่ากัน ?

๑๐. พระพุทธเจ้าไม่เกี่ยวข้องกับพระเจ้าเลยหรือ ?

ถ้าพระเจ้าคือพระยะโฮวาแล้ว ไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกันเลย
เพราะพระพุทธศาสนาไม่ยอมรับความมีอยู่ของพระเจ้าที่เชื่อกัน
เช่นนั้น

ถ้าเป็นพระเจ้าคือ อวิชชา พระพุทธเจ้าเองเคยถูกห่อหุ้ม
ด้วยอวิชชามาก่อน แต่ทรงทำลายพระเจ้าคืออวิชชาหมดสิ้นไป
ได้ด้วยการตรัสรู้

สำหรับพระเจ้าที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าจริง ๆ นั่นคือ
พระเจ้าสุทโธทนะ พระพุทธบิดา ที่มีความเกี่ยวข้องกันทาง
สายเลือด และมีหลักฐานยืนยันทางประวัติศาสตร์เป็นที่
ประจักษ์แก่ตาของคนในยุคนั้น ตั้งแต่การที่พระเจ้าสีหหนุ
ส่งทูตไปสู่อุชเชยราชินี การหมั้น การอภิเษก การอยู่

ร่วมกัน การทรงพระครรภ์ของพระนางมายา การประสูติ การได้รับการอภิบาลเลี้ยงดูมาโดยลำดับ ใคร ๆ ก็รู้กันว่า พระองค์เป็นพระโอรสของพระเจ้าสุทโธทนะ ที่ประสูติจากพระนางมายา ถ้าถือว่าพระเจ้าสร้างพระพุทธรูปโดยพระรูปกายแล้ว แน่นนอนคือพระเจ้าสุทโธทนะแห่งกรุงกบิลพัสดุ์นั่นเอง

ถ้าพระเจ้าคือ เทวดา พรหม ตามที่อธิบายในเชิงรูปธรรม มีเทวดาที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับ การตรัสรู้ของพระพุทธรูปเจ้าอยู่ท่านหนึ่งคือ **ท้าวนิมิตตวสวัตติมาร** หรือ **พระยามาราทิราช** ทำทางตอนมาใหม่ ๆ ก็ใหญ่โตดีอยู่หรอก เข้ามาฉวยพระพุทธรูปเจ้าด้วยวิธีต่าง ๆ กลับถูกพระพุทธรูปเจ้าพิชิตจนแพ้อาบคาบไป จนพระองค์ได้รับเฉลิมพระนามว่า **พระพิชิตมาร**

ถ้าพระเจ้าเป็นพรหม อย่างที่พูดกันอีกรูปลักษณะหนึ่ง ผู้ที่มาเกี่ยวข้องกับพระพุทธรูปเจ้าตอนตรัสรู้ใหม่ ๆ คือ **ท้าวสหัมบดีพรหม** ที่เข้ากราบแทบเท้าของพระพุทธรูปเจ้า เหมือนศิษย์วัดกราบอาจารย์เพื่อทูลอาราธนาให้พระพุทธรูปเจ้าทรงแสดงธรรม ซึ่งพระพุทธรูปเจ้าก็ทรงรับอาราธนาของพรหม ซึ่งพรหมในที่นี้ก็มีฐานะเพียงศิษย์ของพระพุทธรูปเจ้าเท่านั้น ไม่ได้ใหญ่โตอะไรสำหรับพระพุทธรูปศาสนา

พระเจ้าในความรู้สึกของนักศึกษาทางพระพุทธรูปศาสนามองเห็นแต่เป็นพัฒนาการทางความคิดที่เจริญขึ้น และมีความ

เปลี่ยนแปลงมาโดยลำดับ โดยมีพื้นฐานของความคิดอยู่ที่
ความไม่เข้าใจต่อกฎธรรมชาติจึงเกิดความกลัวต่อสิ่งที่ตนไม่รู้
จึงให้ความเคารพนับถือสิ่งที่ตนคิดว่ามีอำนาจ เพราะไม่รู้ว่า
อะไรเป็นอะไร จึงเป็นการทำไปเพื่อประจบประแจงสิ่งเหล่านั้น
เพื่อไม่ให้ทำอันตรายแก่ตน พวกของตน จนถึงต้องการผลที่ตน
ต้องการจากสิ่งอะไรก็ไม่รู้ ของคนที่มีความกลัวเพราะความไม่รู้
นั่นเอง แม้มูลเหตุทำให้เกิดศาสนาต่าง ๆ ในโลกท่านก็บอกว่มาจาก
จาก ความกลัว ความจำเป็น ความอึดอัด ของคนในโลกนี้

ความเปลี่ยนแปลงทางศาสนาเกิดขึ้นจากวุฒิปัญญา
ของคนในยุคสมัยนั้นจะเข้าถึงได้ ซึ่งอาจจะเรียงให้เห็นตาม
ลำดับโดยสรุปดังนี้ คือ

๑. นับถือธรรมชาติเบื้องต้น่า เช่น ดิน ภูเขา ต้นไม้ สัตว์
แม่น้ำ ไฟ

๒. นับถือธรรมชาติเบื้องต้น เช่น พระอาทิตย์ พระจันทร์
ดาว ฟ้า ฝน ลม

๓. นับถือภูตผี ปีศาจ วิญญาณบรรพบุรุษ

๔. ต่อมาวิญญาณบรรพบุรุษเลื่อนฐานะขึ้นเป็นเทพเจ้า
เทวดา จึงนับถือเทพเจ้ากัน

๕. นับถือพระเจ้า ซึ่งพระเจ้านี้มีกนนับถือกันหลายชาติ
แม้แต่การนับถือพระพรหมก็แนวเดียวกัน

๖. ในขณะที่ชนชาติต่าง ๆ ยังนับถือพระเจ้าอยู่นั้น

ชมพูทวีปได้ผ่านยุคพระเจ้าไปแล้ว คือมีความเจริญในด้านจิตใจ
เหตุผล จนสามารถปฏิบัติทางจิตเข้าถึงรูปฌานได้ก่อนพระพุทธ
เจ้าอุบัติด้วยซ้ำ

๗. ก่อนการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ท่านนิครนถ์นาฏบุตร
ศาสดาแห่งศาสนาเซน ก้าวหน้าไปถึงพัฒนาการทางทรมานจิต
เพื่อทำลายกิเลสโดยมีจุดหมายที่ นิรวาณ หรือโมกษะแล้ว แต่
หนักไปทางอัตตถิลมถานุโยค ซึ่งตั้งเกินไป

๘. ยุคศาสนาที่เป็นสังฆธรรม คือการรู้ความจริงตาม
ธรรมชาติ จนสามารถรู้และทำให้ประจักษ์แจ้งแก่ใจ และลงมือ
ปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔ นั่นคือพระพุทธศาสนา

ดังนั้น ในแง่ของพัฒนาการทางสติปัญญามนุษย์
พระพุทธศาสนาเดินทางถึงขั้นสุดท้ายแห่งศรัทธา ปัญญา
อันสามารถพาผู้ปฏิบัติตามอุดมธรรมเข้าถึงอุดมชีวิต
สัมผัสสุขุตมสุขด้วยจิตชั้นสูงสุดแล้ว จึงห่างไกลจากความ
คิดที่เต็มไปด้วยอวิชชา ยอมสยบอยู่กับอำนาจที่ตนคิดเอา
เองว่ามี แต่แสดงรูปลักษณะของพระเจ้าแตกต่างกันออกไป
ทั้งยังอิงแนวความคิดที่พราหมณ์เคยเชื่อถือกันมาก่อน
พุทธสมัย คือ

๑. เป็นปรมาตมัน พรหมัน ซึ่งเป็นนามธรรมที่แทรกซึม
อยู่ทุกหนทุกแห่ง ซึ่งน่าจะแทรกซึมอยู่ในเชื้อโรคที่ทำลายมนุษย์
ในสนามรบ ในของสกปรก แม้แต่ในซาตานเป็นต้นด้วย เพราะ

ไม่อย่างนั้นจะถือว่าแชกซึมอยู่ทุกหนทุกแห่งไม่ได้ ถ้ามีการ
ยกเว้นบางแห่ง

๒. เป็นเทพเจ้าเช่นเดียวกับพระอินทร์ ปชาบดี พระ
พรหมของพราหมณ์ ซึ่งก็ยังมีกิเลสเช่นเดียวกับมนุษย์ มีทำผิด
ทำถูกอยู่ คือท่านเองก็ยังไม่รอดพ้นจากอำนาจของกิเลสในชั้น
แห่งจิต จึงต่ำกว่าพระอริยบุคคลจากโสดาบันขึ้นไป

แต่อย่างไรก็ตามเรื่องนี้เราเคารพในความเชื่อถือของ
คนอื่น ไม่เคยก้าวก่ายและไม่คิดจะก้าวก่ายความเชื่อถือ
เหล่านั้นเลย หากไม่มีการดึงพระพุทธเจ้าไปเป็นคนรับใช้
ของพระเจ้า เพราะนั่นคือการก้าวก่ายศรัทธาต่อสิ่งที่
เคารพสักการะของศาสนาพุทธ จึงจำเป็นต้องชี้แจงว่าเรา
มีความรู้สึกต่อพระเจ้าที่คนอื่นเขาคิดว่ายิ่งใหญ่อย่างไร
แต่ไม่เคยนำมาเผยแพร่แก่สาธารณชนด้วยเหตุผลดังกล่าว

**๑๑. ถ้าเป็นเช่นนี้ แสดงว่า พระพุทธเจ้าไม่เกี่ยวข้องกับ
พระยะโฮวาแต่ประการใดเลย ถ้าอย่างนั้น การตรัสรู้
ธรรม การสอนธรรมของพระองค์เกิดขึ้นได้อย่างไร ถ้า
ไม่มีพระเจ้าช่วยเหลือ ?**

ใช่ พระพุทธเจ้า พระพุทธศาสนาไม่เกี่ยวข้องกับ
พระยะโฮวาตามที่พูดกัน แต่นักอักษรศาสตร์เช่น ศาสตราจารย์
ริส เดวิด ท่านบอกว่า คำว่า ก๊อด นั้นเลื่อนมาจากคำ เคาตมะ

ที่ภาษาบาลีเรียกว่า โคตมะ คือชื่อของพระพุทธเจ้า แต่ชาวพุทธ
ก็ไม่ยกประเด็นนี้ขึ้นมาเชิดชูเพื่อจะชมใคร

ในขณะที่เดียวกันเราก็ไม่ต้องการให้ใครมายกเมฆ
มาชมพระรัตนตรัยของเราเหมือนกัน

การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าจึงเป็นเรื่องของความเพียร
พยายาม ศึกษา ค้นคว้า ทดสอบ ลงมือปฏิบัติ มีการลองผิดลอง
ถูกมาโดยลำดับ จนได้ตรัสรู้บนเส้นทางที่ทรงดำเนินไปเพื่อ
ตรัสรู้ นั่น เป็นเส้นทางที่มีระบบ กฎเกณฑ์ สามารถพิสูจน์ได้ จึง
มีคนรุ่นหลังตรัสรู้ตามพระองค์อีกเป็นอันมาก

เมื่อทรงตรัสรู้แล้วทรงปฏิญาณฐานะของพระองค์ ที่ใคร
ไม่อาจคัดค้านได้ อย่างตรัสแก่อุปกาสิกว่า

**เราเป็นผู้ครอบงำธรรมทั้งปวง รู้ธรรมทั้งปวง
อันค้นหาและทฤษฎีไม่ฉาบทาแล้วในธรรมทั้งปวง ละ
ธรรมอันเป็นไปในภูมิสามได้หมด พ้นแล้วเพราะ
ความสิ้นไปแห่งค้นหา เราตรัสรู้ยิ่งเองแล้ว จะอ้างใคร
เล่า อาจารย์ในการตรัสรู้ของเราไม่มี คนเช่นเราก็ไม่มี
บุคคลเสมอเหมือนเราก็ไม่มี ในโลกกับเทวโลก เพราะ
เราเป็นพระอรหันต์ในโลก เราเป็นศาสดาหาศาสดา
อื่นยิ่งกว่าไม่ได้ เราผู้เดียวเป็นสัมมาสัมพุทธะ เราเป็น
ผู้เย็น ดับกิเลสได้แล้ว**

เราจะไปเมืองในแคว้นกาสิ เพื่อประกาศธรรม-

จักรให้เป็นไป เราจะตีกลองอมตะในโลกอันมืด เพื่อให้สัตว์ได้ธรรมจักขุ

คำว่า **ตรัสรู้** จึงเป็นความรู้ที่เกิดผุดขึ้นภายในพระทัยของพระพุทธเจ้า หลังจากการปฏิบัติทางใจมาโดยลำดับ อย่างที่ทรงแสดงแก่พระปัญจวัคคีย์ความว่า **ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุ ญาณ ปัญญา วิชชา แสงสว่าง ได้เกิดขึ้นแก่เรา ในธรรมที่เราไม่เคยรู้เห็นมาในกาลก่อน** นั่นคือ ทรงรู้ปริยัติ ๔ ด้วยญาณ ๓ ซึ่งทรงแสดงว่า ถ้าความรู้ในปริยัติ ๔ ที่เกิดจากญาณ ๓ รวมเป็น ๑๒ ครั้ง ของพระองค์ไม่บริสุทธิ์หมดจดเพียงใด พระองค์จะไม่ปฏิญาณว่า เป็นอรหันตสัมมาสัมพุทธะ ในหมู่เทวดา มนุษย์ มาร พรหมเพียงนั้น แต่ที่ทรงปฏิญาณว่า ตรัสรู้ เพราะทรงรู้ปริยัติ ๔ อย่างแท้จริง ไม่ต้องแสวงหาความรู้อีกต่อไปนั่นเอง เหตุนั้น พระพุทธเจ้าจึงได้รับการเฉลิมพระนามว่า

สยัมภู คือ พระผู้เป็นเอง คือการเป็นพระพุทธเจ้าของพระองค์นั้น ไม่มีการดลบันดาล การไขแสดงจากปัจจัยภายนอก แต่การตรัสรู้ของพระองค์ เกิดจากความเพียรพยายามของพระองค์ ซึ่งมีประจักษ์(พยาน)บุคคล ที่ทำตามกลายเป็น อนุพุทธะ คือรู้ตามพระองค์เป็นอันมาก

การตั้งพระเจ้าเข้ามาเกี่ยวข้องในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า จึงเป็นการบิดเบือนข้อเท็จจริงทั้งในด้านประวัติศาสตร์ ธรรมะ หลักฐานจากคัมภีร์ของพระศาสนาทั้งสอง

มีริษยา มานะ โมหะ โลภะ เป็นเรื้อนใจ ต้องการจะขีดชุดตนเอง
เหยียบย่ำคนอื่นตามพื้นฐานดั้งเดิม คือ

มองศาสดาในศาสนาอื่นเป็นชาตาน ปีศาจ มอง
ศาสนิกในศาสนาอื่นเป็นคนป่า อนารยะ นอกกรีต ทฤษฎี
ถ้าพระยะโฮวา สร้างคน สร้างโลก สร้างสรรพสิ่งมาจริง
ทำไมไม่สร้างให้ทุกคนนับถือ ปฏิบัติตามคำสอนของตนเอง
ถ้าทำได้อย่างนั้นผลิตผลของพระเจ้าคงไม่ช้ากันอย่าง
สงครามครูเสด และเกิดการรบกันของผลิตผลของพระเจ้า
ในปัจจุบันหรือ

เป็นการปฏิเสธความสามารถของมนุษย์ที่สามารถคิด
ค้นประดิษฐ์กรรมต่าง ๆ ระบบปรัชญาศาสนา ด้วยประสบการณ์
และการค้นคว้าของตนเอง อะไร ๆ ก็ต้องอาศัยพระเจ้าดลใจ ถ้า
พระเจ้าดลใจให้พระพุทธเจ้าตรัสรู้อย่างที่พูดคุยโอ้อวดกันแล้ว
ข้อเสนองของ พ.อ.อิงเกอร์ ไฮล ที่มีบิดาเป็นมิชชันนารีนี้เล่า พระ
เจ้าดลใจหรือเปล่า เขากล่าวว่า

นักปราชญ์ทั้งหลาย ย่อมไม่อ้างว่าสิ่งโน้น สิ่งนี้เกิดขึ้น
ด้วยทิพยอำนาจของเทวดา เขาไม่อ้างเพื่อให้มนุษย์พิศวง เขา
พยายามแต่จะเปิดความสว่างให้มนุษย์เกิดสติปัญญาขึ้นเท่านั้น
เขาย่อมเชื่อว่าสรรพสิ่งและเหตุการณ์ทั้งปวง ไม่ต้องอาศัยอำนาจ
ผีศาจเทวดา ก็อาจจะทำความสำเร็จได้ เรารู้ยู่ว่าวัตถุต่าง ๆ
ย่อมมีอยู่เท่าเดิม ไม่สูญหายขาดเกินไปได้

จริงอยู่ที่มีบุคคลอ้างว่า พระเจ้าได้มาคลใจตน แต่เห็น ถ้อยคำที่อ้างว่าเป็นบัญญัติถ้อยคำของพระเจ้า ก็ไม่เลิกไปกว่า ความสามารถของมนุษย์ที่จะคิดขึ้นเองได้ สิ่งที่พระเจ้าไม่ได้คล ใจบางสิ่งก็คือวิเศษไปกว่าที่พระเจ้าตั้งใจเสียอีก และคำทำนาย พยากรณ์ของศาสนาอื่น ก็เคยเป็นจริงไม่น้อยกว่าคำทำนายของ ศาสนาคริสต์ เป็นต้น

ไม่ทราบว่าจะพระเจ้าคลใจด้วยหรือเปล่า ถ้าพระเจ้าคลใจ ด้วย แสดงว่าพระเจ้าเริ่มยอมจำนนต่อความฉลาดของมนุษย์ บ้างแล้ว ถ้าไม่คลใจ พ.อ.อิงเกอร์ ไซล เขียนขึ้นมาเอง แสดงว่า พระเจ้าไม่มีอำนาจแม้แต่จะบังคับความคิดของลูกศิษย์ ของตนเอง จะมีความสามารถพิเศษถึงขนาดไปคลใจคน ระดับพระพุทธรเจ้าในศาสนาอื่น ไม่มากไปหน่อยหรือ ?

พระพุทธรเจ้าของเรานั้น นอกจากจะทรงตรัสรู้อย่างมีชั้น ตอนในการปฏิบัติที่พิสูจน์ได้แล้ว พระองค์ยังกล้าปฏิญาณใน ลักษณะท้าทายให้ใครก็ตามพิสูจน์พระองค์ได้ใน ๔ เรื่อง คือ

๑. พระองค์ปฏิญาณว่าเป็นอรหันตสัมมาสัมพุทธะ ธรรมที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธะควรรู้ เช่น อริยสัจ ปฏิจจสมุปบาท อนัตตา เป็นต้น ถ้าพระองค์ไม่รู้ก็จะไม่ ปฏิญาณว่าเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธะ แต่เพราะทรงรู้เห็น ด้วยพระญาณอย่างแจ่มแจ้ง จึงกล้าปฏิญาณเช่นนั้น

๒. พระองค์ปฏิญาณว่าเป็นพระชินาสพ ซึ่งจะต้องมี

อาสวะคือ กาม ภพ อวิชชาที่ได้ละหมดสิ้นแล้ว พระองค์ก็ได้
ทำลายหมดแล้ว จึงได้ปฏิญาณว่าเป็นอรหันตชินาสพ

๓. สิ่งใดก็ตามที่ทรงแสดงว่า ทำอันตรายแก่คนที่
เกี่ยวข้อง คนที่ปฏิบัติ สิ่งนั้นจะต้องเป็นเช่นนั้นเรื่อยไปไม่มี
การเปลี่ยนแปลง เช่นทรงแสดงว่าอบายมุขเป็นทางเสื่อม ก็คง
เป็นทางเสื่อมอยู่อย่างนั้น

๔. ธรรมใดที่ทรงแสดงว่ามีประโยชน์แก่ผู้ทำตาม
ธรรมนั้นจะต้องเป็นเช่นนั้นเสมอไป เช่นทรงแสดงว่า

คนขยันย่อมหาทรัพย์ได้ คนมีความสัตย์ย่อมมี
เกียรติ เป็นต้น ก็คงเป็นเช่นนั้นอยู่ตลอดไป คำสอนของพระ
องค์เป็นสัจธรรม จนขนาดบางศาสนาพยายามที่จะโมเมเอาว่า
เป็นคำสอนที่พระเจ้าของตนมอบหมายให้พระพุทธเจ้านำมา
แสดงที่เดียว ถ้าปฏิญาณของพระองค์ไม่เป็นจริง คงจะไม่มีคน
ในศาสนาอื่นพยายามนับญาติ อ้างความเกี่ยวข้องในฐานะที่ไม่
มีอยู่จริง เพื่อจะถือโอกาสบิดเบือนเอาคำสอนที่พระพุทธเจ้า
เพียรพยายามศึกษา ค้นคว้า ปฏิบัติมาด้วยความเหน็ดเหนื่อย
ลำบากไปเป็นของตน พระเจ้าของตน ทั้ง ๆ ที่สมัยก่อนเคยชี้
หน้าดำกราดว่า เป็นพวกชาตาน นอกกรีต เป็นต้น

กรณี พระเจ้าสร้างโลก สร้างคน สรรพสัตว์ จึงเห็นควร
สรุปด้วยคำถามของ พ.อ.อิงเกอร์ ไฮล ที่ได้กล่าวเรื่องนี้ไว้ตอน
หนึ่งว่า เขามีความคิดว่า

สรรพสิ่งและเหตุการณ์ที่มีและเกิดขึ้นทั้งปวง จะมีขึ้นมาเองไม่ได้ ย่อมมีผู้ให้แบบหรือทำให้มีขึ้น จึงจะเป็นและเกิดขึ้นได้ โดยเหตุนี้เขาจึงคิดเห็นว่า โลกต้องมีผู้สร้าง และโลกจะเจริญถาวรอยู่ได้ ก็เพราะท่านผู้สร้างคอยระวังพิทักษ์รักษาอยู่ แต่ท่านผู้สร้างนี้มนุษย์ไม่อาจแลเห็นได้ เขาเชื่อแน่ว่าวัตถุต่าง ๆ ย่อมมีผู้สร้าง จะมีเป็นขึ้นเองไม่ได้ แต่เขาไม่นึกว่า

ท่านผู้สร้างเป็นขึ้นมาได้อย่างไรสิ่งอื่นลืเขาเชื่อว่ามีผู้สร้าง แต่ส่วนผู้สร้างเขากลับความคิดไปเสียว่า ท่านผู้สร้างไม่มีใครสร้างท่าน ท่านเป็นขึ้นมาเอง

ครั้นต่อมาการอ้างอย่างครีเช่นนี้ มีคนสงสัยแลเห็นพิรุณมาก เขาก็หาอุบายแก้ไขเอาดี้อ ๆ โดยเขามีความเชื่อมั่นเข้ากระดูกอยู่แล้วว่า

ท่านผู้สร้างท่านอยู่มาแล้วแต่ครั้งดึกดำบรรพ์ ท่านเป็นขึ้นมาเอง ไม่มีใครสร้างท่าน ท่านเอาความว่างเปล่ามาสร้างเป็นโลกและวัตถุธาตุต่าง ๆ

แต่น่าประหลาดที่ในเวลาโน้นมีแต่ความว่างเปล่า เมื่อในเวลาโน้นมีแต่ความว่างเปล่า ท่านเอาอะไรมาเป็นรูปท่าน ? ท่านเอาอะไรมาเป็นฤทธิ์ ? ท่านเอาอะไรเป็นอำนาจ ? ท่านเอาอะไรเป็นปัจจัยสำหรับสร้างโลก ? ท่านเอาอะไรมาคิดเป็นแบบสร้าง ? เพราะมันว่างเปล่าไม่มีอะไรมาคิด และท่านอยู่ในที่ว่างเปล่า ท่านเอาอะไรมาเป็นแบบตัวอย่างสร้าง ?

ธรรมดาสิ่งทั้งปวงย่อมมีเหตุก่อนจึงมีผล ก็เมื่อมันมีแต่ความว่างเปล่า จะเอาความว่างเปล่ามาสร้างให้เป็นรูปได้อย่างไร เมื่อมาเชื่อกันง่าย ๆ ว่ามีผู้สร้างกันทุกคน จึงเป็นเหตุให้ไม่มีใครนึกฝันที่จะพิสูจน์กันว่าหาความจริง เชื่อเอาที่เดียวว่าคงต้องมีผีसांगเทวดา ครั้นเมื่อมีเรื่องหรือเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น เขาก็อ้างเอาที่เดียวว่า เป็นด้วยอำนาจพระเจ้าหรือปีศาจดลบันดาล ที่ลงความเห็นเชื่อเอาง่าย ๆ อย่างนี้ ก็เพราะความโง่ และความหวาดกลัว หวั่นต่อภัยอันตราย และความลำเอียง เชื่อมั่นในเรื่องที่ศาสนาของตนกล่าวเข้าครอบงำอยู่

พระยะโฮวาคือองค์พระเจ้า เป็นข้อคิดที่ไม่มีพยานหลักฐานอะไร เป็นแต่กล่าว ๆ กันว่าเป็นว่ามีเท่านั้น ขอให้นึกดูว่า

โลกเรา นี้ ประกอบไปด้วยสรรพภัยพิบัติต่าง ๆ ถ้ามีท่านที่เป็นเจ้าของโลกที่เรียกพระเจ้า พระเจ้าก็ย่อมจะมีพระทัยกรุณา มีเมตตาและยุติธรรม และมีทิพยอำนาจอันยอดเยี่ยม

เหตุไรท่านจึงละเลย ปล่อยให้โลกที่ท่านสร้างมายุ่งเหยิง เต็มไปด้วยสรรพภัยต่าง ๆ นานา มีเกิดไข้ห่า ทุพภิกขภัย แผ่นดินไหว และมหาภัยอันอื่นอีกมากมาย ผู้มีอำนาจข่มขี่เบียดเบียนผู้มีกำลังน้อย ความอยุติธรรมกลับชนะความยุติธรรม และบางที่ผู้ที่ประพฤติตนเป็นกัลยาณชน มีศรัทธายึดถือพระเจ้า เป็นสรณะที่พึ่งที่ระลึก ก็กลับถูกพวกพาลหยาบช้ำ ทุจริตทำร้ายเบียดเบียนอยู่เสมอ

เมื่อเป็นเช่นนี้ ท่านเจ้าของโลกจะโปรดประการใด ?
หรือทำนิ่งเฉย ไม่รู้ไม่ชี้เสีย ?

ทั้งนี้มีไซ่มนุษย์ที่เขานับถือท่าน เขาละเลยไม่ได้สวด
อ้อนวอนท่านเสียเมื่อไร

เขาหมิ่นประมาทศาสนาอื่นว่าเหลวไหล ยังมีหน้าขำนึก
กระหยิ่มใจตนเองว่า เป็นผู้ฉลาดได้ถือศาสนาอันเที่ยงแท้ หรือ
เข้าสู่หนทางอันสว่าง

มนุษย์เรามีความชอบธรรมที่จะตรวจดูข้อความ
เท็จจริงในศาสนาของตน ซึ่งเป็นศาสนาที่บรรพบุรุษของ
เราถือไหม ? เหล่านี้คือส่วนหนึ่งของข้อข้องใจที่ พ.อ.อิงเกอร์ ไซล
ที่มีบิดาเป็นนักสอนศาสนาคริสต์ ได้กล่าวไว้ในหนังสือของท่าน
ทั้ง ๆ ที่ท่านเติบโตมาภายในบ้านของบิดาที่เป็นคริสต์ โรงเรียน
วิทยาลัยที่เป็นของคริสต์ศาสนา แต่ยามใดก็ตามที่คนสามารถ
ใช้ปัญญาของตนอย่างอิสระ ความคิดเห็นก็จะเป็นเช่นนี้ในเรื่อง
ที่เกี่ยวกับพระเจ้า

**๑๒. พระเจ้ากับพระพุทธเจ้า หากจะนำมาเปรียบเทียบ
กัน ใครควรจะน่านับถือมากกว่ากัน ในสายตาของ
วิญญูชน ?**

ประเด็นนี้ที่จริงไม่ควรนำมาพูดหรอก แต่เมื่อเขาบอกว่า
พระพุทธเจ้าเป็นเพียงปกาศกของพระเจ้า การตรัสรู้ของ

๔๒ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

พระพุทธเจ้าเกิดจากการดลบันดาลของพระเจ้า จึงน่าจะ
พิจารณากันดูเหมือนกันว่า ใครควรจะเหนือใคร แม้ว่า พ.อ.อิงเกอร์
ไซล จะได้บรรยายลักษณะอุปนิสัยของพระเจ้าไว้ตอนหนึ่งว่า

พระเจ้าเหล่านี้มีความคิด จิตใจแตกต่างกัน แต่มัก
มีใจริษยาอธรรมเจ้าโทโส โมโห โง่ เซอะ มีรูปพรรณ
สัณฐานละม้ายคล้ายคลึงกับรูปมนุษย์ที่ เป็นผู้สร้างท่านมา
ถ้ามนุษย์ผู้สร้างท่านมีใจรักใคร่หรือเกลียดชังใคร ท่านก็
ย่อมมีความรักใคร่และเกลียดชังเช่นเดียวกัน พระเจ้าเหล่านี้
มักมีใจเหี้ยมเข้าข้างพวกมีอำนาจ และมักรักชาติที่เขา นับถือ
หรือสร้างท่านมา และเกลียดชังชาติอื่นหมด ท่านมักชอบ
ให้ยกยอสรรเสริญเกียรติคุณท่านและเคารพนับถือท่าน
บางพระเจ้าก็ชอบให้ฆ่าสัตว์และมนุษย์เป็นเครื่องบดปลี
บูชาท่าน และต้องการให้มีพวกนักบวชในศาสนาท่านให้
มากขึ้น นักบวชเหล่านี้ก็ต้องให้พลเมืองนับถืออุดหนุนให้
มากขึ้น เป็นต้นก็ตาม

แต่การเปรียบเทียบจะไม่เปรียบเทียบในประเด็นนี้
เพราะพระพุทธศาสนาไม่ใส่ใจถึงปัจจัยอย่างอื่น ในการกำหนด
ความดีไม่ดีของคน แต่กำหนดหลักคือ การกระทำของเขาเป็น
ประการสำคัญ ดังที่ทรงแสดงไว้เป็นใจความว่า

คนจะเป็นคนเลว คนดี ไม่ใช่เพราะชาติตระกูล

แต่จะเป็นคนเลว คนดี เพราะการกระทำ

แต่เนื่องจากพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว พระเจ้าเอง ที่บอกว่ามีอยู่ในปัจจุบัน ก็ไม่ทราบว่าย้ายไปสถิตที่ไหน จึงปล่อยให้ผลผลิตของท่าน ฆ่า ฟัน ทำลายล้างกันจนวุ่นวายไป ทั้งโลก การเปรียบเทียบจึงจำต้องอาศัยคุณธรรม อันเป็นตัว กำหนดการกระทำทางกายวาจาของพระพุทธเจ้า และพระเจ้า ซึ่งจำต้องตรวจสอบจากคัมภีร์พระไตรปิฎก และคัมภีร์ไบเบิล โดยเปรียบเทียบเพียง ๓ ประเด็น คือ

๑. ด้านปัญญา ว่าใครมีปัญญาลึกซึ้งมากกว่ากัน

๑.๑ คาทอลิกบอกว่า เดชะพระทัยดีหาที่เปรียบมิได้ พระองค์ทรงสร้างเทวดาและสากลจักรวาล รวมทั้งมนุษย์ด้วย พระสรรพานุภาพของพระองค์, ก่อนที่พระเจ้าจะปล่อยให้เทวดา ร่วมเสวยสุขนิรันดร์กับพระองค์ พระองค์ทรงทดลองน้ำใจของ เทวดา นำเสียดายมีเทวดาบางพวก ซึ่งมี ลูซิเฟอร์ เป็นหัวหน้า ไม่ยอมอ่อนน้อมเชื่อฟังพระเจ้าจึงถูกลงโทษสู่นรกกลายเป็นปีศาจ

แสดงว่าพระเจ้าทรงสร้างเทวดาลูซิเฟอร์และพวกเอง แต่ กลับไม่รู้ว่เทวดาคนที่พระเจ้าสร้างมาจะทรยศต่อท่าน

พระพุทธเจ้านั้นไม่ได้สร้างใคร มีแต่ทรงสั่งสอนธรรมที่ พระองค์ตรัสรู้ ก่อนจะทรงสอนใคร ทรงรู้ว่าจะสอนธรรมข้อไหน สอนอย่างไร ผลจะออกมาอย่างไร ซึ่งเป็นไปตามที่ทรงรู้ไว้ก่อน ตลอด การจะเทศนาสอนใครจึงทรงเลือกคนที่เรียกว่าพุทธเวไนย คือคนที่สามารถพูดจาได้รู้เรื่องเสมอ

๑.๒ พระเจ้ากล่าวไว้ในคัมภีร์เก่าว่า ถ้าหากว่าเป็นเหตุให้เกิดอันตรายประการใด ก็ให้วินิจฉัยดังนี้คือ ชีวิตแทนชีวิต ตาแทนตา ฟันแทนฟัน มือแทนมือ เท้าแทนเท้า ไม้แทนไม้ แผลแทนแผล รอยดีแทนรอยดี

พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ในพระธรรมบทว่า
ฟังชนะความโกรธด้วยความไม่โกรธ
ฟังชนะความชั่วด้วยความดี
ฟังชนะคนตระหนี่ด้วยการให้
ฟังชนะคนพูดจาเหลวไหลด้วยคำสัตย์จริง.

๑.๓ พระเจ้าทรงสอนโดยสรุปคือ ช่วยให้คนบังเกิดบนสวรรค์เป็นคนรับใช้พระองค์ตลอดนิรันดร

พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนเพื่อผลประโยชน์แก่คนที่ปฏิบัติตามคำสอนให้ได้รับความสุขทั้งในปัจจุบัน บังเกิดในสวรรค์และบรรลุนิพพาน ซึ่งนิพพานนี้พระเจ้าสอนไปไม่ถึง

๑.๔ พระเจ้าไม่ได้สอนหลักอริยสัจ ๔ หรือปฏิจจสมุปบาทไว้ในคัมภีร์ทั้งเก่าและใหม่

พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ อริยสัจ ๔ ทรงแสดงคำสอนเป็นอันมาก แต่สามารถสรุปลงที่อริยสัจ ๔ ประการได้ทั้งหมด

๒. พระเจ้าในฐานะผู้สร้างโลก สรรพสัตว์กับพระพุทธเจ้าในฐานะที่ทรงทำความดีแบบคน จนหลุดพ้นจากทุกข์ด้วยพระองค์เองก่อนแล้ว ใครมีความกรุณาต่อสัตว์โลกมากกว่ากัน

๒.๑ ในคัมภีร์เล่าไว้ว่า พระยะโฮวาได้ประทานกฎแก่ชาวยิวในการทำสงครามว่า "เมื่อสุเจ้ายกทัพเข้าใกล้เขตของประเทศที่จะปราบปรามแล้ว อย่าเพื่อยกเข้าตีก่อน สุเจ้าควรเกลี้ยกล่อมให้เขายอมอ่อนน้อม ถ้าเขายอมตาม สุเจ้าอย่าทำอันตรายเขา เป็นแต่จับเอาตัวพวกนั้นมาเป็นเชลยสำหรับใช้สอยเป็นเมืองขึ้น ถ้าหากว่ามันยังขัดแข็งขึ้นไม่ยอมอ่อนน้อมแล้ว ก็จงยกพวกเข้าตีเมืองนั้นให้แตกเกิด และตัวเราคือพระเจ้าจะช่วยเหลือเจ้า ให้ศัตรูพ่ายแพ้พินาศไป และสุเจ้าจงประหารพลเมืองที่เป็นชายด้วยดาบของเจ้า ส่วนพลเมืองที่เป็นสตรีและลูกเด็กเล็กน้อย และสัตว์ต่าง ๆ หรือสิ่งต่าง ๆ หรือสิ่งของทรัพย์สมบัติที่มีในเมืองซึ่งตีได้นั้น สุเจ้าจงยึดถือเอาเป็นเจ้าของเกิด เพราะพระเจ้ายอมประทานให้เจ้าทั้งสิ้น

คราวหนึ่งพระญาติของพระพุทธรเจ้าฝ่ายศากยะและโกถิยะกำลังเตรียมทำสงคราม เพื่อแย่งน้ำในแม่น้ำโรหิณีกัน พระพุทธรเจ้าเสด็จไปหาพระญาติเหล่านั้นแล้วรับสั่งถาม เมื่อทรงทราบความแล้ว จึงรับสั่งให้คิดว่า

มหาบพิตร น้ำกับกษัตริย์อย่างไหนมีค่ามากกว่ากัน ?

กษัตริย์มีค่ามากกว่า น้ำมีค่าเพียงเล็กน้อยเท่านั้น พระเจ้าข้า

มหาบพิตรทั้งหลาย การนำเอากษัตริย์ซึ่งมีค่ามากมาทำสงครามกันเพื่อแย่งน้ำซึ่งมีค่าน้อย เป็นการกระทำที่สมควรแล้วหรือ ?

จากนั้นได้ตรัสพระคาถาเพื่อให้ท่านเหล่านั้นตระหนักรู้ถึงคุณโทษ เป็นใจความว่า

ในมนุษย์ทั้งหลายผู้มีเวรกัน เราเป็นผู้ไม่มีเวร อยู่เป็นสุขสบายดี, ในหมู่มนุษย์ทั้งหลายผู้มีเวรกันเราจึงเป็นผู้ไม่มีเวรอยู่เถิด,

ในมนุษย์ทั้งหลายผู้เดือดร้อน เราไม่มีความเดือดร้อนอยู่สบายดี, ในมนุษย์ทั้งหลายผู้เดือดร้อนกัน เราจึงเป็นผู้ไม่เดือดร้อนอยู่เถิด,

ในมนุษย์ทั้งหลายผู้วุ่นวายกัน เราเป็นผู้ไม่วุ่นวายอยู่สบายดี เราจึงเป็นผู้ไม่วุ่นวายอยู่เถิด

เมื่อได้สดับพระพุทธดำรัสให้สติแนะให้คิดเช่นนี้ พระญาติทั้งสองฝ่ายก็ยุติการสงครามหันมาประนีประนอมอยู่ร่วมกันฉันญาติ นอกจากนั้น ทรงปรารภการทำสงครามของพระเจ้าปเสนทิโกศล ที่ทรงพ่ายแพ้ถึง ๓ ครั้งว่า

บุคคลผู้ชนะย่อมก่อเวร ผู้แพ้ย่อมนอนเป็นทุกข์ คนที่สามารถจะได้ทั้งความชนะและความพ่ายแพ้ได้แล้ว สงบอยู่ ย่อมอยู่เป็นสุข

๒.๒ พระเจ้าได้กล่าวไว้ในพระบัญญัติว่า ถ้ามีรังนกอยู่ตรงหน้าเจ้าในหนทาง ที่ต้นไม้หรือดิน มีลูกหรือไข่และแม่นกยังกกอยู่ เจ้าอย่าเอาแม่นกกับลูกนกไปเสีย แต่แม่นกนั้นจงปล่อยไปเสียทีเดียวแล้ว ลูกนกนั้นจะเอามาไว้ก็ได้ เพื่อเจ้าทั้งหลายจะมีความจำเริญและมีอายุยืน

พระพุทธเจ้าทรงเปล่งพระพุทธอุทาน เมื่อตรัสรู้ใหม่ ๆ ว่า การไม่เบียดเบียนกัน คือการสำรวมระวังในสัตว์ทั้งหลาย เป็นความสุขในโลก

๒.๓ ในพระบัญญัติเก่า พระเจ้าตรัสว่า เจ้าทั้งหลายอย่าได้เมตตาปราณีเขา แต่ให้ชีวิตแทนชีวิต ตาแทนตา ฟันแทนฟัน มือแทนมือ เท้าแทนเท้า

พระพุทธเจ้าพบเด็กกำลังไล่ตีสุนัข รับสั่งถามทราบความ แล้วตรัสว่า สัตว์ทั้งหลายย่อมหวาดกลัวต่อความเจ็บปวดทุกข์ทรมาน คนเราควรทำตนเองให้เป็นอุปมาแล้ว ไม่ควรฆ่า ไม่ควรเบียดเบียนและใช้ให้คนอื่นฆ่า คนอื่นเบียดเบียนสัตว์

๒.๔ บัญญัติ ๑๐ ประการ ข้อแรกของพระเจ้าคือ อย่าฆ่ามนุษย์

ศีล ๕ ข้อแรกของพระพุทธเจ้าบัญญัติว่า งดเว้นจากการฆ่าสิ่งที่มีชีวิตทั้งหลาย

เหล่านี้เป็นการเปรียบเทียบบนพื้นฐานที่ว่า พระเจ้าเป็นผู้สร้างสรรค์สิ่งในโลก ทรงมีเมตตากรุณาต่อโลกอย่างไร และพระพุทธเจ้าในฐานะทรงยอมรับว่า สัตว์โลกเป็นเพื่อนร่วมทุกข์กับพระองค์ พระองค์ในฐานะที่ทำลายอวิชชาได้ก่อน จึงอยู่ในฐานะแห่งพี่ใหญ่ มีความรักความเมตตากรุณาต่อน้อง ๆ ของพระองค์อย่างไร อย่างลึ้มว่า

พระเจ้ากรุณาต่อมนุษย์ที่รักดีต่อพระองค์พวกเดียวเท่านั้น แต่พระพุทธเจ้าทรงกรุณาต่อสิ่งที่มีชีวิตทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์ก็ตาม ความกรุณาของพระพุทธเจ้าจึงเสมอกันในสรรพสัตว์ อย่างที่พระเทวทัต ซึ่งมีปฏิบัติการจงล้างจงผลาญพระพุทธเจ้ามานาน แต่ก่อนตายท่านได้บอกให้ศิษย์ของท่านทราบว่า

พระพุทธเจ้าทรงมีพระทัยเสมอกันหมดในคน สัตว์เหล่านี้คือ ช้างนาฬาคีรี นายขมังธนู ใจรองकुลิมาล พระเทวทัต และพระราहुล

ดังนั้น บทสวดมนต์ทำวัตรเช้าเราจึงกล่าวว่า **พระพุทธเจ้าทรงมีความกรุณาประดุจห้วงมหรณพ**

๓. ด้านบริสุทธิ์คุณ คือพระทัยที่บริสุทธิ์ สะอาดปราศจากกิเลส คือความโลภ โกรธ หลง

๓.๑ หลักสำคัญของคริสต์یینนฐานะของพระเจ้าไว้ตอนหนึ่งว่า พระเจ้าเป็นผู้บริสุทธิ์และดีพร้อมเหนือสิ่งใด เราเป็นหนี้ความรักและความเมตตาอันสูงสุดของพระองค์ ต้องสักการะและนบนอบเชื่อฟังพระองค์ พระเจ้าผู้ทรงพระชนม์ตลอดกาลชั่วนิรันดร ได้ทรงสำแดงพระองค์แก่เราในฐานะพระบิดา พระบุตร และพระวิญญาณบริสุทธิ์ ซึ่งหมายความว่าพระเจ้าเป็นพระวิญญาณอันบริสุทธิ์ และทรงเป็นผู้บริสุทธิ์

ประเด็นนี้ออกจะเปรียบเทียบยาก เพราะคำว่า ผู้บริสุทธิ์ที่แท้จริงในความหมายของพระพุทธศาสนานั้น หมายถึง การบริสุทธิ์จากอาสวะกิเลสเครื่องเศร้าหมองใจ อันหมายถึงพระอรหันต์ทั้ง ๓ ประเภท คือ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า และพระอรหันตสาวก

ถ้าเอาหลักนี้เข้าไปจับความบริสุทธิ์ของพระเจ้าออกจะมีปัญหา ข้อนี้พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแสดงความสงสัยในเมตตา กรุณา ยุติธรรม และความบริสุทธิ์ของพระยะโฮวาไว้ในเทศนาเสือปากกัณฑ์ที่ ๔ ของพระองค์ว่า

โมเชสเอง เมื่อเดินหนีจากไอยคุปต์มาถึงทะเลแดง เขาได้อ้อนวอนพระเป็นเจ้า ขอให้พระเป็นเจ้าบันดาลให้ทะเลแดงแห้งไป ทะเลแดงก็แห้งข้ามไปได้ เมื่อพวกไอยคุปต์ที่เป็นข้าศึกตามมา พระเจ้าท่านทำให้ทะเลแดงมีน้ำไหลอย่างเดิม พวกพล พวกเสนาของฟาโรเจ้าเมืองไอยคุปต์จึงจมน้ำตาย ทั้งนี้ด้วยอำนาจอิทธิฤทธิ์ของพระเจ้าโปรดปรานโมเชสจึงให้ข้ามทะเลแดงพ้นไปได้ ฝ่ายพวกไอยคุปต์ซึ่งเป็นข้าศึกแก่โมเชสและบริวารนั้นจมน้ำตาย ข้อนี้เราต้องนึกว่าเราเชื่อพระเจ้า เราจะต้องนึกว่าพระเจ้านั้นเป็นผู้ที่สำคัญที่ดีกว่าเราไม่ใช่หรือ ? ถ้าดีกว่าเราต้องตั้งอยู่ในความยุติธรรม มีเมตตา ต้องมีเมตตาให้ทั่วไป คนชาวไอยคุปต์ใครเป็นผู้สร้างเล่า ?

พระเจ้าสร้างเหมือนกัน เพราะฉะนั้นพวกชาวไอย-
คุปต์ก็เป็นโอรสของพระเจ้าเหมือนกัน โมเชสและยิวก็
เป็นโอรสของพระเจ้าเหมือนกัน

เหตุใดพระเจ้าจึงเลือกที่รักมักที่ชัง ?

ข้อนี้เป็นข้อที่น่าสงสัยอย่างที่สุด

สำหรับพระพุทธรูปเจ้านั้น แม้เราจะพิสูจน์ความบริสุทธิ์
ของพระองค์โดยตรงไม่ได้ แต่เราอาจพิจารณาจากปฏิกิริยาการสอน
ของพระองค์ได้ เช่น

ทรงแสดงว่า พระธรรมเป็นของที่มีอยู่เป็นอยู่แล้ว พระ
องค์เป็นเพียงค้นพบนำเปิดเผยชี้แจงแสดงแก่โลกเท่านั้น ถ้าพระ
องค์จะโมเมเอาว่าพระองค์สร้างธรรมขึ้นมาเอง ก็คงมีคนเชื่อได้
แต่เพราะกิเลสเป็นเหตุให้โง่ทึบปิดเบือนของพระองค์ไม่มี ความ
จริงเป็นอย่างไรก็ทรงแสดงอย่างนั้น

พระองค์เป็นแต่เพียงผู้บอกทางให้เท่านั้น ส่วน
การจะปฏิบัติให้สัมพัทธ์ผลต่าง ๆ เป็นเรื่องที่แต่ละคน
จะต้องทำด้วยตนเอง แม้คนจะเกาะชายจิวรของพระ
องค์ไป แต่ถ้าไม่ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ไม่
ปฏิบัติชอบตามธรรมแล้วก็ไม่สามารถที่จะได้รับผล
จากพระธรรมได้ เหมือนทัพพีที่ตักแกงไม่อาจจะรูด
แกงได้ฉะนั้น อันหมายความว่า

พระพุทธรูปเจ้าไม่มีอำนาจในการดลบันดาล

เมื่อทรงประจวบ ไม่ให้ภิกษุพยาบาล ในที่บางแห่งตรัสว่า
ถ้าต้องการพยาบาลพระองค์ให้พยาบาลภิกษุใช้แทน

๓.๒ แม้ว่าพระพุทธเจ้าจะทรงแสดงบูชาไว้ ๒
ประการ แต่ทรงสรรเสริญปฏิบัติบูชาด้วยการปฏิบัติตาม
พระธรรม ซึ่งผลจากการทำเช่นนั้นผู้ปฏิบัติเป็นคนได้โดยตรง

สำหรับพระเจ้าแผ่นดินที่ให้อภัยแก่ผู้รับใช้พระองค์เพียง
อย่างเดียว แม้ตายไปแล้วผู้จงรักภักดีจะต้องไปอยู่รับใช้พระองค์
ชั่วนิรันดร์ สบายดีไหม ?

เมื่อมองในจุดที่แตกต่างกันในแต่ละประเด็นนี้ ชักจะ
เห็นด้วยกับท่านศาสตราจารย์ ริส เควิด ที่ว่า ก้อด เลื่อนมาจาก
คำว่า **เคาตมะ** คือถ้าว่าตามท่านแล้ว แทนที่พระพุทธเจ้าจะมา
จากพระเจ้า คำว่าพระเจ้านั้นเองน่าจะมาจากพระพุทธเจ้า
มากกว่า แต่ชาวพุทธเราคงไม่ยินดีที่จะให้เป็นสองอย่าง ดังที่
ท่านศาสตราจารย์ พุมิโอะ มะสุทานิ กล่าวไว้ในศาสนาเปรียบเทียบ
เทียบของท่านว่า

พระพุทธเจ้าไม่ใช่พระผู้เป็นเจ้าของ พระผู้เป็นเจ้าของก็ไม่ใช่
พระพุทธเจ้า บุคคลผู้สูงสุดทั้งสองนี้ แตกต่างกันอย่าง
มากมายเหลือเกิน ในด้านเหตุผลเกี่ยวกับความเป็นอยู่ วิถี
ของสัตว์และพื้นฐาน จึงเป็นธรรมดาที่วิถีแห่งความหลุดพ้น
ย่อมจะต้องแตกต่างกันไปด้วย

ดังนั้น ทางที่ดีที่สุดสำหรับศาสนิกทั้งสอง ศาสนานี้ ถ้าต้องการอยู่ร่วมกันฉันมิตรจริง ๆ เมื่อพูดถึงพระพุทธเจ้าหรือพระเจ้า ต้องพูดตามความจริงที่เป็นอยู่มีอยู่ตามคัมภีร์ เพื่อไม่ต้องเป็นการบิดเบือนพระวาทะของพระเจ้า และพระพุทธรูปของพระพุทธเจ้า ทั้งช่วยให้ศาสนิกทั้งสองศาสนาไม่มีข้อกั้นใจกัน เพียงเพราะมานะทิฏฐิของคนที่ไม่อาจเคารพเหตุผลอะไรนอกจากฉันต้องเห็นคนอื่นเสมอไป

๑๓. ศาสนาทุกศาสนาสอนให้คนดีเหมือนกันจริงหรือ ?

คำพูดประโยคนี้ มีการพูดกันแพร่หลายเมื่อ ๑๐ กว่าปีมานี้เอง คนที่สร้างประโยคนี้ขึ้นมา คงต้องการให้เกิดการประนีประนอมกัน หรือเพื่อจะวางแผนกลืนศาสนาอื่นก็ไม่ทราบได้ แต่ถ้าเรามองกันในแง่ของความเป็นจริงแล้ว

การตัดสินดีชั่วถูกผิดเป็นอันมาก มักอาศัยพื้นฐานจากความเข้าใจของตนเป็นหลัก ที่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาที่แตกต่างกันหรือลัทธิการเมืองที่แตกต่างกัน เป็นต้น เช่น

เรืออากาศเอกจินคอมมิวนิสต์ นำเครื่องบินมิค ๑๙ บินหนีไปลี้ภัยการเมืองที่ไต้หวัน จีนแดงมองการกระทำนั้นว่า เป็นผู้ทรยศ ไต้หวันยกย่องเป็นวีรบุรุษ ให้รางวัลให้ตำแหน่งจน

กลายเป็นเศรษฐกิจไปแล้ว การกระทำกรรมเดียวกันทำไมคนสองฝ่ายจึงตัดสินใจตรงกันข้าม นั่นเพราะต่างอาศัยความพึงใจของตนเป็นหลักในการตัดสินใจนั่นเอง

เรื่องศาสนาก็เหมือนกัน ระดับศีลธรรมจรรยา นั้นศาสนาแต่ละศาสนาสามารถสอนให้คนอยู่ดีมีสุขได้พอ ๆ กัน แต่ในด้านอื่น ๆ เช่น

- ความเชื่อ ความเชื่อที่เป็นมิจฉาทิฎฐิของพุทธ อาจเป็นสัมมาทิฎฐิของคริสต์ก็ได้ เช่น การยอมรับว่ามีพระเจ้าสร้างโลก เป็นความเห็นผิดในพระพุทธศาสนา แต่กลับเป็นยอดสัมมาทิฎฐิในศาสนาคริสต์ อิสลาม ฮินดู เป็นต้น

การเข้าหา พระพุทธศาสนาเน้นที่ปัญญา

ศาสนาคริสต์เน้นที่ศรัทธา

- เป้าหมายสูงสุดของคริสต์อยู่ที่การเข้าอยู่ร่วมกับพระเจ้า เป็นผู้รับใช้ชั่วนิรันดร

แต่พระพุทธศาสนามีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่ความหลุดพ้นจากทาสผู้รับใช้ทุกรูปแบบ นั่นคือ นิพพาน

พระพุทธศาสนาสรรเสริญการฆ่าความโกรธ แต่คริสต์กลับสรรเสริญการฆ่าศัตรูผู้ทรยศต่อพระเจ้า สัตว์ที่จะใช้บูชาพระเจ้า เป็นต้น

- ชาวคริสต์ยอมทราบบประจักษ์ว่า คำสอนของพระยะโฮวา ๖๑๓ ข้อที่ยะชายาย่อลงมาเหลือ ๓ ข้อ คือ

๕๔ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

จงมีความยุติธรรม จงมีความรักความกรุณา จงดำเนิน
ไปกับพระเจ้าอย่างอ่อนน้อม นั้น

เป็นการยุติธรรมไหม ? ที่นำเอาสรณะอันสูงสุดของชาว
พุทธไปเป็นเพียงปกาศกของพระเจ้า ประกาศว่า การตรัสรู้ของ
พระพุทธเจ้าเป็นผลจากการดลบันดาลของพระเจ้า ทั้ง ๆ ที่ไม่มี
หลักฐานในคัมภีร์ของศาสนาทั้งสอง

มาตรฐานในการกำหนดความดีของแต่ละศาสนา
ไม่เหมือนกันด้วยประการทั้งปวงหรอก แต่คนเราอาจอยู่
ร่วมกันได้อย่างฉันมิตรทุกศาสนา โดยอาศัยพื้นฐานการ
เคารพ นับถือ ยอมรับ ศักดิ์ศรีของกันและกัน ไม่ใช่ว่าอยู่
กันมาดี ๆ วันดีคืนดีชาวพุทธกระชากไม้กางเขนจากคอ
ชาวคริสต์มาเหยียบ หรือชาวคริสต์นำเอาพระพุทธรูปที่
ห้อยอยู่ที่คอเพื่อนชาวพุทธ โยนลงบนพื้นแล้วใช้เท้าเหยียบ
ถ้าเป็นอย่างนี้แล้วความหวังที่จะให้เกิดการอยู่ร่วมกัน
ฉันมิตรจริง ๆ อย่าไปหวังเลย ไม่มีทางเกิดขึ้นได้หรอก

๑๔. พระเยซูเป็นพระเมสสิอา พระศรีอาริย์จริงหรือ ?

การเป็นเมสสิอานั้น ต้องเป็นจริงตามความเชื่อถือของเขา
แต่การเป็นพระศรีอาริย์ซึ่งเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคตนั้นออกจะ
มีปัญหา ซึ่งอันที่จริงการอ้างว่าตนเองเป็นศาสนาพระศรีอาริย์นั้น
แม้ลัทธิคอมมิวนิสต์เขาก็อ้างว่าลัทธิเขาเป็นศาสนาพระศรีอาริย์

ที่แท้จริง แต่เอาเข้าจริง ๆ แล้วปรากฏว่าประชาชนในลัทธินี้มีแต่ **ภากษิอาน** การที่มีความพยายามให้พระเยซูเป็นพระศรีอาริย์นั้น เป็นเหตุผลทางจิตวิทยา เพื่อดึงชาวพุทธประเภทที่รอคอย ศาสนาพระศรีอาริย์ให้หันมานับถือศาสนาคริสต์ โดยจับ ประเด็นที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่พระอานนทโดยอุปมา เมื่อ พระอานนทกราบทูลขออนุญาตให้พระนางมหาปชาบดีโคตมี บวชเป็นภิกษุณี พระพุทธเจ้าทรงแสดงโดยอุปมาว่า

ถ้าพระสังฆกรรมจะมีอายุ ๑๐๐๐ ปี แต่ถ้ามีสตรี เข้ามาบวช พระสังฆกรรมจะดำรงอยู่ได้เพียง ๕๐๐ ปี เท่านั้น ซึ่งโดยความหมายเพียงว่า ถ้าสตรีเข้ามาบวช ในพระธรรมวินัยแล้ว อายุพระศาสนาจะลดลงกึ่งหนึ่ง พระองค์จึงทรงบัญญัติกรรม ๘ ประการป้องกันไว้ โดยหลบประเด็นที่ทรงแสดงไว้ก่อนปรินิพพานความว่า **พระสังฆกรรมจะดำรงอยู่ได้นานหรือได้น้อย ขึ้นอยู่กับ บริษัททั้ง ๔ คือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ปฏิบัติบูชาหรือไม่**

การที่บาทหลวงมนัส จวบสมัย ใช้คำในรูปปริกัปปว่า หากประวัติศาสตร์ยืนยันว่า พระพุทธเจ้าได้ทรงพยากรณ์ ถึงพระศรีอาริย์ว่า จะเสด็จมาหลังจากพระองค์ปรินิพพาน ๕๐๐ ปีจริง ถือได้ว่า พระพุทธเจ้าเป็นเพียงปกาศกองค์ หนึ่งของพระเจ้า... นั้น

หากเราอ่านย้อนไปข้อความข้างหน้า ความเข้าใจของท่านผู้นี้ยึดแนวพระเจ้าสร้างโลก คือคิดแบบคริสต์ ปรัชญาของคริสต์ แต่มาอธิบายพระพุทธศาสนา เขาใช้ข้อความว่า

เกี่ยวกับพระศรีอาริย์หรือพระเมตไตรย(ไมตรี)นั้น เชื่อกันว่าพระพุทธเจ้าสิทธัตถะ ทรงเลือกพระเมตไตรยให้เป็นพระพุทธเจ้าสืบต่อจากพระองค์ ขณะนี้พระเมตไตรยประทับอยู่ ณ สรวงสวรรค์ชั้นดุสิต จากเบื้องบนพระองค์ ทรงสนพระทัย ปกป้องคุ้มครองและส่งเสริมพระพุทธศาสนาอยู่เสมอ

ข้อความตอนนี้มีประเด็นที่จะต้องแสวงหาคำตอบคือ

- ตำแหน่งพระพุทธเจ้าในพระพุทธศาสนา ไม่ใช่ตำแหน่งแต่งตั้งแบบผูกขาดสำหรับโอรสของพระเจ้า อย่างบางศาสนาเชื่อกัน แต่เป็นตำแหน่งที่เกิดขึ้นด้วยระบบคุณธรรม บารมีที่ใครก็ตาม ถ้าพิสูจน์ด้วยคุณธรรมบารมีในระดับที่จะเป็นพระพุทธเจ้าได้ ก็สามารถตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าได้ แต่เนื่องจากขั้นตอนก่อนจะก้าวมาสู่ความเป็นพระพุทธเจ้ายากยิ่ง การเกิดของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์จึงยากยิ่ง

- พระพุทธเจ้าจึงไม่อยู่ในฐานะจะเลือกใคร ให้เป็นพระพุทธเจ้าสืบต่อจากพระองค์ เป็นแต่เพียงรับสั่งว่า เมื่อพระศาสนาของพระองค์อันตรธานไปจากโลก เวลาผ่านไปนานไกลยิ่งนัก พระพุทธเจ้าทรงพระนามว่าศรีอาริย์จะมาบังเกิด

ทรงตรัสรู้ธรรม มีคุณสมบัติสั่งสอนธรรม เช่นเดียวกับพระองค์
ทุกอย่าง

- ในตอนหลัง จึงมีข้อความดังกล่าวข้างต้นที่สรุปให้
พระเยซูเป็นพระศรีอาริย์ ซึ่งอันที่จริงสมมติว่าพระเยซูเป็นพระ
ศรีอาริย์จริง ตอนแรกบอกว่า ทรงสนพระทัยปกป้องและส่งเสริม
พระพุทธศาสนาอยู่เสมอ แต่พอเป็นพระเยซูเข้า ทำไมสาวกจึง
พยายามกันเหลือเกินที่จะทำลายพระพุทธศาสนา โดยมีเป้า
หมายที่จะให้คนทั้งโลกเป็นคริสตชน ทั้งถือว่าพระพุทธเจ้าเป็น
ซาตาน ทั้ง ๆ ที่บอกว่า พระเยซูคือพระศรีอาริย์ เป็น
พระพุทธเจ้าต่อจากพระองค์ ซึ่งก็ต้องเป็นพระพุทธเจ้าเหมือนกัน

ทำไม พระพุทธเจ้าองค์ก่อนกลับถูกยึดเยียดให้เป็น
ซาตานเสียเล่า ?

อย่าลืมว่า ถ้าพระพุทธเจ้าทรงเลือกพระศรีอาริย์ให้
เป็นพระพุทธเจ้าต่อจากพระองค์จริง และพระศรีอาริย์คือพระ
เยซูแล้ว ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง พระพุทธเจ้าต้องอยู่ในฐานะพระเป็น
เจ้า พระเยซูจะมีฐานะเป็นปกาศกที่พระพุทธเจ้าส่งมา หรือเป็น
พระบุตรตามความเชื่อถือของคริสตชนเท่านั้น แต่ชาวพุทธไม่เชื่อ
ไม่ยอมรับเช่นนั้น เพราะปราศจากหลักฐาน เหตุผลที่สำคัญ
หลายประการคือ

๑. พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ว่า เมื่อศาสนาของพระองค์
เสื่อมไปแล้ว โลกจะเสื่อมลงตามลำดับจนคนจะมีอายุอย่างมาก

เพียง ๑๐ ปีเท่านั้น ต่อจากนั้นจะค่อย ๆ เกิดความสำนึกด้วยตนเอง มีการปรับปรุงตนเองจนอายุค่อย ๆ เจริญขึ้นโดยลำดับ จนมนุษย์มีอายุสูงขึ้นและลดลงมาอยู่ในระดับ ๘๐,๐๐๐ ปี พระศรีอาริย์จะบังเกิดขึ้นในโลก พระองค์ทรงมีคุณธรรม พระคุณ หลักธรรมที่ทรงตรัสรู้และทรงสั่งสอน เป็นเช่นเดียวกับพระพุทธเจ้า พระนามว่าโคดม และองค์อื่น ๆ

๒. พระพุทธเจ้าทั้งหลายนั้น โดยพระรูปกายจะต้องสมบูรณ์ด้วยมหาบุริสลักษณะ ๓๒ ประการ สมบูรณ์ด้วยอนุพยัญชนะ ๘๐ ประการ

๓. ธรรมดาของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย จะต้องเป็นพระอรหันต์ตรัสรู้ดี ตรัสรู้ชอบด้วยพระองค์เอง ทรงสมบูรณ์ด้วยพระคุณตามพระคุณ ๙ ประการอย่างที่สุด

๔. พระพุทธเจ้าทั้งหลายจะไม่ตายด้วยความพยายามของคนอื่น คือจะไม่ถูกคนอื่นฆ่าตายหรือแม้แต่ทำให้โลหิตออกจากพระองค์ ขนาดพระเทวทัตกลิ้งหินทับเป็นได้เพียงห้อเลือดเท่านั้น

๕. เวลาปรินิพพาน พระพุทธเจ้าจะเข้าฌานนิพพาน นิพพานระหว่างฌานอย่างสงบไม่กระวนกระวาย ไม่เรียกหาใคร อย่าให้ทอดทิ้งตน

๖. นอกจากนั้นในเรื่องพระมาลัยยังบอกว่า สมัยพระศรีอาริย์นั้น น้ำในแม่น้ำจะขึ้นข้างหนึ่งลงข้างหนึ่ง คนเต็มไปด้วย

ความสุข มีความสวยงามเหมือนกัน พอลงจากบ้านจะจำกันไม่ได้
ทั้งมีต้นกล้วยพฤกษ์เกิดขึ้น ๔ มุมเมือง คนต้องการอะไรก็จะไป
อธิษฐานเอาจากต้นไม้นั้นได้ เป็นต้น

การพูดว่าอะไรเป็นอะไรนั้น หมายความว่าสิ่งนั้นต้อง
เหมือนกันทุกอย่าง เช่นพูดว่า นาย ก เป็นทหาร หมายความว่า
นาย ก กับ ทหาร ก เหมือนกันด้วยประการทั้งปวงฉันใด

การพูดว่า พระเยซูเป็นพระศรีอาริย์ซึ่งเป็น
พระพุทธเจ้า คุณสมบัติอันใดที่กำหนดว่าเป็นพระพุทธเจ้า
ทั้งส่วนรูปร่าง คุณธรรม ยุคสมัย จะต้องตรงกับที่ท่าน
แสดงไว้ในเรื่องพระศรีอาริย์

**พระเยซูประกอบด้วยธรรม อันเป็นธรรมคา
ของพระพุทธเจ้า ที่กล่าวมาโดยสรุปหรือเปล่า ?**

ในหนังสือชื่อว่า เราคือผู้ที่โลกรอคอย โดยผู้ใช้นามว่า
สมร เรื่องชาญ ที่พยายามเขียนโน้มน้าวให้ผู้อ่านเข้าใจว่า พระ
เยซูคือ พระศรีอาริย์ที่ชาวไทยกำลังรอคอย เพื่อผลทางโฆษณา
ชวนเชื่อนั้น นำเอาข้อความเป็นอันมากไปใส่โอษฐ์พระพุทธเจ้า
โดยอ้างลักษณะทางพระวรกายของพระศรีอาริย์ว่า

ที่อุ้งมืออุ้งเท้าเป็นกงจักร กลมมน ที่สีข้างมีรอยถูก
แทงเป็นแผล หน้าผากเต็มไปด้วยรอยแผล แล้วดึงลักษณะ
เหล่านี้เข้าหาพระเยซู ลักษณะเหล่านี้คล้ายมหาปรีสลักษณะ
เพียงอย่างเดียวเท่านั้น คือลักษณะของเท้า ส่วนรอยถูกแทงที่

สีข้างเป็นฝีมือของทหารยิว หน้าผากเต็มด้วยรอยแผลก็เป็นฝีมือ
ของทหารที่เอามงกุฎหนามใส่ให้ ก่อนถูกตรึงไม้กางเขน

การดึงเอาจุดที่เหมือนกันบางอย่างมาเป็นเครื่องยืนยันว่า
เป็นอย่างเดียวกันในลักษณะนี้เหมือนพูดว่า

โคคือควาย เพราะมีเขาสองเขาเหมือนกัน มีสีขา
เหมือนกัน มีสองหูเหมือนกัน ทั้งที่เหมือนกันตั้งหลายอย่าง
เช่นนี้ โคกับควายก็คงเป็นสัตว์คนละพวกกันนั่นเอง

**๑๕. จากข้อความในหนังสือ วารสารแกลงกิจ เล่มที่ ๑๐
มี.ค.๑๙๖๙ หน้า ๓๖ ว่า**

ในศาสนาอื่น ๆ พระเจ้าทรงเปิดเผยพระองค์เพียง
บางส่วน แต่การไขแสดงของพระเจ้าในองค์พระเยซูคริสต์
เป็นการเปิดเผยพระองค์ของพระเจ้าที่สมบูรณ์ ในการไข
แสดงของพระเจ้าคือองค์พระเยซูนั้นแล มนุษย์จึงสามารถ
พบสัจธรรมที่สมบูรณ์เต็มรอบ อันเป็นเป้าหมายที่ศาสนา
อื่นพยายามกระเสือกกระสนแสวงหา ความจริงที่พบได้ใน
ศาสนาอื่น ๆ ถ้าหากมีความถูกต้องเป็นสัจธรรมแล้ว ก็
ล้วนแต่ได้จากการโปรดประทานให้ของพระเจ้า นอกเหนือ
จากองค์พระเยซูแล้ว ไม่มีนามผู้อื่นใดที่จะช่วยมนุษย์ให้
สามารถหาความรอดได้เลย ข้อความเหล่านี้ทางพระพุทธ
ศาสนามีความเห็นอย่างไร ?

ข้อความเหล่านี้ันที่จริงมีการประสานต่อโดยบาทหลวง
ในเมืองไทยหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านที่ใช้ชื่อว่า ฯพณฯ
บ้าง บิชอปบ้าง สังฆราชบ้าง รัตน์ บำรุงตระกูล ซึ่งเขียนลงใน
สัปดาห์สารบ้าง แสงธรรมปริทัศน์บ้าง ข้อที่ควรทำความเข้าใจคือ

๑. ถ้าคำสอนของศาสนาคริสต์สมบูรณ์จริง เราสามารถ
อ่านได้จากคัมภีร์ทั้งเก่าใหม่ ซึ่งใช้เวลาไม่นานนักก็จบแล้ว
สามารถรู้ได้ด้วยตนเองว่า สมบูรณ์จริงหรือไม่

๒. ถ้าถือเอาเฉพาะพระเจ้าคือพระยะโฮวา เปิดเผย
แสดงให้นำสมบูรณ์จริง ๆ เพราะคำสอนของท่านแม้จะมีมากถึง
๖๑๓ ข้อ แต่อาจสรุปลงเพียง ๓ ข้อเท่านั้น ตามยะชayaan ใน
คัมภีร์เก่าย่อเหลือ ๓ ข้อ คือ

- จงมีความยุติธรรม
- จงมีความรักความกรุณา
- จงดำเนินไปกับพระเจ้าอย่างอ่อนน้อม

๓. อดีตบาทหลวงกีรติ บุญเจือ เขียนไว้ในหนังสือ พระ
ไตรปิฎกสำหรับชาวคริสต์ หน้า ๖๓ ตอนหนึ่งว่า พระเยซูมิได้
ประทานหรือทรงกำหนดลัทธิ ปรัชญา เช่นเดียวกับมิได้ประทาน
หรือทรงกำหนดวิธีบำเพ็ญพรตและบำเพ็ญมาน สวาทของพระ
องค์เริ่มเสาะแสวงหา และทดลองใช้ปรัชญา รวมทั้งวิธีบำเพ็ญ
พรตและวิธีบำเพ็ญมาน สานุศิษย์ต่อมาได้แสวงหาและแต่งเติม
จากประสบการณ์เรื่อยมา บางท่านได้รวบรวมเนื้อหาพันธขึ้น

เป็นตำราให้เล่าเรียน และทดลองใช้เป็นการแบ่งปัน ความรู้และประสบการณ์ เรื่องวิธีบำเพ็ญพรตและวิธีบำเพ็ญฌานนั้นกล่าวได้ว่า ได้มีผู้เริ่มนิพนธ์ควบคู่กันมา กับการนิพนธ์ตำราปรัชญาและศาสนศาสตร์ทีเดียว ในหน้า ๖๔ ยังได้บอกไว้ว่า คริสตชนผู้ใด แสวงหาทางของตนตามเจตนารมณ์ของพระเยซูอยู่ ย่อมได้ประโยชน์อย่างมหาศาล จากพระไตรปิฎกสูตรนี้และสูตรอื่นที่จะพิจารณาต่อไปตามลำดับ

ข้อความในตอนต้นกับข้อ ๓ มีความขัดแย้งกันอย่างสิ้นเชิง เพราะถ้าคำสอนของพระเจ้าที่มอบให้แก่พระเยซูสมบูรณ์จริงแล้ว ทำไมจึงต้องแสวงหาเพิ่มเติมจากที่อื่นเล่า ? เพราะตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์แล้ว นักบวชในศาสนาคริสต์ตลอดถึงนักปราชญ์ทั้งหลายในศาสนาคริสต์ ได้นำเอาหลักปรัชญาของนักปรัชญากรีก เช่น โสเครตีส เพลโต อริสโตเติล เข้ามาอธิบายหลักคำสอนของตนเป็นอันมาก และยังได้จากนักปราชญ์ในสวนอื่น ๆ อีกมาก ซึ่งเมื่อว่ากันโดยหลักฐานทางประวัติศาสตร์แล้ว คำกล่าวของอดีตบาทหลวงกีร์ติ บุญเจือในกรณีนี้เป็นความจริง แม้ปัจจุบันก็กำลังทำอยู่แก่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งมีหลักฐานเอกสารที่พึงเห็นเป็นตัวอย่างเช่น

-วารสารแถลงกิจของวาติกัน เล่มที่ ๑๐ มี.ค.๑๙๖๙ หน้า ๒๕ บอกว่า แต่การร่วมงานที่ได้ประโยชน์มากที่สุดก็คือ งานที่ผู้

เชี่ยวชาญของเราจะไปจัดทำเอาคัมภีร์และตำราทางพระพุทธศาสนา เพื่อจะได้ดูดกลืนเอาหลักธรรมที่ดี ๆ เข้ามาไว้ในวัฒนธรรมคริสต์ของท้องถิ่น.

- วารสารเล่มเดียวกันในหน้า ๒๖ บอกว่า ถ้าหากจะนำวิธีปฏิบัติกรรมฐานของพระพุทธศาสนามาตัดแปลงอย่างเหมาะสมและสุขุมรอบคอบ แล้วเอามาใช้ในชีวิตรูปพระภิกษุของชาวคริสต์ ไยเล่าเราจะทำไม่ได้ ?

- แสงธรรมปริทัศน์ ฉบับที่ ๒ พ.ศ.-ส.ศ.๒๕๒๔ หน้า ๓๓ เขียนโดยบาทหลวงสำราญ วงศ์เสงี่ยม ว่า การดัดแปลงพิธีกรรมในที่นี้ หมายถึงการดัดแปลงพิธีกรรมโรมันคาทอลิก ที่เราชาวไทยคาทอลิกนับถืออยู่ในขณะนี้ ให้มีลักษณะเข้ากับประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทยให้มากที่สุดเท่าที่กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางเทววิทยา และที่ศาสนจักรโรมันคาทอลิกจะอนุญาตให้ทำได้

- วารสารแกลงกิจ เล่มที่ ๑๑ มิ.ย.๑๙๖๙ หน้า ๑๑๔-๑๑๕ เขียนโดยบาทหลวงยอห์น อุลลิอานา ว่า ประเทศไทยมีวิถีชีวิตแบบพระภิกษุ การบวชเป็นพระภิกษุเป็นการทรงภาวะที่ได้รับ ความเคารพอย่างสูง แต่เราชาวคาทอลิกไม่ได้มีส่วนร่วมในวิถีชีวิตแบบนั้นเลย เราไม่มีระบบที่คล้ายคลึงกันเช่นนั้นที่จัดเสนอให้แก่ประชาชนชาวไทย

ดังนั้น จะไม่เป็นการดีแก่เราหรือในการที่ดัดแปลงให้เกิดระบบเช่นนั้นของเราขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการทางจิต

๖๔ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

วิทยาของชาวพุทธ.

ทั้ง ๆ ที่พยายามเลียนแบบ บิดเบือน ดูกกลืนเอา
หลักธรรม วัฒนธรรม รูปแบบต่าง ๆ จากพระพุทธศาสนา
อยู่เช่นนี้ แต่ยังคงเชิดชูศาสนาของตนว่าสมบูรณ์ที่สุดอยู่อีก
แปลกดีไหม ? แต่เรื่องนี้ถ้าเรามองไปที่วารสารแถลงกิจของกรุง
วาติกัน เล่มที่ ๑๑ มิ.ย. ๑๙๖๙ หน้า ๑๒๒ จะพบข้อความที่
แสดงให้เห็นเจตนารมณ์ในการทำงานของเขาได้เป็นอย่างดี เขา
บอกไว้ว่า

นักเผยแพร่ศาสนาจะต้องไม่เริ่มทำงานด้วยการกระทบ
กระทั่ง สร้างความระคายในการทำศาสนสัมพันธ์นั้น นักเผยแพร่
ศาสนาจำเป็นจะต้องค้นให้พบคุณค่าที่แท้จริงซึ่งมีอยู่ใน
ศาสนาอื่น เพื่อจะได้ชำระให้บริสุทธิ์และส่งเสริมให้สูงขึ้น ด้วย
การสอดแทรกพระวรสารของพระเยซูลงไปอย่างเหมาะสมในค่านิยม
และคุณธรรมของศาสนาอื่น ๆ เมื่อทำได้เช่นนั้น ก็จะเป็น
การแสดงให้ผู้ที่มิใช่คริสตศาสนิกชนได้รู้จักพระเยซูอย่างมี
ใจผู้แปลกหน้า แต่เป็นผู้มาโปรดที่พวกเขากำลังกระเสือกกระสน
แสวงหามาโดยตลอดนั่นเอง.

๑๖. ข้อความที่ยกมานั้น ช่วยให้เรามองเห็นอะไรบ้าง
ว่าเป็นเจตนาไม่บริสุทธิ์ในการได้อาลอกหรือศาสน-
สัมพันธ์ของคริสต์ ?

ข้อนี้พึงเห็นว่าการเปลี่ยนท่าทีในการเผยแพร่ศาสนาของเขา คือการพยายามสร้างความเป็นมิตร จนคนในศาสนาอื่นมีความรู้สึกว่าเขาทำด้วยความจริงใจ แต่ในขณะที่เดียวกันเขาก็พยายามค้นคว้าคุณค่าที่แท้จริงในศาสนาอื่น นำมาปรับให้เข้ากับแนวความคิดของคริสต์ ในขั้นแรกยังคงต้องการให้เหมาะสมกับค่านิยมและคุณธรรมของศาสนาอื่น จากนั้นจึงก้าวไปสู่การค่อยโน้มน้ำหนักให้ชาวพุทธยอมรับว่า แท้ที่จริงแล้วพระเยซู คือพระศรีอาริย์ ที่ชาวพุทธรอคอยนั่นเอง

หากจะมีปัญหาถามว่า คริสต์มีเป้าหมายในการทำงานนี้อย่างไร ?

เราจะพบว่า วารสารแถลงกิจของวาติกัน เล่มที่ ๗ มี.ค.๑๙๖๘ หน้า ๑๕ ได้บอกเป้าหมายในการทำงานทั้งหมดของเขาไว้ชัดมาก เพราะเขาบอกไว้อย่างเด่นชัดว่า

ภารกิจของงานเผยแพร่แบบมิชชัน ไม่จำกัดอยู่เพียงแค่การเปลี่ยน ในปัจเจกบุคคลให้มาถือคริสต์ศาสนาอีกต่อไปแล้ว แต่ภารกิจในบัดนี้คือการเปลี่ยนตัวศาสนาอื่น ๆ ทั้งศาสนาให้มาเป็นคริสต์ศาสนา

ซึ่งหมายความว่า เป้าหมายที่แท้จริงนั่นคือ เปลี่ยนตัวศาสนาอื่น ๆ อันหมายรวมถึงพระพุทธศาสนาด้วย ให้มาเป็นคริสต์ศาสนา

นี่คือเจตนาที่แท้จริงของศาสนาคริสต์นิกาย
โรมันคาทอลิก นำกลัวไหม ?

การมองเรื่องนี้จึงต้องมองให้ตลอดสาย เพราะการเข้ามาสัมพันธ์คราวแรกนั้น จะไม่มีใครคิดเป็นอย่างอื่นนอกจากความเป็นมิตร ทั้งนี้เพราะพระพุทธรศาสนาเรานั้นไม่มีลักษณะ
กระหายหิวศาสนิก คือต้องการให้คนนับถือมาก ๆ การทำงาน
แนวพระพุทธรศาสนาจึงมีลักษณะคล้าย ๆ ฝนที่ตกลงมา
จากท้องฟ้า เมื่อมีเหตุปัจจัยให้ตกก็ตก แต่ใครจะได้รับ
น้ำฝนนั้นหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับคนแต่ละคน ถ้าภาชนะ
ของเขาคว่ำอยู่หรือทะลุหรือปิดฝาอยู่ แม้ฝนจะตกลงมา
อย่างไร เขาก็ไม่อาจได้รับน้ำได้ ถ้าภาชนะเขาหงายอยู่ใน
สภาพพร้อมที่จะรับน้ำฝน เขาก็ได้น้ำฝนตามประสงค์
ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะพระพุทธรศาสนาเป็นศาสนาจริง ๆ

ไม่มีโครงสร้างในการทำงานประสานกับการเมือง
อย่างบางศาสนาที่ใช้นักบวชนำหน้า เอากองทัพตามหลัง
เที่ยวล่าอาณานิคมกันทั่วโลกในสมัยก่อน

เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนแปลงไป วิธีเดิมทำไม่ได้จึงหันมาใช้
แนวศาสนสัมพันธ์ดังกล่าว พึงสังเกตว่า การดำเนินไปสู่เป้าหมายนั้น ความพยายามที่จะดูดกลืนพระธรรมเข้าไปเป็นผล
จากการดลบันดาลของพระเจ้า ให้พระพุทธรเจ้านำมาเปิดเผยแก่
โลก ได้ทำหลังจากนำเอาหลักธรรมในพระพุทธรศาสนา เมื่อเห็น

ว่าได้ผลดีจึงต้องการดูตกลงไปเลย แต่เพื่อให้สมกับความยิ่งใหญ่ของพระเยซู จึงต้องใช้วิธีดึงพระพุทธเจ้าเข้าไปเกี่ยวข้องกับพระยะโฮวา เพื่อก้าวไปสู่การโน้มน้าวจิตใจของคนที่ขาดพื้นฐานทางความรู้ให้เกิดการยอมรับว่า

พระธรรมคือสิ่งที่พระพุทธเจ้าได้รับการเผยแสดงจากพระเจ้า จากนั้นจึงก้าวไปสู่ขั้นของการนำธรรมะไปอธิบายตามแนวคริสต์ เพื่อเปลี่ยนพระพุทธศาสนาให้เป็นคริสต์ศาสนา ดังเจตนาที่ยกขึ้นกล่าวในตอนต้น

๑๗. ในกรณีนี้หากคริสตศาสนาเขาบอกว่า ธรรมเป็นกฎธรรมชาติ เป็นสิ่งสากล ใคร ๆ ย่อมมีสิทธิที่จะนำไปใช้ได้ ไม่เป็นการเสียหายอะไร เราจะชี้แจงเขาในประเด็นนี้อย่างไร ?

ข้อนี้เราต้องแยกประเด็นให้ออกว่า อะไรเป็นอะไร อะไรที่เราทำผิด อะไรที่เราชื่นชมยินดีที่เขาทำเช่นนั้น การนำพระธรรมไปใช้มีอยู่หลายลักษณะ คือ

๑. นำไปใช้ด้วยความเคารพ ศรัทธา เชื่อถือในพระธรรมนั้น ตามที่อธิบายไว้ในพระพุทธศาสนา คือท่านอธิบายไว้ อย่างไรก็ตามนำไปใช้ตามหลักที่ท่านแสดงไว้

๒. นำไปสนับสนุนหลักธรรมของตน โดยบอกให้ผู้

ฟังทราบ ว่า ธรรมะที่กล่าวนั้นใครสอน สอนแก่ใคร มีอธิบายว่าอย่างไร ตรงกับศาสนาของตนในข้อไหน หรือสนับสนุนศาสนาของตนในแง่ใด

๓. นำไปโดยไม่ต้องบอกว่ามาจากไหน เป็นคำสอนของใคร แล้วนำไปอธิบายเอาตามความเข้าใจของตน

๔. นำไปใช้พอเจ้าของแปลไปโมเมเอาว่าเป็นของตน หรือสิ่งที่พระเจ้าของตนประทานไว้แก่โลก

การนำธรรมะไปใช้ ๒ ข้อแรกไม่มีปัญหาอะไร ประเด็นที่เราห่วงถึงจึงมีเพียงข้อ ๓-๔ เท่านั้น ข้อนี้ฟังดูตัวอย่างง่าย ๆ ในกรณีของลิขสิทธิ์หนังสือ ใครก็ตามสามารถที่จะนำข้อความในหนังสือต่าง ๆ ไปอ้างอิงในการเขียน การพูดของตน โดยอ้างที่ไปที่มาไว้ชัดเจน แต่ถ้าแอบคัดลอกเขาไปพิมพ์ เพื่อให้คนเข้าใจว่า เป็นความคิดเห็นของตน นั่นคือ การละเมิดลิขสิทธิ์เจ้าของหนังสือสามารถฟ้องเรียกค่าเสียหายได้

นี่แหละคือประเด็นหลักที่เกี่ยวกับพระธรรม ซึ่งเราห่วงถึงขอให้เลิกการกระทำในลักษณะนั้น หากต้องการอยู่ร่วมกันฉันมิตรจริง ๆ อย่าลืมว่าหลักการใหญ่ของศาสนาแต่ละศาสนานั้น ถือเป็นหลักอำรงพระศาสนาเหล่านั้นทีเดียว เช่น

- พระพุทธศาสนามีพระรัตนตรัยเป็นหลัก การน้อมนำวคนให้ปฏิบัติสัจธรรมของพระพุทธเจ้า ถือว่าเป็นการทำลายหลักใหญ่ของพระพุทธศาสนา เพราะฐานแห่งพระศาสนาอยู่ที่

ตถาคตโพธิสัทธา คือมีความเชื่อในพระปัญญาเครื่องตรัสรู้ของ พระพุทธเจ้าเป็นประการสำคัญ

- ศาสนาคริสต์เองมีพระเจ้าเป็นหลักยึดเหนี่ยวที่สำคัญ คริสตศาสนิกถ้าขาดความเชื่อในความมีอยู่ของพระเจ้าแล้ว ศาสนาคริสต์ก็ดำรงอยู่ไม่ได้ ดังที่ พ.อ.อิงเกอร์ โซล กล่าวไว้ว่า

ศาสนาคริสต์จะละทิ้งไม่ให้มีพระเจ้าช่วยไม่ได้ เพราะ ละทิ้งข้อนี้เสียแล้วก็เท่ากับล้มละลายศาสนาคริสต์ทีเดียว เพราะ ฉะนั้นศาสนาคริสต์จึงจำเป็นต้องอ้างอยู่ว่า การอ่อนน้อมยอมได้ สมประสงค์ของผู้อ่อนน้อม เพราะท่านที่เป็นใหญ่กว่าธรรมดา ท่านยังคงอุปถัมภ์ความชอบแก่ผู้ที่ยังศรัทธาอยู่

- การตั้งธรรมออกจากการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า จึงเป็น ความจริงที่จะทำให้ลายศรัทธาในพระพุทธเจ้า พระธรรมโดยตรง เพราะหลักการของพระพุทธศาสนาในชั้นนี้ เป็นดังพระนิพนธ์ ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในเทศนา เลือปากัณฑ์ที่ ๕ ตอนหนึ่งว่า

ในศาสนาพระพุทธเจ้า ไม่มีสิ่งใดที่ข่มน้ำใจ ไม่มี สิ่งใดที่จะบังคับให้ตนต้องเชื่อถือด้วยความภักดี พระพุทธเจ้ายอมทรงเพาะความจริงรักภักดีในใจของเราทั้ง หลายด้วยธรรมอันแท้จริง อันทรงแสดงให้เราทั้งหลายได้ เห็นอย่างแจ่มแจ้งเห็นสิ่งทั้งปวงที่ทรงแสดงว่าเป็นความจริง ความดี ถ่องแท้น่าเลื่อมใส และแม้เราปฏิบัติตามธรรมของ

พระพุทธเจ้าได้แล้ว อย่างน้อยที่สุดก็เป็นคนดี มีคนนับหน้าถือตาและเราจะไม่ประทุษร้ายต่อเพื่อนบ้าน ธรรมของพระพุทธเจ้าที่ตรัสสั่งสอนเราทั้งหลายนั้น เราย่อมเข้าใจได้ไม่ว่าบุคคลชั้นใด และไม่มีข้อหนึ่งข้อใดซึ่งจะเหมือนอย่างของเขา คือบังคับมนุษย์ให้ต้องมีความรักดีในเบื้องต้น

ความรักดีซึ่งเราทั้งหลายมีต่อสมเด็จพระบรมศาสดาของเรานั้นย่อมมี เพราะเรารู้สึกพระคุณอันยิ่งใหญ่ของท่าน เรารู้สึกพระคุณซึ่งมีอยู่แก่เราทั้งหลาย ทรงพระเมตตาหวังพาเราให้ข้ามห้วงแห่งความทุกข์ไปได้ ข้อนี้เป็นข้อหนึ่งซึ่งจับใจเราทั้งหลาย ทำให้เราทั้งหลายรู้สึกรักและความรักอันนี้บันดาลให้เราทั้งหลายเกิดความรักดีในใจเมื่อสิ่งใดเป็นพระพุทธวจนะแล้ว สิ่งนั้นก็เป็นสิ่งซึ่งเราทั้งหลายพยายามตั้งใจสดับฟังด้วยความเคารพ

สรุปความว่า ที่แลเห็นผิดกันได้ในศาสนาเรากับศาสนาคริสต์มีอยู่ดังนี้ คือ

- ศาสนาคริสต์ต้องเริ่มที่ความรักดีก่อนแล้วจึงจะเชื่อถือได้

- ฝ่ายศาสนาพระพุทธเจ้าเริ่มด้วยเชื่อถือ นิยม เลื่อมใสก่อนแล้ว จึงเกิดความรักดี.

ทั้งสองศาสนานี้อย่างไหนจะเป็นอย่างดี อย่างไหนจะเป็นอย่างที่ดีควรผู้มีสติปัญญาจะนิยมนับถือ

เลื่อมใส อย่างไหนควรจะกำกับใจแห่งเราทั้งหลายผู้
อ้างว่าตนมีสติปัญญา

๑๘. เมื่อเกิดกรณีขัดแย้งกันขึ้น มีคนที่อ้างตนว่า เป็น
ชาวพุทธเป็นอันมาก ท่านบอกว่าความเลื่อมหรือความ
เจริญของพระพุทธศาสนา ขึ้นอยู่กับพุทธบริษัททั้ง ๔ คน
ภายนอกไม่อาจจะทำให้พระพุทธศาสนาเลื่อมได้ จึงไม่
เห็นมีความจำเป็นอะไรที่จะไปตอบโต้ ท้วงติงการ
กระทำของคริสต์โรมันคาทอลิก เพราะอย่างไร ๆ เขาก็
คงทำอะไรเราไม่ได้ ข้อนี้มีข้อเท็จจริงอย่างไร ?

เรื่องนี้ มีประเด็นที่เราควรทำความเข้าใจหลายประเด็น
ด้วยกัน คือ

**พระพุทธศาสนาจะเลื่อมหรือเจริญ ขึ้นอยู่
กับพุทธบริษัทจริงหรือ ?**

ข้อนี้เราต้องย้อนไปที่พระสูตรที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้
และนำมาอ้างกันว่า พระองค์ตรัสถึงอะไร ? เราพูดกันใน
เรื่องอะไร ? ข้อนี้ทรงแสดงไว้ใน สัทธรรมปฎิฐูปกสูตร สังยุตต
นิกาย นิตานวรรค เป็นการตรัสตอบปัญหาของพระมหากัสสปเถระ
เมื่อเสด็จประทับ ณ เขตวันโดยตรัสตอบคำถามที่ว่า

**อะไรเป็นเหตุปัจจัยที่สมัยก่อน ลิกขาบทน้อย
คนบรรลอรหัตตมาก แต่บัดนี้ลิกขาบทมาก คนกลับ**

๗๒ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

บรรลอรหัตถน้อย

รับสั่งตอบคำถามว่า

กัสนปะ ที่เป็นอย่างนี้เพราะสัตว์เลวลง พระ
สัตธรรมกำลังจะเลื่อนหายไป ลิกขาบหมิมากขึ้น แต่
คนบรรลอรหัตถผลน้อยลง ตราบใดที่สัตธรรมปฏิรูป
ยังไม่เกิดขึ้นในโลก ตราบนั้นพระสัตธรรมก็จักไม่
เลื่อนหายไป เมื่อใดสัตธรรมปฏิรูปเกิดขึ้นในโลก เมื่อ
นั้นพระสัตธรรมจะเลื่อนหายไป เหมือนทองเทียมยังไม่
เกิดขึ้นตราบใด ทองแท้ยอมไม่หายไปตราบนั้น
เมื่อใดทองเทียมเกิดขึ้น ทองคำธรรมชาติจึงจะหายไป
ฉันใด พระสัตธรรมก็มีลักษณะเช่นเดียวกันฉันนั้น
คือสัตธรรมปฏิรูปยังไม่เกิดขึ้น สัตธรรมก็จะไม่เลื่อน
หาย เมื่อสัตธรรมปฏิรูปเกิดขึ้น สัตธรรมก็จะเลื่อน
หายไป. ‘

กัสนปะ ชาตุดิน ชาตุน้ำ ชาตุนไฟ ก็ยังพระ
สัตธรรมให้เลื่อนหายไปไม่ได้ ที่แท้โมฆบุรุษใน
โลกนี้ต่างหาก เกิดขึ้นมากก็ทำให้พระสัตธรรม
เลื่อนหายไป

จากนั้นทรงชี้ประเด็นอื่นที่ทำให้เกิดความผันเพื่อนเลื่อน
หายแห่งพระสัตธรรม คือ พุทธบริษัท ๔ ในพระธรรมวินัยนี้
ไม่เคารพ ไม่ยำเกรงพระรัตนตรัย ลิกขา สมาธิ ถ้ามี

ลักษณะตรงกันข้าม คือพุทธบริษัท ๔ ในพระธรรมวินัยนี้ มีความเคารพยำเกรงในพระรัตนตรัย สิกขา สมาธิ ย่อม เป็นไปเพื่อความตั้งมั่น ไม่พินเพื่อน ไม่เลือนหายแห่งพระ สัทธรรม

จากข้อความในพระสูตรนี้เป็นการบ่งบอกให้เห็นได้ อย่างชัดเจนว่า ปัจจัยที่ทำให้พระสัทธรรมคือ พระปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ จะเลือนหายไปเพราะปัจจัยสำคัญคือ

เกิดสัทธรรมปฏิรูป คือคำสอนปลอมแปลง ปลอมปนขึ้นในพระพุทธศาสนา

ปัจจัยที่จะให้พระสัทธรรมปฏิรูปเกิดขึ้น พระสัทธรรม อันตรธานไปจากโลกเพราะ

๑. โมฆบรูษ คือคนเลวทรามในโลกนี้ เกิดขึ้นมาแล้ว ทำให้พระสัทธรรมเสื่อม

๒. พุทธบริษัทขาดความเคารพยำเกรงในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ สิกขา และสมาธิ

ซึ่งเราจะเห็นได้ว่า ในแง่ของบุคคลแล้วทรงแสดงไว้ทั้ง คนนอกและคนใน พร้อมทั้งจะเป็นปัจจัยให้พระสัทธรรม เสื่อมทั้งนั้น ข้อนี้มีหลักฐานยืนยันได้ในทางประวัติศาสตร์ ทั้งใน อินเดีย ลังกา ธิเบต เกาหลี จีน เวียดนาม เขมร ลาว เป็นต้น

พึงสังเกตว่า ในพระสูตรนั้นพระพุทธเจ้าตรัสหมายเอา เฉพาะสัทธรรมทั้ง ๓ คือ พระปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ซึ่งจะเสื่อม

๗๔ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

ไปเพราะคนสองฝ่ายคือ โมฆบุรุษในโลกนี้กับพุทธบริษัทเอง แต่ที่เราพูดกันอยู่นั้นเราหมายรวมเอาทั้งพระพุทธรศาสนา ซึ่งองค์ประกอบของคำว่า ศาสนา กว้างกว่าคำว่า สัทธรรม ศาสนา ประกอบด้วยองค์ ๕ คือ

๑. ศาสดา คือท่านผู้ประกาศตั้งศาสนา หรือท่านผู้สอนดั้งเดิม

๒. ศาสนธรรม คือคัมภีร์ทางศาสนา รวมถึงข้อความที่ท่องจำกันมา และนำมาจดจารึกลงไว้เป็นอักษร หรือหลักคำสอนทั้งหมด

๓. ศาสนบุคคล คือคณะบุคคลที่ทำหน้าที่สืบต่อพระศาสนามารวมถึงศาสนิกในศาสนานั้น ๆ ที่ท่านกำหนดคุณสมบัติหน้าที่ไว้แตกต่างกันออกไป ตามคตินิยมของแต่ละศาสนา

๔. ศาสนสถาน คือสถานที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับศาสนา เช่น วัด โบสถ์ สุเหร่า และปูชนียสถานต่าง ๆ ที่ศาสนิกในศาสนาถือว่าเป็นที่เคารพสักการะ

๕. ศาสนพิธี คือพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา ตลอดถึงสัญลักษณ์คือเครื่องหมายของศาสนา และวัตถุอันเป็นที่เคารพสักการะของศาสนานั้น ๆ

ปัญหาที่เราวิตกจนถึงมีการท้วงติงตักเตือนกันเป็นเพราะ ศาสดาถูกดูหมิ่น ศาสนธรรมถูกบิดเบือน จน

เป็นสัทธรรมปฏิรูป ศาสนพิธีถูกลอกเลียนดัดแปลง ศาสนวัตถูกย้ายทำลาย ศาสนบุคคลถูกหลอกลวงแย่งชิง ซึ่งแน่นอนการกระทำเหล่านี้คงเกิดจาก

โมฆบุรุษ คือคนที่มีเจตนาเลวร้ายในโลกนี้ และบริษัททั้งฝ่ายบรรพชิตและคฤหัสถ์บางคนของเราเอง ตามนัยแห่งพระสูตรที่ยกมาในตอนต้น

๑๙. เรื่องนี้ถ้าเราปล่อยให้คลื่อนกระทบฝั่งเสียเลย โดยไม่มีการโต้ตอบชี้แจงอะไรจะไม่ดีหรือ เพราะมีคน ที่ถือว่าตนเองเป็นชาวพุทธพูดกันว่า พระพุทธศาสนา สอนไม่ให้โต้ตอบเมื่อมีคนด่าว่า โดยท่านอ้างว่า พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ในพรหมชาลสูตร อะไรคือ ความจริงในเรื่องนี้ ?

นั่นสิ เรื่องนี้ได้ยินคนพูดกันมาก แต่น่าสังเกตคือส่วน มากจะเป็นฆราวาส ที่เข้าใจว่าคงเข้าใจหลักธรรม ประวัติของ พระพุทธศาสนาได้ดีพอเหมือนกัน เรื่องนี้จึงต้องพูดกันอย่างมี หลักฐานว่า ตามประวัติศาสตร์ของพระพุทธศาสนานั้น เมื่อเกิด สิ่งที่เป็นศาสนภัยจากคนภายนอกท่านทำอย่างไร จากคน ภายในท่านทำอย่างไร ในกรณีของภัยจากคนภายนอกพึงดู ตัวอย่างดังนี้

๗๖ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

๑. ในพรหมชาลสูตรทรงสอนให้ไม่โกรธเมื่อเขาตำหนิติเตียนพระรัตนตรัย ในกรณีที่เป็นเรื่องไม่จริง แต่ฟังแล้ว ก็ให้เห็นโดยความไม่เป็นจริงว่า นั่นไม่จริงไม่แท้เพราะเหตุนี้ ๆ เมื่อเขากล่าวชมยกย่อง ก็ไม่ควรหลงดีใจเพลิดเพลिनในคำชมนั้น

๒. ในพระวินัยปิฎก มหาวรรค เมื่อพระสารีบุตรและบริวารออกบวช มีการปลุกระดมในกรุงราชคฤห์ทำนองว่า พระพุทธเจ้าพรากสามีจากภรรยา พรากลูกจากพ่อแม่ รับสั่งให้พระออกไปชี้แจงให้ชาวบ้านเขาเข้าใจว่า อะไรเป็นอะไร ?

๓. ในพระวินัยปิฎก ภิกขุวิภังค์ เมื่อพระเทวทัตแยกตนออกไปจากสงฆ์ ออกไปโฆษณาชวนเชื่อให้ชาวบ้านเข้าใจหลักปฏิบัติในพระพุทธศาสนาสับสน รับสั่งให้พระออกไปประกาศให้ชาวบ้านทราบว่า การกระทำทั้งหมดของพระเทวทัตจะถูกหรือผิดไม่เกี่ยวข้องกับสงฆ์ส่วนใหญ่

๔. เมื่อสถาบันสงฆ์ถูกคุกคามด้วยการถามปัญหาในลักษณะต่าง ๆ จากพระยามิลินท์ พระนาคเสนเถระทำหน้าที่โต้ตอบปัญหาเหล่านั้น

๕. เมื่อพระพุทธศาสนาถูกคุกคามจากคริสตศาสนาในลังกา ตั้งแต่ปอร์ตุเกส ฮอลันดา อังกฤษ ปกครองลังกามาโดยลำดับ จนสถานการณ์ทางพระพุทธศาสนาทรุดโทรมหนัก ถูกริดรอนสิทธิในด้านต่าง ๆ จนบางยุคมีสามเณรเหลือเพียงองค์เดียวทั้งประเทศ พระพุทธศาสนากลับฟื้นตัวขึ้นมาได้ เพราะการที่พระ

คุณันนทะ แห่งเมืองโกฏฐุ ท้าได้ว่าทะกับบาทหลวงกันหลายวัน
จนชนะบาทหลวงในที่สุด ท่านอนาคาริกธรรมปาละรับช่วงการ
ทำงานต่อมา จึงสามารถฟื้นฟูพระพุทธศาสนาขึ้นมาได้

ในกรณีที่เกิดอันตรายจากคนใน สมัยพระพุทธเจ้าทรง
บัญญัติพระวินัย มีการลงโทษแก่พระเหล่านั้น ในยุคหลังเมื่อมี
ปัญหาเกิดขึ้นจากคนใน ท่านจัดทำสังคายนาหลายครั้งหลายหน
ท่านที่จัดการชักชวนทำสังคายنال้วนแล้วแต่เป็นพระทั้งนั้น
และที่สำคัญคือท่านเหล่านั้นเป็นพระอรหันต์ เช่น พระมหา
กัสสปเถระ พระยสกาภันตบุตรเถระ พระโมคคัลลีบุตรเถระ
และได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารบ้านเมืองทุกราวไป

หลักการได้ตอบตามแนวพระพุทธศาสนา จึง
เป็นเรื่องของการปฏิบัติให้เหมาะสมแก่กรณีที่ทรงใช้
คำว่า ัมมานุัมมปฏิบัติ คือปฏิบัติธรรมสมควรแก่
ธรรม ที่สมควรแก่เหตุการณ์ กรณี บุคคล กาล เทศะ
เป็นต้น

อย่าลืมว่า พระธรรมนั้นไม่ประกอบด้วยกาลจริง แต่การ
ใช้ธรรมะต้องดูกาลเป็นต้นเป็นองค์ประกอบด้วย เช่น คำจริง
เป็นคำไม่ตาย แต่การพูดความจริงนั้นต้องดูองค์ประกอบคือ
เรื่องนั้นต้องเป็นธรรม มีประโยชน์ พูดถูกกาล และต้องดูคนฟัง
ประกอบด้วย ปัญหาเรื่องนี้เป็นปัญหาระดับสังคม ซึ่งต้องยึด
หลักที่ทราบกันแพร่หลาย คือ

ยกย่องคนที่ควรยกย่อง เมื่อเขามีการกระทำที่ควรยกย่อง
ตำหนิคนที่ควรตำหนิ เมื่อเขามีการกระทำที่ควรตำหนิ

๒๐. หลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่บาทหลวง และนัก
วิชาการของคริสตศาสนา นิกายโรมันคาทอลิก นำไป
บิดเบือน เปลี่ยนแปลงนั้นมีมากไหม ? ขอให้ยก
ตัวอย่างมาบางประการ.

ว่ากันตามหลักความเป็นจริงแล้วถือได้ว่า เป็นการ
บิดเบือน เปลี่ยนแปลงทั้งหมดเลยทีเดียว คือหมดทั้งพระพุทธ
ศาสนา เพราะอะไร ? เพราะว่าเขาบอกว่า

ในเมื่อพระพุทธเจ้าตรัสสอนความจริง ความจริงนั้น
ย่อมมาจากพระเจ้าเช่นกัน การรับรู้ธรรมะของชาวพุทธต้องนับ
ว่าเป็นการรับรู้พระเจ้าในลักษณะหนึ่ง (พระไตรปิฎกสำหรับชาว
คริสต์)

พระธรรมมาเกิดเป็นมนุษย์ เพื่อแสดงความรักแท้ให้เห็น
ในชีวิตของพระเยซูเจ้า...พระธรรมองค์นิจจัง สุข อัดตา มาเกิด
เป็นมนุษย์ซึ่ง อนิจจัง ทุกข์ อนัตตา เพื่อมนุษย์จะได้รับสภาพนิจจัง
สุข อัดตา จากพระธรรม พระธรรมเป็นบุตรองค์เดียวของพระเจ้า
มนุษย์ที่รักสภาพ นิจจัง สุข อัดตา ก็ได้เป็นบุตรบุญธรรมของ
พระเจ้าด้วย (บิชอป รัตน์ บำรุงตระกูล)

๒๐. การบิดเบือนหลักธรรมฯ ๗๕

ข้อความเหล่านี้สรุปได้ว่า พระเจ้านั้นเป็นต้นเหตุของสรรพสิ่ง การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า เป็นผลจากการช่วยเหลือของพระเจ้า แม้พระธรรมเองคือบุตรองค์เดียวของพระเจ้าที่มาจากในโลกเพื่อช่วยมนุษย์ให้เข้าถึงสภาพที่เรียกว่านิจจัง สุข อตตะตา ซึ่งเป็นการบิดเบือนทำลายมาแต่ยอดแห่งพระพุทธศาสนาดังกล่าวแล้วในตอนต้น

ประเด็นสำคัญที่เราต้องแยกให้ออกคือ **ฐานแห่งปรัชญาของพุทธกับคริสต์** วางอยู่บนฐานคนละฐานกัน การนำเอาหลักธรรมะระดับสูงของพระพุทธศาสนาเข้าไปอธิบายกันเอง โดยอาศัยศรัทธาของตนที่วางอยู่บนพื้นฐานต่างกันจึงไม่เป็นผลดีทั้งแก่คริสต์ศาสนาและพระพุทธศาสนา ซึ่งผิดกับปรัชญากรีกโรมัน ที่มีฐานเดียวกันกับคริสต์ศาสนา จึงสามารถอธิบายหนุนกันได้ ฐานแห่งปรัชญาที่แตกต่างกันอย่างสำคัญคือ

ในแง่ของสังสารวัฏ คริสต์ศาสนาถือว่าสรรพสิ่งสรรพสัตว์ต้องมาจากพระเจ้า หากทำจิตวิญญาณให้ถึงความบริสุทธิ์ร้อยเปอร์เซ็นต์แล้ว เมื่อถึงวันพิพากษาวิญญาณเหล่านั้นจะเข้าอยู่ร่วมกับพระเจ้า เป็นผู้รับใช้พระเจ้า เป็นความสุขชั่วนิรันดรอยู่บนสวรรค์ ซึ่งหมายความว่าชีวิตมาจากไหนจะกลับคืนไปสู่ที่นั่นแนวเดียวกับปรัชญาสาขาระยะที่ว่า จิตแยกมาจากปุรุषะ เมื่อทำจิตให้บริสุทธิ์จิตจะกลับเข้าไปรวมกับปุรุषะอีก หรือพราหมณ์บอกว่าคนเราจะเข้าไปอยู่ร่วมกับพระพรหมอันเป็นผู้สร้างโลก

สรรพสัตว์นั่นเอง แนวคิดนี้พระพุทธศาสนาเรียกว่าเป็นมิจฉาทิฏฐิ
ประเภทที่เรียกว่า **สัสสตทิฏฐิ** คือความเห็นที่โลกและชีวิตเป็น
ของเที่ยง

สังสารวัฏทางพระพุทธศาสนาถือว่า ไม่อาจนับได้ว่าเริ่ม
มาจากไหน เพราะมีลักษณะหมุนเป็นวงกลมที่เรียกว่า ภวัจักร
หรือวัฏฏจักร ประกอบด้วยวงจร ๓ ประการคือ

๑. วงจรกิเลส มีกิเลสที่เป็นหลักคือ อวิชชา ความไม่รู้
ตัณหา ความทะยานอยาก อุปาทาน ความยึดมั่นถือมั่น

๒. วงจรกรรม คือ สังขารและกรรมภพ คือ บาป บุญ
และอรุณาน

๓. วงจรผลแห่งกรรม คือ วิญญาณ นามรูป आयตนะ
ผัสสะ เวทนา หรือชีวิต

จุดหมายปลายทางของพระพุทธศาสนา จึงไม่
ใช่การดำรงอยู่ในภาวะอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่เป็นผล
จากการทำลายวงจรกิเลส คืออวิชชา ตัณหา อุปาทาน
ได้แล้ว เข้าถึงภาวะที่เรียกว่า นิพพาน

อย่างที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในทณตสูตร สังยุตตนิกาย
ความว่า

ภิกษุทั้งหลาย สงสารนี้กำหนดที่สุด เบื้องต้น
เบื้องปลายไม่ได้ เมื่อเหล่าสัตว์ผู้มีอวิชชากำกั้นไว้ มี
ตัณหาเป็นเครื่องพัวพันไว้ ท่องเที่ยวไปมาอยู่ ที่สุด

เบื้องตันย่อมนิพราภ

.....และทรงแสดงถึงหลักการและวิธีการ อันนำไปสู่จุด
หมายสูงสุดในพระพุทศาสนาไว้ในวัชชีสูตร สังยุตตนิกาย
ความว่า

เพราะไม่ได้ตรัสรู้ ไม่ได้แทงตลอดอริยสัง ๔ เรา
และเธอทั้งหลายจึงแล่นไป ท่องเที่ยวไปยังสังสารวัณนี้
ตลอดกาลนานอย่างนี้....

ภิกษุทั้งหลาย ทุกขอริยสัง ทุกขสมุทัยอริยสัง ทุกข-
นิโรธอริยสัง ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัง อันเราด้วย
เธอทั้งหลายด้วยตรัสรู้แล้ว แสงตลอดแล้ว ตัณหาในภพ
ขาดสูญแล้ว ตัณหาที่จะนำไปสู่ภพสิ้นแล้ว บัดนี้ ภพใหม่ไม่มี

อันเป็นการแสดงว่า พระพุทศาสนาไม่ยอมรับว่า การ
บังเกิดในรูปแบบใดก็ตามว่าเป็นจุดหมายปลายทาง
เพราะเหตุปัจจัยที่ทำให้อยู่สุขนานแสนนานในพรหมโลกนั้น
พระพุทเจ้าบำเพ็ญได้ตั้งแต่ศึกษาในสำนักของอาฬารดาบส
และอุทกดาบสแล้ว แต่ทรงเห็นว่าไม่ใช่หนทางที่แท้จริงสำหรับ
พระองค์ จึงลาออกจากสำนักอาจารย์ทั้งสอง นิพพานจึงไม่มี
การเกิด ไม่มีภพ ไม่ว่าเรียกอย่างไรก็ตาม เพราะเมื่อมีภพ
ชาติก็ต้องเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เรือยไป

ในแง่ของกรรม ความสุข ความทุกข์ ในชีวิตของคน
คริสต์ถือว่าเป็นมรดกบาปที่มนุษย์รับสืบท่อมมาจากบรรพบุรุษ

มนุษย์คือ อาคัม อีวา คนเราจะได้รับความสุข พ้นจากบาปจำต้อง
อาศัยความภักดีในพระเจ้าและการคล้อยตามคำสั่งของพระเจ้าเป็นสำคัญ
จึงเป็นเรื่อง เทวนิยม

ในแง่นี้พระพุทธศาสนาแสดงว่า บาป บุญ ความดี
ความชั่ว สุข ทุกข์ของคน เกิดขึ้นจากกรรม คือการกระทำ
ของคนแต่ละคนเป็นสำคัญ คนเราจะทำดีก็ได้ดี ทำชั่วก็ได้
ชั่ว ผลแห่งการกระทำความดีทำให้คนมีความสุข ทำชั่ว
ทำให้คนมีทุกข์ ถ้าไม่ต้องการทุกข์ต้องเว้นเหตุแห่งความ
ทุกข์ด้วยตนเอง พระพุทธศาสนาจึงเป็นกรรมนิยมหรือ
ลัทธิกรรม พระพุทธศาสนาจึงมีหลักสายกลาง คือ

ไม่ถือว่าชีวิตเป็นของเที่ยงแท้มาจากไหนกลับไปทีนั้น
อย่างลัสสสตทิฏฐิไม่ถือว่าตายแล้วขาดสูญไปเลยไม่ต้องเกิดอีก
อย่างอุจเฉททิฏฐิที่ถือว่าขาดสูญ พระพุทธศาสนาอยู่ตรง
กลางระหว่างความเห็นสองแนวนี้

ปรัชญาพื้นฐานของพุทธ-คริสต์ จึงมีลักษณะ
ขนานกันไป โดยมีจุดหมายปลายทางคนละจุดหมาย
และกรรมวิธีไปสู่จุดหมายก็คนละหลักกัน แต่
สามารถที่จะเดินทางเคียงกันหรือตามกันได้ ถ้าต่าง
ฝ่ายต่างอยู่ในช่องทางของตน ไม่คิดปาดหน้ากัน
หรือเบียดให้อีกฝ่ายตกถนน เพื่อตนจะเป็นนักขับรถ
สายไปทุกช่องทาง

๒๑. ขอให้ยกตัวอย่างหลักธรรมสำคัญ ๆ ที่คริสตศาสนา
นิกายโรมันคาทอลิก ตู๋ บิดเบือนมาเป็นตัวอย่างบางข้อ
พร้อมกับชี้ให้ทราบด้วยว่า ประเด็นนั้นพระพุทธศาสนา
สอนไว้อย่างไร ?

จะให้ยกบางประการนั้นคงได้ แต่ถ้าจะเอามาทั้งหมดคง
ใช้เวลาอีกนาน เพราะมากเหลือและคนที่อธิบายได้มั่วที่สุดคือ
ท่านที่ใช้ชื่อว่า ฯพณฯ บิชอป รัตน์ บำรุงตระกูล จะยกตัวอย่าง
ที่ท่านผู้นี้เขียนไว้บางข้อ เช่น

๑. ไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา คริสตศาสนาก็
สอนไว้เช่นกัน เพราะเป็นความจริงสากล.

ข้อที่ว่าไตรลักษณ์เป็นกฎความจริงสากลนั้น ถูกต้อง
เพราะสรรพสัตว์และสรรพสิ่งย่อมตกอยู่ในไตรลักษณ์คือ ไม่เที่ยง
เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา แต่ข้อที่ว่า ในศาสนาคริสต์ก็สอนเช่น
เดียวกันนั้น ถ้าพูดถึงในคัมภีร์ไบเบิลแล้ว ไม่จริง ถ้าสอนกันเมื่อ
๑๐ กว่าปีมานี้ในเมืองไทย คงจริง เพราะเป็นการดำเนินงาน
ตามแผนการร่วมมือที่พวกตนได้ประยอชนดังกล่าวในตอนต้น

๒. สภาพเปลือยคือ สภาพอนัตตา ความสำนึกว่าตน
เปลือยกายอยู่และความตายก็คือ อนัตตาคือไม่มีตัวตนที่จะยึด
มั่นถือมั่น ความอยากกินผลไม้ต้องห้ามเพื่อจะได้ตาสว่างและ
เป็นเหมือนพระเจ้า เป็นอวิชชาที่ทำให้เกิดต้นหาความอยาก

ข้อความข้างบนนี้มั่วไปหมด ถ้าไม่นำเอาศัพท์อนัตตา
๘๔ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

ของพระพุทธศาสนาเข้าไปใช้ ก็ไม่มีปัญหา ที่มีปัญหาเพราะ
อนัตตาในความหมายของพระพุทธศาสนานั้น ท่านหมายถึงการ
ที่ ธรรมทั้งหลายไม่อยู่ในอำนาจของเรา ไม่มีใครเป็นเจ้าของ
ที่แท้จริง เมื่อแยกย่อยออกไปแล้วไม่มีตัวตน สัตว์ บุคคล เราเขา
แต่ประการใด และตรงกันข้ามกับสิ่งที่เรียกว่า อัตตา ไม่ทราบว่ามี
คริสตชนในประเทศอื่นอ่านข้อความข้างต้นเข้าใจหรือเปล่า ?

๓. คริสตศาสนา ก็สอนอนัตตาในเรื่องหนึ่งคือ ตนใน
บาปกำเนิด ซึ่งเป็นความเห็นแก่ตัว

ข้อนี้ตรงกันข้ามเลย คำว่า ตน ท่านเรียกว่า อัตตา ตน
ในบาปกำเนิดที่ว่าจึงตรงกับอัตตมันตอนเกิดกำหนดในประกฤติ
จนแยกเข้ามาอยู่ในประกฤติของสาขชยะเปียบเลย.

๔. เมื่อมนุษย์ได้รับสภาพใหม่คือ เป็นนิจจัง สุข อัตตา
เขาจะรู้ว่าฉันเกิดใหม่แล้ว ฉันนิจจังแล้ว ฉันสุขแล้ว ฉันมีอัตตา
อัตตาใหม่ที่ได้รับนี้พ้นจากบาป

นี่ก็อีก คือการพยายามตั้งพระนิพพานให้เป็นของตน
คือเหมือนกับสวรรค์ของตน แต่ความเที่ยงเป็นสุข เป็นอัตตาที่
ว่าเพราะพ้นจากบาปนั้น คือปรัชญาสาขชยะไม่ใช่พุทธ ที่น่า
เกลียดจึงอยู่ที่บิดเบือนพยัญชนะ อรรถของศัพท์ทางพระพุทธ
ศาสนานั้นเอง

๕. บางคนปฏิบัติธรรมถึงขั้นพระอรหันต์ หรือนักบุญ
หมายความว่า อัตตาเข้มแข็งมาก ส่วนอนัตตาอ่อนมาก จนไม่

เป็นพิษเป็นภัยแก่ตน ถูกควบคุมไว้ได้เป็นอย่างดี

ข้อนี้ต้องการแสดงว่า พระอรหันต์ในพระพุทธศาสนา กับนักบุญในคริสตศาสนาเป็นอันเดียวกัน โดยลืมหักสำคัญของการเป็นพระอรหันต์หรือพระอริยบุคคล กับการเป็นเซนต์ว่า แตกต่างกันมาก เช่น

๑. การเป็นพระอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามอริยมรรคมีองค์ ๘ ประการ จนเกิดญาณ คือ ความรู้ในอริยสัจ ๔ การเป็นพระอริยบุคคลของท่านจึงเป็นการรู้ด้วยตนเอง

การเป็นเซนต์หรือนักบุญในศาสนาคริสต์ เกิดจากการแต่งตั้งของคนในยุคหลัง และเป็นกาที่ตั้งหลังจากท่านเหล่านั้นตายไปนานแล้ว

๒. พระอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา ระดับต่ำสุด คือ พระโสดาบัน จะต้องละสังโยชน์ ๓ ประการ คือ ความเห็นเป็นเหตุถือตัวถือตน ความสงสัยในพระรัตนตรัย เป็นต้น และการถือมั่นด้วยอำนาจศีลวัตรปฏิบัติที่ไม่ยุติด้วยเหตุผล

เซนต์ในศาสนาคริสต์ ไม่ยอมรับนับถือในพระรัตนตรัย ในฐานะที่เป็น ยิ่งก่อนประชุมวาติกันมองพระพุทธเจ้าเป็นซาตาน มองพระสงฆ์เป็นพวกนอกกรีตด้วย เป็นต้น

๓. ความเป็นพระอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา สัมพันธ์กับการปฏิบัติตามองค์อริยมรรคจนไม่อาจจะแยกออกจากกันได้

ตามนัยแห่งมหาปรินิพพานสูตร ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่
สุภัททปริพพาชก ความว่า

**อริยมรรคไม่มีในพระธรรมวินัยใด พระอริยบุคคลทั้ง
๔ ย่อมไม่มีในพระธรรมวินัยนั้น อริยมรรคมืองค์ ๘ มีอยู่
ในธรรมวินัยใด พระอริยบุคคลมีอยู่ในธรรมวินัยนั้น**

ก่อนที่จะพูดถึงพระอริยบุคคล จึงจำเป็นต้องพูดถึงข้อ
ปฏิบัติที่จะทำให้บุคคลเป็นพระอริยบุคคลเสียก่อน เพราะไม่ใช่
เรื่องที่ใครจะแต่งตั้งใครให้เป็นพระอริยบุคคลกันได้สำหรับใน
พระพุทธศาสนา

ก่อนที่คริสตศาสนานิกายโรมันคาทอลิกจะยกฐานะให้
เซนต์ในศาสนาแห่งตนมีฐานะเดียวกับพระอรหันต์ จึงควร
ทบทวนว่า โดยหลักธรรมที่ปรากฏในพระคัมภีร์คริสตธรรมนั้น มี
ขอบข่ายการปฏิบัติที่เป็นอริยมรรคมืองค์ ๘ ตามเนื้อหาที่
พระพุทธเจ้าทรงอธิบายไว้หรือไม่ อย่าลืมว่า

พระอรหันต์ในพระพุทธศาสนาและเซนต์ใน
ศาสนาคริสต์ ต่างก็เป็นผู้เข้าถึงความสมบูรณ์ใน
ศาสนาของตน เป็นปุชนิยมบุคคลที่ควรแก่การยอมรับ
นับถือสำหรับศาสนิกของแต่ละศาสนาที่อยู่แล้ว ไม่มี
ความจำเป็นอะไรที่จะเกณฑ์ให้เซนต์เป็นพระอริยบุคคล
ตามความหมายของพระพุทธศาสนาหรอก

๒๒. ทราบว่ามีหลักฐานยืนยันว่า นอกจากจะมีการ
บิดเบือน กต ลตฐานะ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระ
สงฆ์แล้ว ยังมีการปฏิเสธผลแห่งการปฏิบัติธรรม และ
กตหลักธรรมสำคัญด้วยหรือ ?

ใช่ เรื่องนี้ถ้าเราอ่านรายละเอียดแล้ว จะพบว่าเป็นเรื่อง
ซ้ำที่สุด คือธรรมะข้อเดียวกันถ้าเป็นการปฏิบัติตามคำสอนของ
พระพุทธเจ้าจะไม่มีผลอะไร แต่ถ้าปฏิบัติตามพระเยซูของเขา
จะกลายเป็นยอดแห่งความดีไปเลย บางเรื่องสับสนจนไม่รู้ว่
ธรรมะข้อไหนมีลักษณะ หน้าที่ ผลอย่างไร เช่น

หนังสือ เราคือผู้ที่โลกรอคอย โดย สมร เรื่องชาฎ
อ้างเป็นพุทธทำนายเป็นใจความว่า พระพุทธเจ้าได้ตรัสตอบ
ปัญหาของพราหมณ์เฒ่า มากราบทูลถามพระพุทธเจ้าว่า

มนุษย์และพราหมณ์ทั้งหลายจะจำศีลกันนานเท่าไรจึง
จะรอดพ้นบาปได้ ?

จากนั้นก็บอกว่า พระพุทธเจ้าทรงปฏิเสธผลการทอดกฐิน
รักษาศีล ๕-๑๐-๒๒๗ ตั้งเกล้า้านพันโกฏิ หรือยกมือไหว้ถวาย
ตัวเผาตัวเป็นเครื่องบูชา หรือภาวนาวันละ ๕ ครั้ง ก็ไม่สามารถ
รอดพ้นบาปได้ การทำอย่างนั้นจะได้บุญนิดเดียว เท่ากับเส้น
ผมของเด็กอ่อนที่อยู่ในท้องแม่มาตั้ง ๘ อสงไขย แม้จะเข้าประตู
สวรรค์ก็ยังไม่ได้เลย เพราะบาปของมนุษย์มากนัก หนานัก เมื่อ
พราหมณ์ถามว่า ดังนั้นจะให้ข้าทั้งหลายทำอย่างไร ? เขาบอกว่า
๘๘ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

พระพุทธเจ้าตรัสว่า ให้ท่านทั้งหลายทำทาน แสวงหาพระอิกองค์
หนึ่งที่จะมาโปรดโลกช่วยท่านทั้งหลายภายหน้านั้น พระองค์คือ
พระศรีอริยเมตไตรย

แล้วพวกไปวนมาว่า พระศรีอริยเมตไตรยก็คือ พระเยซู
ข้อนี้คนที่เข้าใจศาสนาจะเห็นได้อย่างเด่นชัดว่า เป็น
การปฏิเสธการปฏิบัติตามหลัก ศีล สมาธิ ปัญญา ของพระ
พุทธศาสนาว่า ไม่มีผล แต่กลับเชิดชูศาสนาของตนขึ้นเลิศลอย
เพียงแต่ทำทานอย่างเดียวเท่านั้น กลับสามารถช่วยให้พบพระ
ศรีอารีย์ คือพระเยซูได้ แต่บอกว่าการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา
ซึ่งสามารถทำลายได้ทั้งโลกไกรถหลงว่า แม้จะเข้าถึงประตูสวรรค์
ก็ไม่ได้ ฝ่ายท่านที่ทำลายโลกะอย่างเดียวกลับมีผลมาก โดยลืม
ไปว่า การทอดกฐินที่เขาปฏิเสธนั้นก็คือ การทำทานนั่นเอง แม้
แต่คริสต์เองก็ยังไม่เอาพิธีทอดกฐินไปใช้กันเมื่อปฏิเสธว่าไม่มีผล
แล้วไม่ทราบจะนำไปใช้ทำไม ? แปลกจริง ๆ.

หนังสือ พระไตรปิฎกสำหรับชาวคริสต์ โดยอดีต
บาทหลวง กิรติ บุญเจือ ได้แสดงขั้นตอนแห่งการปฏิบัติของ
เสขบุคคลในศาสนาคริสต์ไว้ว่า แบ่งออกเป็น ๓ ขั้นคือ

๑. ระยะเวลาวิสุทธิมรรค ปฏิบัติมุ่งตัดกิเลสเป็นเอก และ
สร้างคุณธรรมเป็นรอง

๒. ระยะเวลาสังฆมรรค มุ่งสร้างคุณธรรมเป็นเอก และตัด
กิเลสเป็นรอง เพราะกิเลสเบาบางมากแล้วไม่สู้จะเป็นอุปสรรค

๓. ระยะเวลาสี่มรรค ผู้ที่ตัดตัวกูได้อย่างเด็ดขาดแล้วจะมีชีวิตพระเจ้า หรือชีวิตแห่งพระหรรษทานอย่างสมบูรณ์

หมายความว่าอย่างไร ?

หมายความว่า หลักการปฏิบัติของคริสตนั้นไกลกว่าพระพุทธานุชา ๒ ชั้น เพราะวิสุทธิมรรคในทางพระพุทธานุชานั้นคือการปฏิบัติให้สมบูรณ์ในศีล สมาธิ ปัญญา เห็นความจริงตามพระไตรลักษณ์ด้วยปัญญาอันเห็นชอบจนละกิเลสได้สิ้นเชิงเป็นพระอรหันต์ในที่สุด แต่คริสต์กลับจัดเป็นระยะแรกแห่งการปฏิบัติพรตเท่านั้น คริสต์ยังต้องผ่านอีกตั้ง ๒ ชั้น แต่ ๒ ชั้นที่ว่านั้น อันที่จริงคือ วิสุทธิมรรคในทางพระพุทธานุชานั้นเอง ที่นำคิดไปยิ่งกว่านั้นคือ ในหน้าที่ ๖๗ ได้บอกไว้ชัดเจนว่า

ในช่วงระยะเวลาอันสั้นที่พระเยซูทรงมีเวลาสำหรับอบรมสาวกนั้น พระองค์ทรงมีความจำเป็นที่จะต้องวางรากฐานแห่งข่าวดีเท่านั้น พระองค์ไม่ทรงมีเวลาและก็ไม่ทรงมีพระประสงค์จะกำหนดวิธีบำเพ็ญพรต เพราะสาวกและคริสตชนจะแสวงหาเองได้ในภายหลังและปรากฏว่าคริสตชนต่อ ๆ มาทุกยุคทุกสมัย มุ่งแสวงหาวิธีบำเพ็ญพรตกันเรื่อยมา จนมีการแบ่งคริสตชนออกเป็นหลายระดับ ซึ่งสรุปแล้วคือ ปุถุชน เสาขบุคคล อเสขบุคคล เหมือนพระพุทธานุชา

ข้อความเหล่านี้มีประเด็นที่ควรจะหาคำตอบได้เป็นอันมาก เช่น

๕๐ แผนทำลายพระพุทธานุชา

๑. พระเยซู มีอายุเป็นศาสดาอยู่นานถึง ๓ ปี ถ้าท่านรู้ และตั้งใจจะสอนเรื่องการบำเพ็ญพรตโอกาสมากเกินพอแล้ว สำหรับคนระดับพระเจ้า ที่พระบิดามอบธรรมะอย่างสมบูรณ์ มาให้ พระพุทธเจ้าที่คริสต์นิกายโรมันคาทอลิกบอกว่า เป็นเพียง ปกาศกของพระเจ้า ที่พระเจ้ามอบธรรมะบางส่วนมาให้นั้น กลับ สามารถแสดงธรรมเพียงครั้งเดียวคือ พระธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ที่ครอบคลุมเนื้อหาพระพุทธศาสนาทั้งหมดไว้ได้ พระธรรมที่ทรง แสดง ๔๕ ปี สามารถสรุปรวมลงในปฐมเทศนาได้ทั้งหมดด้วย เวลาทรงแสดงธัมมจักกัปปวัตตนสูตรไม่เกิน ๑ ชั่วโมงเท่านั้น

๒. ที่ว่าสาวกและคริสตชนได้แสวงหาวิธีบำเพ็ญพรตกัน เรื่อยมานั้น น่าจะบอกว่ามาจากไหน ? ที่สงสัยเพราะว่า

คำทุกคำที่ใช้เรียกกัน ไม่ว่าจะปุถุชน เสขบุคคล อเสขบุคคล ฌาน พรต ล้วนแต่เป็นคำที่ใช้ในพระ พุทธศาสนาทั้งสิ้น

๒๓. มีหลักฐานอย่างอื่นอีกไหม ที่ทำให้พวกเราชาวพุทธข้อง ใจในพฤติกรรมของคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ?

ที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งคือ คริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ได้มีรายงานสถานการณ์ทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ต่อกรุงวาติกันโดยละเอียด บอกทั้งจุดบอด จุดอ่อน จุดแข็งของพระพุทธศาสนา ทั้งฝ่ายสงฆ์และฆราวาส

เมื่อเราได้อ่านแล้วทำให้ข้องใจมากกว่า

ทำไมบาทหลวงคริสต์จึงไม่รายงานเรื่องของตนเองเพียง
อย่างเดียวตามแบบการรายงานสำหรับศาสนาทั่ว ๆ ไป ทำไม
จึงรายงานสถานการณ์ของพระพุทธรศาสนาพร้อมกับบอกจุดอ่อน
จุดแข็ง จุดบอดของพระพุทธรศาสนาในส่วนของ การปกครอง
การศึกษา การเผยแพร่ ความรู้สึกของประชาชนต่อพระพุทธร
ศาสนา รายงานลักษณะนี้เป็นรายงานสำหรับใช้ระหว่าง
ประเทศที่เป็นคู่ศึกจะฟังกระทำต่อกัน หรือประเทศหนึ่งต้องการ
จะรุกรานประเทศหนึ่งเท่านั้น จึงจะรายงานออกมาในลักษณะ
อย่างนี้

ปัญหาที่น่าแสวงหาคำตอบในกรณีของโรมันคาทอลิกมี
เป็นอันมาก ข้อสำคัญว่าใครจะตอบปัญหานี้ได้ เช่น

- พระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์ทางพระพุทธรศาสนา ทำไม
อดีตบาทหลวงกีรติ บุญเจือ จึงนำเอาพระไตรปิฎกพร้อมด้วย
หลักฐานไปวิจัยแล้วอธิบายเอาด้วยสำนึกของตนเองเพื่อตั้งชื่อว่า
พระไตรปิฎกสำหรับชาวคริสต์ ?

- วารสารแสงธรรมปริทัศน์ เป็นเรื่องของศาสนา
คริสต์ นิกายโรมันคาทอลิกโดยเฉพาะ ทำไมเนื้อหาในหนังสือ
เล่มนั้น จึงนำเอาเรื่องราวหลักฐานและเหตุการณ์ในพระพุทธร
ศาสนาไปวิพากษ์วิจารณ์ เชื่อมโยง บิดเบือน เพื่อลด เพื่อกด
พระรัตนตรัย อันเป็นหลักสำคัญในพระพุทธรศาสนา

- คัมภีร์ไบเบิล เดิมที่เดียวจารึกด้วยอักษรเฮปรู แต่ทำไมปัจจุบันจึงมีไบเบิลภาษาบาลีเกิดขึ้นได้ ทั้ง ๆ ที่จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ยืนยันว่าภาษาบาลีเป็นภาษาจารึกคัมภีร์ของพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทเท่านั้น

- การกล่าวอ้างหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก มีอยู่ในคัมภีร์ของตนทั้งที่เป็นเรื่องทางวิชาการ แต่ทำไมจึงไม่บอกที่ไปที่มาในคัมภีร์ไบเบิลให้ผู้อ่านตรวจสอบหาความเข้าใจเพิ่มเติมเล่า ?

เป็นไปได้ไหม การที่ได้จัดแปลคัมภีร์ไบเบิลเป็นภาษาบาลี คือ บันไดขั้นแรกที่น่าไปสู่การถอดกลั่นหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา โดยนำมาเชื่อมต่อกับหลักการที่วาติกันวางไว้ว่า

ในธรรมนูญว่าด้วยพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ ได้แสดงข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่สุขุม แนบเนียน เกี่ยวกับวิธีการที่จะกลมกลืนเอาศาสนพิธีและรูปแบบต่าง ๆ ทางศาสนาของศาสนาอื่น ที่มีอยู่แล้วให้รวมเข้าเป็นของคริสตศาสนา

จากนั้นจึงมีการสร้างหลักเพื่อปรับแนวทาง ให้เกิดการยอมรับว่า พระเจ้าคือองค์ความจริง เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้ความจริง ความจริงนั้นก็ต้องมาจากพระเจ้า แล้วเชื่อมต่อกับข้อความที่ยกมาแล้วที่ว่า เราต้องยอมรับว่า การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า มีพระเจ้าเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย จากนั้นจึงบอกว่า

พระธรรมมาเกิดเป็นพระเยซู แล้วเสนอแนวความคิดของตนให้
คนอื่นยอมรับว่า

แม้ทุกศาสนาสอนพระธรรมอันเดียวกัน(ปรมาตตสัจจะ)
และมุ่งไปยังโลกุตตระอันเดียวกัน แต่พระธรรมในแต่ละศาสนา
ไม่เท่ากัน พระธรรม(พระเยซูคริสต์) สอนมนุษย์ให้มีปัญญา รู้
และเข้าใจและมีประสบการณ์ถึงพระธรรมในโลกุตตระ แต่ใน
แบบโลกียะที่มนุษย์เข้าใจได้ทางพระเยซูคริสต์มากกว่าศาสนาอื่น
เพราะเป็นศาสนาของพระธรรมเองอย่างสมบูรณ์

จากนั้นจึงเน้นให้เห็นผลจากการปฏิบัติว่า

ตนต้องพึ่งธรรม ซึ่งเกิดเป็นมนุษย์คือพระเยซูคริสต์เจ้า
มนุษย์ทุกคนอยู่ในสภาพอนิจจัง ทุกข์ อนัตตา ต้องพึ่งพระธรรม
คือพระเยซูมาช่วยเปลี่ยนสภาพของตนจากอนิจจัง ทุกข์ อนัตตา
ให้เป็นนิจจัง สุข อัตตา

แต่เนื่องจากมีเป้าหมายในการอธิบายศาสนาว่า

พึงระวังไม่ลดองค์พระคริสต์เจ้า ลงมาให้ต่ำลงในระดับ
ผู้วิเศษหรือระดับเท่า ๆ กันกับมหาบุรุษอื่น ๆ ในโลกนี้ที่เป็น
มนุษย์เท่านั้น เช่น พระพุทธเจ้า ขงจื้อ (บาทหลวงสำราญ วงศ์
เสงี่ยม แสงธรรมปริทัศน์ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ หน้า ๓๗)

ด้วยเหตุนี้จึงมีการกวาดต้อนทุกสิ่งทุกอย่างในพระพุทธ
ศาสนา ให้มาเกี่ยวข้องกับพระยะโฮวาทั้งหมด โดยเฉพาะการ
นำเอาหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเข้าไปเป็นของตนเอง แล้ว

๕๔ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

อธิบายเอาตามสบาย จนถึงมีเป้าหมายที่จะเขียนอรรถกถาขึ้นมาเอง อธิบายเอง ดังที่อดีตบาทหลวงกีรติ บุญเจือ ได้แสดงความตั้งใจไว้ในหนังสือปรัชญาอินเดีย (โดยเฉพาะอย่างยิ่งพุทธปรัชญาตอนหนึ่งว่า)

จะต้องดำเนินการวิจัยในขั้นอื่น ๆ คือ จะต้องวิจัยแต่ละเรื่องอย่างจริงจังพร้อมทั้งรายละเอียด เพื่อดูว่า อาจจะนำไปใช้ในคริสตศาสนาได้อย่างไรบ้าง อย่างเช่นกฎแห่งกรรม ความทุกข์ ความหลุดพ้น อนัตตา การเวียนว่ายตายเกิด ปฏิจจสมุปบาท สมาธิ อภิญญา...หรืออาจจะวิจัยโดยเขียนอรรถกถาคัมภีร์เล่มใดเล่มหนึ่งขึ้นมาใหม่ ให้ใช้อธิบายคำสอนของคริสตศาสนาได้ก็นับว่าเป็นการเปิดแนวทางอย่างเห็นได้ชัด

ซึ่งกรณีนี้ต้องยกย่องท่านผู้วิจัยว่า ยังยอมรับว่าหลักธรรมทั้งหมดเป็นคำสอนในพระพุทธศาสนาอยู่ เป็นแต่จะวิจัยเพื่อนำไปปรับใช้ในศาสนาคริสต์ แต่ที่น่าคิดคือ ถ้าออกมาถึงสร้างอรรถกถาขึ้นมาเอง คงจะเข้าแนวที่ยกตัวอย่างมาแล้วในตอนต้น

การบิดเบือนหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่มีการเชื่อมโยงกันจากชาติกันถึงประเทศไทยนี้ เป็นไปได้ไหม ที่เมื่อมีการท้วงติงจากชาวพุทธทางคริสตจักรจะนำเอาคัมภีร์ไบเบิล ที่แปลเป็นภาษาบาลีไว้พร้อมแล้วออกมาเผยแพร่เพื่อยืนยันว่า เป็นหลักธรรมที่มีอยู่ในคัมภีร์ของตนจริง ๆ

ถ้าเรื่องเดินมาถึงขั้นนี้ ท่านที่แปลให้ซึ่งได้ตายไปเมื่อไม่กี่ปีมานี้ คงจะสำนึกเสียใจมากทีเดียว

แต่คิดว่า คงไม่เดินไปถึงขั้นนี้แน่ เพราะนักศึกษาพระพุทธศาสนาผู้ดีว่า ใครเป็นคนแปลไปเบ็ดเป็นภาษาบาลีแปลเมื่อไร ด้วยความจำเป็นและเหตุผลอย่างไร ทั้ง ๆ ที่ท่านผู้แปลเป็นถึงเปรียญธรรม ๖ ประโยค ที่มีลูกศิษย์ลูกหามากและเป็นพุทธมามกะที่เคร่งครัดมากด้วย มรดกส่วนนี้ยังคงสืบเนื่องมาถึงบุตรธิดาของท่านในปัจจุบัน

๒๔. ขอรทราบลัทธิฐานที่เป็นนโยบายโดยตรงจากวารสารแถลงกิจวาทิกันที่เรียกว่า บุลเลตินบางประการเพื่อเป็นหลักฐานว่าการที่เรานำเรื่องเหล่านี้ขึ้นมาพูดกันไม่ใช่เป็นการกระทำแบบตื้นตุมหรือหวาดระแวง ริษยาต่อคริสตศาสนาอย่างที่มีคนบางพวกลำมาพูดกันตามหน้าหนังสือพิมพ์ และการแสดงความคิดเห็นของคนบางพวกว่า เป็นความไม่เข้าใจกัน หรือเป็นความเข้าใจผิดของชาวพุทธเอง

- เรื่องนี้ไม่มีปัญหาอะไร แต่ต้องทำความเข้าใจที่เป็นพื้นฐานเสียก่อนว่า

๑. เรื่องศาสนาเป็นเรื่องที่ออกจะละเอียดอ่อน การศึกษาหาความเข้าใจ เชื่อมโยง หลักฐาน เหตุผล จะต้องอาศัย ๕๖ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

การกระทำที่ติดต่อกัน และมีวิญญานรักพระศาสนาจริง ๆ จะ
ทำในลักษณะที่ **ฟังไม่ได้ศัพท์ จับไปกระเดียดหาได้ไม่**

๒. หนังสือประกอบการศึกษานั้น จะต้องอ่านหลายเล่ม
จากแหล่งต่าง ๆ กัน พร้อมด้วยระยะเวลาที่หนังสือั้น ๆ ออก
มาตามลำดับก่อนหลัง และต้องเป็นการมองด้วยความรู้สึก **เป็น
มิตร** ต่อทุกฝ่ายแม้แต่ศาสนจักรคริสตังเอง ไม่ใช่เหมาเอาว่า
ทุกคนคิดและทำอย่างนั้นทุกคน แต่เมื่อเป็นคำสั่งของ
สำนักพระคริสตธรรมคัมภีร์ แม้ท่านเหล่านั้นจะมีความรู้สึกเป็น
มิตรกับชาวพุทธอย่างจริงใจ ไม่ต้องการจะทำอะไรให้เป็นที่
กระทบกระเทือนต่อกัน แต่เมื่อเป็นนโยบายที่สั่งตรงมาจากเบื้อง
สูงคือ **กรุงวาทิกัน** ซึ่งเป็นอาณาจักรแห่งจิตวิญญานที่แท้จริง
ของท่านเหล่านั้น ท่านก็ต้องจำเป็น จำใจทำตามบัญชา เพราะ
คำสั่งจากวาทิกันสำหรับโรมันคาทอลิก มีความศักดิ์สิทธิ์รอง
จากพระคริสตธรรมคัมภีร์ทีเดียว

ฝ่ายท่านที่รู้สึกไม่ยอมรับนับถือชาวพุทธอยู่เป็นพื้น
อัยยาศัยอยู่แล้ว แน่นอนต้องกระโจนเข้าไปเต็มตัว เพื่อความสะ
ใจของตนเองและสนองงานของวาทิกัน พระพุทธศาสนาจึง
กลายเป็นมีผู้มุ่งร้ายทั้งจำใจและจงใจ เป็นวิสัยที่ชาวพุทธผู้
ตระหนักในเหตุผลด้านต่าง ๆ จะต้องไม่มีความเห็นว่า

เรื่องธรรมดา เขาทำอะไรเราไม่ได้หรอก หรือ
อย่าก่อให้เกิดความแตกแยกกันเลย เป็นต้น เพราะนั่นคือ

ปมาโท มจฺจุโน ปทํ ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย
ใครมีความรู้สึกเช่นนี้ ชื่อว่าเป็นการเดินทางไปกับ
พระพุทธเจ้า ซึ่งได้ตรัสสอนไว้ก่อนปรินิพพานว่า

อุปฺปทาเทน สมฺปาเทถ เธอทั้งหลายจงยังประโยชน์ตน
และประโยชน์คนอื่นให้สมบูรณ์ด้วยความไม่ประมาทเถิด
ทั้งนี้เพราะว่า

อุปฺปมาโท อมตํ ปทํ ความไม่ประมาทเป็นทางไม่ตาย
จากคำถามข้างต้นนั้น เพื่อให้ชาวพุทธชาวคริสต์ผู้มี
วิจรรณญาณพอสมควร ได้อ่านข้อความจากวารสารแกลงกิจ
ซึ่งออกโดยสำนักเลขานุการ เพื่อผู้ไม่นับถือศาสนา แห่ง
วาติกันโดยตรง จึงขอนำข้อความจาก วารสารแกลงกิจ หรือ
บุลเลติน ที่ท่านแปลไว้บางข้อจากหลายเล่มด้วยกัน ท่านผู้
ต้องการจะตรวจสอบสามารถตรวจสอบได้ โดยดูจากตัวเลขใน
วงเล็บ เช่น (1.4-5) หมายความว่า จากหน้าที่ 4-5 ของวารสาร
แกลงกิจ เล่ม 1 ซึ่งจะได้นำข้อความเหล่านั้นมาให้ได้ศึกษาเป็น
ตัวอย่าง เพื่อศึกษา พิจารณาตัดสินบางข้อดังต่อไปนี้

(1.4-5) เป็นความสำคัญอย่างยิ่งยวด ทั้งเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน
(ของคริสตจักรโดยส่วนรวม) และทั้งเพื่ออนาคตของวารสาร
แกลงกิจนี้เองที่ทุก ๆ ท่านจะต้องตระหนักไว้จริงที่ว่า วารสาร
แกลงกิจนี้เป็นเอกสารลับสงวนเฉพาะสำหรับบาทหลวงตั้งแต่ชั้น
บิชอปขึ้นไป และสำหรับบุคคลบางท่านที่เหล่าบิชอปหรือทาง

สำนักเลขาธิการนี้ได้กำหนดหมายตัวไว้สำหรับทำงานเสวนา ได้อาลอกเท่านั้น ถ้าหากท่านบิชอปทั้งหลายเห็นว่ามีประโยชน์ที่จะคัดลอกพิมพ์ใหม่ ซึ่งบทความหรือข่าวสารใด ๆ ไม่ว่าจะ เป็นเพียงบางส่วนหรือตลอดทั้งเรื่องนั้น ๆ ก็ดี ก็ให้ตีพิมพ์ได้แต่ต้องไม่ระบุแหล่งที่มา อีกประการหนึ่งด้วยเหตุที่ว่า วารสารนี้เป็น เอกสารลับจึงมีเพียงบอกแจ้งให้สื่อมวลชนล่วงรู้

(7.12) เกียรติคุณสำหรับภูมิปัญญาเหล่านั้นจะต้องไม่เหลือไว้ให้แก่คนนอกศาสนาคริสต์เหล่านั้นเลย ดังนั้นเราจะต้องพูดถึง การที่เหล่าบิดาจารย์ยอมรับคุณค่าแห่งภูมิปัญญาของศาสนา นอกรีตเหล่านั้น เพียงในแง่ของการรวมกลืนเข้ามา เพราะว่า ความคิดแบบคริสต์จะต้องมีความสำคัญนำหน้าเสมอไป ภูมิ ปัญญาของศาสนาอื่น ๆ ถูกเลือกเอามาอ้างใช้ให้สอดคล้องเป็น ไปตามพระคริสตธรรมคัมภีร์ สัญลักษณ์ของศาสนาอื่น ๆ ถูก นำมาดัดแปลงเพื่อเสริมความสูงเด่นของพระเยซูคริสต์ และใน ที่สุดคำสอนของศาสนาอื่น ๆ ได้รับความหมายใหม่ (ให้ เป็นแบบคริสต์) โดยสิ้นเชิง ศาสนาอื่น ๆ ไม่มีความสำคัญในตัว ของมันเอง จะมีความหมายอยู่เพียงประการเดียวก็ตรงที่เศษ แห่งสัจธรรมอันน้อยนิดที่พอจะมีอยู่บ้างในศาสนาเหล่านั้น

ประเด็นสำคัญตามความเห็นของเหล่าบิดาจารย์นั้นคือ สัจธรรมที่มีหลงอยู่บ้างในศาสนาอื่น ๆ นั้น โดยที่แท้แล้วเป็น ของศาสนาคริสต์ ดังเช่นที่ JUSTIN ได้เฉลยแก่ผู้ตั้งปัญหาถาม

เขาไว้ว่า ไม่ใช่เราคิดเหมือนพวกศาสนาอื่น ๆ แต่พวกศาสนาอื่น ๆ ต่างหากที่ได้ยืมเอาสัจธรรมเราไปใช้ในคำสอนทุก ๆ อย่างของเขา บรรดาเหล่าบิดาจารย์ทั้งหมดจะกล่าวเป็นเสียงเดียวกันเช่นนี้หมด เพราะท่านเหล่านั้นมีความเห็นว่า สัจธรรมเหล่านี้เป็นเมล็ดพันธุ์แห่งพระคริสตธรรม โดยมุ่งหมายเอาแต่เฉพาะสัจธรรม หาได้นึกไปถึงตัวศาสนาอื่น ๆ ที่มีสัจธรรมเหล่านั้นอยู่ไม่ ดังนั้นเหล่าบิดาจารย์จึงมีความเห็นว่า บรรดาศาสนาและปรัชญาอื่น ๆ ทั้งหมดเป็นเพียงกองพะเนินของความผิดพลาดอันเป็นผลผลิตจากบาปของมนุษย์ และเมื่อก้าวให้ถึงที่สุดแล้วก็คือ เป็นผลผลิตของปีศาจร้ายนั่นเอง

(8.15) คริสตศาสนจักรไม่ได้อยู่ในยุคสมัยของเหล่าบิดาจารย์อีกแล้ว ในสมัยก่อนคริสตศาสนจักรจัดได้ว่าอยู่ในวัยหนุ่มอันเบ่งบาน ซึ่งได้แสดงออกอย่างเปิดเผยถึงความหวังอันเต็มเปี่ยมในอนาคต และพร้อมที่จะพิชิตโลกได้อย่างรวดเร็ว สถานการณ์ในปัจจุบันนี้แตกต่างกับสมัยนั้น ศาสนาอื่น ๆ ที่มีใช้ศาสนาคริสต์มีศาสนิกชนคิดรวมกันแล้วมากกว่าชาวคริสตศาสนิกชนส่วนข้างมากของศาสนาอื่น ๆ ไม่ได้เห็นว่าคริสตศาสนจักรเป็นพลังแห่งอนาคต นี่คือเหตุผลที่ทำให้เราต้องยกเลิกความคิดที่จะโจมตีศาสนาอื่น ๆ ซึ่งหน้า แล้วหันมาใช้การเสวนาได้อาโลกแทนพร้อมไปกับการแสวงหาคุณค่าอันแท้จริงและขุมปัญญาทางศาสนาของทุก ๆ ศาสนา ดังนั้นเราจะต้องไม่ลังเลใด ๆ เลยใน

๑๐๐ แผนทำลายพระพุทธศาสนา

การแสวงหาจุดร่วมทุก ๆ อย่างกับศาสนาอื่น ๆ ไม่ใช่การแสวงหาสิ่งซึ่งจะก่อให้เกิดการแบ่งแยกกับศาสนาอื่น ๆ

(5.105) (คริสตศาสนจักร) มีการเปลี่ยนแปลงท่าทีใหม่ดังนี้ ผู้ที่มีใช้คริสตศาสนิกชนจะได้รับการเลื่อมองและความรักจากเรา ไม่ว่าเขาเหล่านั้นจะเป็นเช่นไรก็ตาม ด้วยว่าในรหัสยาภาพอันไม่อาจหยั่งถึงนั้นอย่างน้อยที่สุดเขาก็มีศักยภาพที่จะกลายมาเป็นประชาชนหรือเป็นสาวกของพระเยซูคริสต์ได้ ซึ่งจากองค์พระเยซูคริสต์นั่นเอง พวกเขาจึงได้รับคุณธรรมและสัจธรรมมาบ้าง ถึงแม้ว่าคุณธรรมและสัจธรรมเหล่านั้นจะถูกฝังจมอยู่ในระบบศาสนาอื่น ๆ อันบกพร่องและผิดพลาด แต่คุณธรรมและสัจธรรมเหล่านั้นก็ยังมีค่าควรแก่ความเคารพและความรักจากเรา โดยผ่านทางคุณธรรมเหล่านั้นนั้นแหละที่พระเยซูคริสต์จะสามารถเสด็จเข้าไปประทับในห้วงลึกแห่งดวงใจของเขาได้โดยที่เขาเหล่านั้นไม่รู้ตัวเลย

(5.112) แทนที่เราจะเมินเฉยต่อความสามารถทำหน้าที่ช่วยให้รอด ซึ่งมีสำรองอยู่บ้างบางส่วนในศาสนาอื่น ๆ เราจะเอาความสามารถเช่นว่านี้ของศาสนาเหล่านั้นมาจัดแสดง เพื่อให้เหล่าศาสนาที่มีใช้คริสต์ทั้งหลายพากันบรรจบรวมเข้าสู่ความสมบูรณ์เต็มรอบของความเป็นศาสนาและของความสามารถช่วยให้รอดแห่งคริสตศาสนา

(7.14) การเสวนาได้อาลอกนั้น บ่งบอกอยู่ว่ามีการยอมรับคุณค่าของผู้ร่วมเสวนา แต่จะต้องไม่ยอมรับความเท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์แบบว่ามีอยู่ในระหว่างเรากับคู่เสวนา ทั้งนี้คริสตศาสนาเป็นมรรคาแห่งอุดมคติ เพราะหมายถึงองค์พระเยซูคริสต์ผู้ทรงเป็นผลสรุปรวบยอดแห่งการไขแสดงของพระเจ้า... ศาสนาคริสต์เป็นทั้งศาสนาที่ก้าวหน้าและเป็นศาสนาที่ถึงจุดสุดยอด ดังนั้นจึงหาใช่เหมือนกับศาสนาอื่น ๆ ไม่

(10.31) สภาสังคายนาวาติกันที่สองยอมรับว่าศาสนาอื่น ๆ ก็มีความรู้เกี่ยวกับสัจธรรมอยู่บ้าง ถึงแม้ว่าจะยังไม่เข้าถึงความรู้ที่สมบูรณ์ก็ตาม แต่กระนั้นความรู้ที่ศาสนาอื่น ๆ มีอยู่ ล้วนแล้วแต่ได้รับมาจากพระเจ้าองค์เดียว ผู้ทรงเป็นสัจธรรมในตัวของพระองค์เอง

(10.34) สัจธรรมที่มีอยู่ในศาสนาอื่น ๆ เป็นได้อย่างมากก็เพียงแค่ความจริงทางปรัชญาเท่านั้น และประสบการณ์เกี่ยวกับพระพุทธเจ้าที่มีอยู่ในศาสนาอื่น ๆ เป็นได้อย่างมากก็เพียงแค่ความดีมดำในการใช้ความคิดเชิงปรัชญาเท่านั้น

(5.113) ชาวคริสต์ขอยืนยันอย่างหนักแน่นว่า มีมรรควิถีแห่งความรอดอยู่เพียงหนึ่งเดียวเท่านั้น เป็นมรรควิถีซึ่งในที่สุดแล้วศาสนิกชนของศาสนาอื่น ๆ จักต้องหันมาเดินตามเสมอหากว่าไม่โดยจะแจ้ง ก็โดยแฝงนัย มรรควิถีนี้ก็คือพระวรสารแห่งพระเยซูคริสต์เจ้า พระผู้ซึ่งได้ประทานเสรีภาพในการยอมรับนับถือ

ให้แก่เรา แต่ไม่ใช่เสรีภาพในการเลือกรับ ไม่ใช่เสรีภาพของการ
ประสมประสาน และก็ไม่ใช่เสรีภาพในการยอมรับรวมยอมทาง
ศาสนวิทยาหรือทางศีลธรรมกับศาสนาอื่นๆ ทั้งนี้เพราะว่า
ประเด็นสำคัญนั่นก็คือความจริงที่ถูกต้องอย่างแน่วแน่ในการสำแดง
ความสมบูรณ์เต็มรอบแห่งชีวิตทางศาสนา ซึ่งคริสตศาสนาได้
นำมาสู่โลกตามพระประสงค์ของพระเจ้า

(16.39) การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน การ
เคารพซึ่งกันและกัน ระหว่างศาสนาต่าง ๆ ตลอดจนการเสวนา
ได้อาลอกที่ใช้พฤติกรรมเหล่านี้เป็นเครื่องสนองเป้าหมายก็ดี
ทั้งหมดนี้หาใช่เป็นเป้าสำนึกที่แท้จริงที่สุดของคริสตศาสนาไม่
ยิ่งในแง่ที่ว่าสิ่งเหล่านี้จะชักนำคริสตศาสนจักรไปสู่การยอมรับว่า
ศาสนาทุกศาสนาเท่าเทียมเสมอกันทั้งหมดด้วยแล้วยังไม่มีทาง
เป็นไปได้เลย ไม่ว่าจะในทางทฤษฎีหรือในทางปฏิบัติก็ตาม

(11.122) ชักสอนศาสนาไม่ว่าจะเป็นบาทหลวงหรือเป็นฆราวาส
จะต้องดำรงชีวิตให้กลมกลืนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่มี
ใช้ของชาวคริสต์ได้อย่างแท้จริง เพื่อที่ว่าจะได้เข้าใจถึงแก่นแท้
แห่งชีวิตความเป็นอยู่ของเขาเหล่านั้น และเพื่อที่ว่าจะได้ใช้
ประสบการณ์ทางศาสนาของคนเหล่านั้นเองเป็นพื้นฐานของการ
สอนศาสนาคริสต์ ให้ได้คนมานับถือคริสตศาสนาทั้งที่คงอยู่ใน
สภาพเดิมของเขานั้นเอง

(6.141) นับแต่บัดนี้เป็นต้นไป การเสวนาได้อาลอกได้รับการกำหนดให้เป็นวิธีการที่ใช้ร่วมไปด้วยกันกับการสั่งสอน การเผยแพร่แบบมิชชัน กิจกรรมอภิบาลสัตบุรุษของบาทหลวงและกิจกรรมต่าง ๆ ของคริสตศาสนจักรที่ได้รับการจัดตั้งขึ้น ด้วยจุดมุ่งหมายที่จะกลับใจมวลมนุษยชาติให้หันมาบูชาพระเจ้า การเสวนาได้อาลอกจะต้องดำเนินควบกันไปและจะต้องมีอิทธิพลหนุนกิจกรรมทั้งหลายเหล่านั้นอย่างลึกซึ้ง

(11.85) ถ้าหากจะมีการอ้างขึ้นว่า การที่เราเข้าไปมีความใกล้ชิดสัมพันธ์กันกับศาสนาอื่นนั้น เป็นความพยายามของเราในอันที่จะทำให้ชาวพุทธเป็นชาวพุทธที่ดีขึ้นหรือทำให้ชาวมุสลิมเป็นชาวมุสลิมที่ดีขึ้นก็นับได้ว่าเข้าใจผิด จริงอยู่ที่จะมีว่าเราอาจจะมีส่วนช่วยให้ศาสนชนของศาสนาอื่นตื่นตัวและรู้สำนึกในความจริงบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งระบบการศึกษาในแบบของเขาที่เขาได้รับมาปิดกั้นไว้ ซึ่งในกรณีเช่นนี้ถึงแม้หากพวกเขายังคงคิดว่าการนับถือศาสนาเดิมของเขาเป็นสิ่งที่ดีที่สุดแล้วสำหรับตัวเขา การเข้าไปสัมพันธ์ของเราก็คงไม่ช่วยให้เขาเป็นคนที่ดีขึ้นเป็นธรรมดา แต่ไม่ใช่ความมุ่งหมายที่แท้จริงของเรา สิ่งที่เราต้องการจะทำอย่างแท้จริงนั้นก็คือการช่วยผลักดันศาสนิกของศาสนาอื่น ๆ เหล่านั้นให้หลุดหน้าไปกับพระเจ้า ให้ติดตามพระกระแสลใจของพระองค์ไป

(7.15) ดังนั้น งานเผยแพร่แบบมิชชันจึงกำลังพัฒนาไปสู่ขอบ

เขตที่กว้างขวางขึ้น การเผยแพร่แบบมิชชันนั้นไม่ใช่จำกัดเพียง
แค่การเปลี่ยนใจปัจเจกบุคคลให้มานับถือศาสนาอีกต่อไป
แล้ว แต่ภารกิจในบัดนี้คือการเปลี่ยนตัวศาสนาอื่น ๆ ทั้งศาสนา
ให้มาเป็นศาสนา

(16.40) การเสวนาได้อาลอก ซึ่งคริสตศาสนจักรช่วยทำกับ
ศาสนาอื่น ๆ นั้น มีจุดหมายขั้นสุดท้ายเพื่อที่จะให้กลายเป็นแรง
กระตุ้นสำหรับศาสนาเหล่านั้นให้เจริญก้าวหน้าไปในสังคมของ
เราซึ่งกำลังเปลี่ยนแปลงและขยายตัวอยู่นี้ ให้เขามุ่งหน้าและ
ก้าวต่อไปในวิถีทางที่จะเข้าร่วมกันในครอบครัวใหญ่ของประดา
บุตรทั้งหลายของพระเป็นเจ้าด้วยพระประสงค์ขององค์พระเป็นเจ้า

(16.40) คริสตศาสนจักรถืออย่างเคร่งครัดว่าการเสวนาได้อาลอก
เป็นเพียงแค่การแสวงหาสิ่งที่จะมาเสริม ชาวคริสต์มิได้ต้องการ
ที่จะละทิ้งสิ่งใด ๆ ที่ตนมีอยู่แล้ว แต่ชาวคริสต์รู้สึกว่าเป็นภาระ
หน้าที่ของตนในการที่จะต้องเอาใจใส่ศึกษาศาสนาอื่นที่มีใช้คริสต
ศาสนาให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ศาสนาทั้งหลายที่มีใช้คริสต์จะถูกเชิญ
ชวนให้ตรวจสอบวิพากษ์วิจารณ์ฐานรากของศาสนาของเขาเอง
แล้วก็หันมาขึ้นชนับถือศาสนจักรของพระเยซูคริสต์เจ้า (คือ
ศาสนาอื่น ๆ จะมองเห็นความบกพร่องเสียหายของตนเองและ
มองเห็นความดีที่เหนือกว่าของศาสนาคริสต์)

(6.157) เพื่อให้การเสวนาได้อาลอกได้ผลดี พวกเราแต่ละคนจะ
ต้องเรียนรู้ผู้อื่น

(6.140) เราจะหาความรู้เกี่ยวกับผู้ที่มีใช้คริสตศาสนิกชนได้จาก ศาสตร์เกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ สภาสังคายนาวาติกันที่สองได้ ประกาศรับรู้และเร่งเร้าอย่างเป็นทางการให้มีการดำเนินงาน วิจัยในศาสตร์ดังกล่าวนั้นต่อไป และเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัย นั้นในหมู่พวกเราเพื่อเป็นการเตรียมการเบื้องต้นสำหรับการเสวนา ได้อาลอกและการเผยแพร่แบบมิชชัน

(4.12-15) การที่เราจะใช้ประโยชน์จากของดีในศาสนาอื่น ๆ ได้ดี ขึ้นนั้น บอกอยู่ในตัวถึงการที่เราจะต้องมั่นใจให้ได้เสียก่อนว่าผู้ที่ เตรียมตัวบวชเป็นบาทหลวงจะต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่าง หนักแน่นเพียงพอในศาสนศาสตร์ของศาสนาอื่น ๆ ที่มีใช้คริสต ศาสนา ผู้ที่เตรียมตัวบวชเป็นบาทหลวงจำเป็นจะต้องศึกษาให้ รู้จักศาสนาอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องรู้จักเป็นอย่างดีเกี่ยว กับศาสนาต่าง ๆ ซึ่งมีผู้นับถืออยู่ในประเทศที่เขาเหล่านั้นจะ เข้าไปปฏิบัติงานแม่อธิพลออกไป จะต้องแยกแยะเอาศาสน ธรรมที่แท้จริงอันทรงคุณค่าที่มีอยู่ในศาสนาอื่น ๆ ออกมาให้ได้ โดยอาศัยพระคำเผยแผ่ของพระเจ้าในศาสนาคริสต์มาเป็นเครื่อง ส่องทาง ให้ดำเนินการคิดพิจารณาหาหนทางจัดทำ (เห็นได้ว่า) ศาสนธรรมที่มีคุณค่าของศาสนาอื่น ๆ เหล่านี้จะสามารถถึงความสมบูรณ์เต็มรอบได้ โดยอาศัยคริสตศาสนา

(5.114) ก่อนจะแสดงตนว่าเป็นผู้ได้รับมอบอำนาจสิทธิขาดทาง ศาสนาจากพระเจ้า คริสตศาสนจักรควรจะต้องพิสูจน์ตนเองให้

เขาเห็นเสียก่อนว่า คนเป็นผู้ที่มีคุณค่าควรแก่การที่ต้องรับฟัง และเรื่องนี้ก็สำเร็จได้ด้วยอาศัยคุณูปการของคริสตศาสนจักรที่มีต่อสังคม

(4.38-39) จงทำการบริการรับใช้ในททุก ๆ ขณะที่มีโอกาสเปิดให้ทำได้ และจงแสดงให้เห็นว่าเรามีความกรุณาและความเอื้ออาทร แต่ที่สำคัญยิ่งกว่าสิ่งอื่นใดก็คือ การที่เราจะต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างสรรค์ผลประโยชน์ร่วมกันและร่วมเสี่ยงภัยเสี่ยงอันตรายด้วยกัน ในประเทศที่มีสภาพเศรษฐกิจอ่อนแอและกำลังพัฒนานั้น วิธีทางที่ดีที่สุดที่จะดึงดูดความสนใจของผู้ซึ่งไม่เคยเอาใจใส่ต่อเรา และเรียกร้องความเห็นใจจากผู้ซึ่งคิดว่าเป็นหน้าที่ของเขาที่จะต้องเกลียดชังเราให้สำเร็จได้นั้น มักจะบรรลุเป้าหมายด้วยการที่เรารู้จักสรรหาวิธีการต่าง ๆ ที่ได้ผลที่สุดเท่าที่จะหาได้มาใช้ในการเข้ารณรงค์กับปัญหาความอดอยาก ปัญหาความไม่รู้หนังสือ ปัญหาสงคราม หรือความทุกข์ยากเดือดร้อนใด ๆ ของสังคม นอกจากนั้นเราจะต้องสนใจเรื่องความยุติธรรมทางสังคม เช่นปัญหาการแบ่งแยกผิว การกดขี่ทางชนชั้น (เช่นการกดขี่ที่มีต่อกรรมกร เป็นต้น) ต่อจากนั้นก็ยังมีงานทางด้านการศึกษา การบริการ ช่างสาร ฯลฯ ที่เราจะต้องคอยใส่ใจพิจารณา

ต่อเมื่อเราสามารถได้รับความไว้วางใจและความเห็นใจจากประชาชนอย่างสนิทใจแล้วนั้นแหละ เราจึงเลื่อนความสนใจ

จากพฤติกรรมอันดีงามของเรา มาเอาใจใส่ต่อความหวังและความเชื่อถือของเรา ซึ่งเป็นพลังผลักดันให้เรามีพฤติกรรมที่ดี เช่นนั้น เมื่อถึงขั้นนี้แล้ว การเสวนาได้อาลอกก็เป็นอันได้รับการสถาปนาลงหลักปักมั่นแล้วอย่างสมบูรณ์แบบ

(5.115) เราจะเริ่มต้นด้วยกิจกรรมสาธารณกุศล แล้วเลื่อนไปสู่การกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่น เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการประชุมพบปะกันในเรื่องทางวัตถุ ในการศึกษาร่วมกัน ในการแลกเปลี่ยนบุคลากร ในกิจกรรมส่วนรวมเพื่อเพื่อนมนุษย์ ในการสวดมนต์ภาวนา แต่เราจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายโดยสมบูรณ์ได้เลย นอกเสียจากในพระองค์และเพื่อองค์พระเยซูคริสต์ ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้แหละ งานเผยแพร่แบบมิชชันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับยุคปัจจุบันยิ่งกว่ายุคใด ๆ ที่ผ่านมาแล้วนั้น ย่อมเป็นการเตรียมการปูหนทางที่ดีที่สุด และมีประสิทธิภาพที่สุด สำหรับรับเสด็จองค์พระเยซูคริสต์เจ้า

(6.153) หลังจากที่ได้ปฏิบัติการตามขั้นตอนต่าง ๆ เหล่านั้นมาแล้ว กล่าวคือขั้นทำตนเองให้มันพร้อมดี (ขั้นประจុตัว) ขั้นทำตนให้เป็นที่ปรากฏรับรู้ของคนอื่น และขั้นของการอยู่ร่วมกัน บัดนี้ก็มาถึงหลักการขั้นที่สี่ กล่าวคือ การตั้งคำถามรุกผู้อื่น ถามซักไซ้ให้เกิดความฉงนฉงาย เริ่มโดยถามในที่ด้วยความสัมพันธ์อย่างธรรมดา ก่อนแล้วจึงถามด้วยถ้อยคำจริง ๆ โดยตั้งเป็นข้อเสนอมให้คิด พร้อมกันนั้นก็เสนอแนะทางเลือกให้แก่เขา แต่เป็นทาง

เลือกซึ่งมีเป้าหมายขั้นสุดยอดอยู่เพียงประการเดียวคือ จะนำไป
สู่องค์พระเยซูคริสต์ให้ได้ เขาจะต้องได้รับการปลุกเร้า (ให้เดินไป
ตามทางเลือกนี้)

(6.154-155) การติดต่อสื่อสารในยุคปัจจุบันทำกันได้มั่นคง
เป็นหลักฐาน ในลักษณะที่ชัดเจนที่มีชีวิตชีวาและเข้มข้นยิ่งกว่า
ยุคสมัยใด ทั้งนี้โดยอาศัยวิทยุโทรทัศน์ เราควรวัดตั้งคำถามเร้าผู้
รับข่าวสาร (ให้สนใจต่อคริสตศาสนา) ซึ่งในการดำเนินการเช่นนี้
ถึงแม้ว่าเราจะต้องเสี่ยงต่อการได้รับการโต้แย้ง แต่นี่ก็ยิ่งดีกว่าที่
จะไม่ตั้งคำถามเร้าเขาเลย ซึ่งย่อมหมายความว่า เราจะเงี่ยบ
หายใจและถูกกลืนไปเลย ทางหนึ่งที่จะทำได้คือจัดตั้งสถานีกระจาย
เสียงคาทอลิกขึ้นในรูปแบบเดียวกับสถานีวิทยุแห่งนครวาติกัน
แต่นี่ยังเป็นการไม่เพียงพอ เพราะผู้ที่มีใจชาวคริสต์จำนวนมาก
ไม่สนใจที่จะรับฟังสถานีวิทยุของคาทอลิก เพราะฉะนั้นเราจะ
ต้องดำเนินการให้มั่นใจได้ว่าการเสวนาได้อาลอกซึ่งกระทำไป
เพื่อประโยชน์ของคริสตศาสนาจะต้องมีโอกาสได้เผยแพร่ในการ
กระจายเสียงของรัฐบาลและของเอกชนในหลาย ๆ รูปแบบ การ
กระทำเช่นนี้จะเปิดโอกาสเพิ่มขึ้นอย่างไม่อาจจะประมาณได้ใน
การที่จะเข้าถึงผู้ฟังที่มีใจชาวคริสต์

(10.22) ท่าทีของคริสตศาสนจักรควรจะเป็นเช่นไร ในเมื่อบัดนี้
เราได้เผชิญหน้าอยู่กับการฟื้นฟูและการขยายตัวของพระพุท
ทธศาสนา ท่าทีของเราควรเป็นมิตร มุ่งไปสู่การอยู่ร่วมกันและการ

ทำงานร่วมกัน นี่เป็นท่าทีซึ่งเป็นผลจากเจตนาธรรม์ เอกภาพ
สากลในระหว่างชาวคริสต์ของสังคายนาวาติกันที่สอง และของ
สำนักเลขาธิการเพื่อศาสนาอื่น ๆ ที่มีใช้คริสตศาสนา

(10.23) งานเผยแพร่ของพวกเขา (มิชชันนารี) จะต้องช่วยให้
พวกเราเป็นที่รู้จักแก่ผู้นับถือพุทธศาสนา การที่จะให้งานนี้สำเร็จ
ผลได้ในสมัยปัจจุบัน จำต้องมีการปรุงแปลงวิธีการกันใหม่ ใน
ทั้งวิธีการแต่บทยุทธนาได้ตอบ วิธีสอนบทยุทธนานั้นและวิธี
สื่อสารทางสังคม

ถ้าหากเราจำกัดตัวเองอยู่เพียงแค่การสอนบทยุทธนา
ก็จะเป็นการไม่เพียงพอที่จะทำตัวของเราให้เป็นที่รู้จักกันทั่วไป
ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดที่เราจะต้องเข้าไปร่วมใน
กิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ เราจะต้องเตรียม
การจัดทำวารสารทางวัฒนธรรม และหนังสือเกี่ยวกับวัฒนธรรม
ที่ก้าวหน้าเพื่อเสนอแก่ผู้มีใช้ชาวคริสต์

(10.24) อนึ่ง เรามีหน้าที่ที่จะต้องรู้จักผู้อื่นให้ดีขึ้น ซึ่งในกรณี
ของเราก็คือ รู้จักชาวพุทธให้ดีขึ้นเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ก่อน
ที่จะเริ่มงานเผยแพร่มิชชันนารีจะต้องเรียนรู้อย่างซ้ำของ
เกี่ยวกับภาษาและสภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นที่ตนจะไป
ปฏิบัติงานเผยแพร่ จึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับพุทธศาสนา
เป็นอย่างดีเพื่อจะได้รู้จักแบ่งแยกได้ถูกต้อง (ดังนั้น) ในข้อเสนอ
เกี่ยวกับแผนการจัดกิจกรรมเผยแพร่ สภาสังคายนาวาติกันที่

สองจึงได้แถลงถึงความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ให้เพียงพอเกี่ยวกับศาสนาอื่นที่มีใช้คริสตศาสนา พร้อมกับกล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการสอนความรู้ชนิดนี้ในสถาบันศึกษาต่าง ๆ ของเรา และได้กล่าวย้ำถึงภาระหน้าที่ของผู้อำนวยการของโรงเรียนอบรมผู้เตรียมจะเป็นบาทหลวง (สามเณรลัทธิ) ที่จะต้องจัดหาความรู้เช่นนี้ให้แก่ผู้เตรียมจะเป็นบาทหลวง และจัดหลักสูตรการศึกษาโดยให้ความสนใจมากยิ่งขึ้นต่อวัฒนธรรมท้องถิ่น

ถึงแม้จะได้มีการจัดการศึกษาให้อย่างสมบูรณ์ในโรงเรียนอบรมผู้เตรียมจะเป็นบาทหลวง แต่ก็เป็นการไม่เพียงพอที่จะจัดการกับปัญหาทางด้านวัฒนธรรม ฉะนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งสถาบันเพื่อการศึกษาชั้นสูงยิ่งขึ้นไปอีกในเขตงานเผยแผ่รมิชชันทั้งหลายเพื่อให้เป็นแหล่งที่บาทหลวง เจ้าหน้าที่ศาสนาและฆราวาส จะได้มีโอกาสเสริมความรู้เกี่ยวกับศาสนาอื่นของตนให้สมบูรณ์ขึ้น

(10.24-25) การทำงานร่วมกัน เป็นบรรทัดฐานที่สภาสังคายนาวาติกันที่สองได้กำหนดไว้ด้วยเจตนารมณ์เอกภาพสากลในระหว่างชาวคริสต์ เราจะทำงานร่วมกันกับชาวพุทธให้มากที่สุดเท่าที่สภาพของศาสนาคริสต์ของเราและสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงของประเทศนั้น ๆ จะเอื้ออำนวยให้เราทำได้

การทำงานร่วมกันประการแรกที่จะทำได้ก็คือ งานปลูกเร้าความสนใจศาสนาให้เกิดขึ้นแก่คนหนุ่มสาวของประเทศนั้น ๆ

พร้อมกับต่อต้านอิทธิพลของวัตถุนิยมและลัทธิไม่เชื่อในศาสนา เมื่อประชาชนตื่นตัวสนใจศาสนาก็ย่อมจะเป็นผลดีแก่งานเผยแผ่ของเราด้วย เพราะการพูดกับคนสนใจศาสนาย่อมได้ผลดีกว่าการพูดกับคนช่างสงสัยและคนไม่เชื่อในศาสนา

การทำงานร่วมกันได้กับชาวพุทธประการที่สองคือ งานด้านกิจกรรมทางสังคมที่มุ่งสร้างสรรค์ประเทศชาติของตนและในงานด้านสาธารณกุศล

ในหมู่ประชากรซึ่งอยู่ในสภาพเศรษฐกิจที่ล้าหลัง จะมีงานด้านสังคมสงเคราะห์แก่คนจนให้เราทำได้มากมาย และจะต้องทำงานเหล่านั้นด้วยการใช้นักเผยแผ่ของเราร่วมกับพระภิกษุสงฆ์ชาวพุทธ

แต่การร่วมงานที่ได้ประโยชน์มากที่สุดก็คือ งานที่ผู้เชี่ยวชาญของเราจะไปจัดไปทำเอาที่กับคัมภีร์และตำรับตำราทางพุทธศาสนา เพื่อจะได้ดูดกลิ่นเอาหลัก(ธรรม)ที่ดี ๆ เข้ามาไว้ในวัฒนธรรมคริสต์ของท้องถิ่น

(15.173) ขอให้เรามาทำการวิเคราะห์วิจัยพระคัมภีร์ของเถรวาทและของมหายาน ซึ่งย่อมแน่นอนว่าจะต้องเป็นงานศึกษาที่ใช้ความพากเพียรอย่างยิ่ง

ขอให้เราเปิดหน้าต่างแห่งความคิดนึกและแห่งจิตใจทุก ๆ บาน เพื่อที่ว่าเราจะสามารถรับเอาแสงแห่งปัญญาที่พุทธศาสนาจะสามารถสาดส่องให้เราได้

(10.25-27) ในประเทศพุทธศาสนา การที่จะเอาวัฒนธรรมท้องถิ่นมาเป็นเครื่องทรงห่อหุ้มตัวได้นั้น คริสตศาสนจักรสามารถ และจะต้องนำเอาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ดีของวัฒนธรรมพุทธมาใช้ และเปลี่ยนรูปเสียใหม่ด้วยการให้ความหมายทางคริสตศาสนา ลงไปในวัฒนธรรมนั้น เพื่อที่จะดัดแปลงให้เข้ากับชีวิตของชาวคริสต์

ในด้านศาสนธรรม ความเชื่อของชาวพุทธเกี่ยวกับชาติหน้า การต้องได้รับการตัดสินและลงโทษภายหลังจากตายไปแล้ว การทำบุญอุทิศให้แก่ผู้ตาย และการสวดมนต์เหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่รับโอนเข้ามาเป็นความเชื่อและข้อปฏิบัติพิธีกรรมของคริสต์ศาสนาได้อย่างง่ายดาย

งานทางด้านสมณเพศ เราจะต้องใช้ความเพียรอย่างมากในการที่จะเรียนรู้จากพุทธศาสนาเกี่ยวกับความหวัง ความโน้มเอียงทางจิตใจ และจิตวิทยาเกี่ยวกับสมณเพศของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อที่ว่าจะได้สามารถจัดตั้งหมู่สมณะแบบคริสต์ขึ้นมาบ้าง

ถ้าหากจะนำวิธีปฏิบัติกรรมฐานของพุทธศาสนามา ดัดแปลงอย่างเหมาะสมและสุขุมรอบคอบแล้วเอาเข้ามาใช้ใน ชีวิตพรตภาวนาของชาวคริสต์ โยเล่าเราจะทำไม่ได้

ถ้าหากเราจะเผยแพร่พระวรสารของพระเยซูคริสต์โดย สรุปลให้อยู่ในรูปแบบอริยสัจสี่ ทำไมหรือเราจะทำไม่ได้ กล่าวคือ

ทุกข์ที่แท้ของมนุษย์คือบาปโทษ(SIN) พระเยซูเสด็จมาไถ่
มนุษยชาติจากความทุกข์คือบาปโทษนั้น

ด้วยการร่วมงานทางด้านวัฒนธรรมอย่างก่อผลดีและ
อย่างสร้างสรรค์นี้ หนทางที่จะประดิษฐานคริสตศาสนจักร
คาทอลิกลงในประเทศพุทธศาสนาก็เป็นอันได้เปิดอ้าออกแล้ว
คริสตศาสนจักรของเราจะมีใช่เป็นเพียงประดิษฐานมั่นคงด้วย
ระบบสมณศักดิ์ที่เป็นของท้องถิ่นเองเท่านั้น แต่จะตั้งมั่นด้วย
วัฒนธรรมคริสต์ที่เป็นของท้องถิ่นเช่นกันด้วย เมื่อใดพระวรสาร
ของพระเยซูคริสต์ได้แทรกซึมเข้าไปในวิถีชีวิตทางด้าน
วัฒนธรรมของประชาชนได้แล้ว เมื่อนั้นก็หมายความว่าคริสต
ศาสนจักรได้รับการสถาปนาขึ้นแล้วท่ามกลางประชาชนชาตินั้น

ดังนั้น เมื่อเผชิญหน้ากับการขยายตัวของพุทธศาสนา
ซึ่งมีใช่เป็นการขยายตัวคืบหน้าออกไปแต่เป็นเพียงการฟื้นฟู
ภายใน คณะนักเผยแผร์มิชชันของคริสตศาสนจักรก็จะขอใช้วิธี
อยู่ร่วมกันอย่างฉันมิตรและทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

สิ่งที่สำคัญเหนืออื่นใดทั้งหมดก็คือ เราจะใช้เจตนารมณ์
เอกภาพสากลในระหว่างชาวคริสต์เป็นเครื่องชักนำให้งานเผย
แผร์มิชชันของเราเดินเข้าสู่วิถีทางที่ดีและถูกต้อง และช่วยให้เรา
วางรากฐานที่มั่นคงให้แก่คริสตศาสนจักรในประเทศของเขาได้
สำเร็จ

Secretariatus pro non Christianis

Bulletin

1

May 1966

1st year

TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

ตัวอย่าง Bulletin ๑๑๕

เล่มที่ 1 หน้า 4-5

It is extremely important for the common good, as well as for the future of the Bulletin itself, that everyone be well aware that it is a *confidential publication exclusively for Ordinaries and for persons that the Bishops or we have designated for dialogue. If then the Ordinaries believe it useful to reprint entirely or in part a certain article or communication they should do so without citing the source. Since it is a confidential publication, the press should not be informed. *

P. HUMBERT CLAUDE
Secretary-General

เล่มที่ 6 หน้า 149

* One will achieve success very quickly by taking all the advantage possible out of the regroupings of which we have spoken. Thus in a pluralist family group, the Christians ought to be the best and most efficient as parents and children. On the professional level, the Christian members should prove themselves to be the most honest, active and competent, as well as being the most flexible, friendly and obliging; in short, the most attractive members. In the sphere of social and educational services it will fall to the Christian especially to promote the idea of disinterested service, the vision of complete progress (and not only material progress, as is well noted in the Decree A.G.D., no. 12). In situations of leisure or relaxation, as in those of rest or convalescence, certain periods of calm or reflection will make possible serious conversation, a mutual comprehension and appreciation.

* In short, it should be the duty of every Christian in every given situation to appear, in the words of Chesterton, "superalive", fully committed in the great drama of life.

* It is good to use a given situation so as to exist in the eyes of others, but it is better still to create such situations and methodically to get oneself known.

เล่มที่ 11 หน้า 114-115

are good moralists for educating these young people. And we Catholics have no part in it, we do not have a similar system to offer the Thai people. Would not an adaptation in this to the psychological need of the Buddhist people be good for us too? We must try to present Catholicism in local attire. *

* As a preparation for a real discussion with the Thai Buddhists we must first correct certain ideas we have on numerous customs and rites which we call religious, and carry out a work of adaptation to the psychology of the people. For example, at the beginning of the rainy season the King carries out a rite which is called the blessing of the crops. His Majesty goes to an agreed place and drives a pair of oxen at the plough; seeds of the crops are blessed and a blessing is invoked on the fields which are at that moment beginning to be ploughed. Certainly the bonzes are also present at this rite, but why could not the Catholics be there too to pray as we do the Rogations days uniting us to the whole nation on the same day?

* The discussion should begin on that which unites us so as to increase the number of points of union.

J. ULLIANA

ตัวอย่างรายงานและข้อเสนอแนะของบาทหลวงต่อ
คริสตศาสนจักรเกี่ยวกับสภาพการณ์ของ
พระพุทธศาสนาในประเทศไทย

(11.114-115) ในประเทศไทย มีวิถีชีวิตแบบพระภิกษุ การบวชเป็นการทรงภาวะที่ได้รับการเคารพอย่างสูงส่ง แต่เราชาวคาทอลิกไม่ได้มีส่วนร่วมด้วยในวิถีชีวิตระบบนั้นเลย เราไม่มีระบบที่คล้ายคลึงกันเช่นนั้นที่จะเสนอให้แก่ประชาชนชาวไทย ดังนั้นจะไม่เป็นการดีแก่เราหรือในการที่จะดัดแปลงให้เกิดระบบเช่นนี้ของเราขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการทางจิตวิทยาของชาวพุทธ เราต้องพยายามนำเสนอคริสตศาสนาคาทอลิกในเปลือกหุ้มของวัฒนธรรมท้องถิ่น

ในการเตรียมตัวเพื่อให้มีการพูดจาเสวนากันได้อย่างจริงจังกับชาวพุทธไทยนั้น สิ่งแรกที่เราจะต้องทำก่อนคือ ต้องแก้ไขความเข้าใจผิดบางอย่างของชาวไทย แล้วเอามาทำการดัดแปลงให้เข้ากับจิตวิทยาของประชาชน ตัวอย่างเช่น ในพระราชพิธีพืชมงคลแรกนาขวัญซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นองค์ประธาน มีพระภิกษุสงฆ์เข้าร่วมพระราชพิธีนั้นด้วยแล้วทำไมคาทอลิกเราจึงจะไม่ควรเข้าร่วมพระราชพิธีด้วยเพื่อที่จะได้ใช้โอกาสนั้นสมานเราเข้ากับประชาชนทั้งชาติ

เราควรเริ่มอภิปรายในเรื่องที่สมานกันก่อน เพื่อหาจุด
ร่วมต่าง ๆ ให้มากขึ้น

(19.56) ในเวียงจันทน์มีการตั้งศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาขึ้น
โดยสภาอπίสโคปัลแห่งลาวและกัมพูชา วัตถุประสงค์ของ
สถาบันนี้ก็เพื่อที่จะช่วยให้บาทหลวง สัตบุรุษ และฆราวาส ชาว
คาทอลิกได้ศึกษาเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับการสถาปนาและการ
พัฒนาคริสตศาสนจักรในประเทศที่มีวัฒนธรรมแบบพุทธ

(16.25-31) พุทธศาสนากำลังเป็นสิ่งล้ำสมัยหรือไม่ ศาสนาของ
ชาวไทยไม่ใช่พระพุทธศาสนาบริสุทธิ์แต่เป็นลัทธิประสมประสาน
โดยมีพุทธศาสนาเป็นองค์ประกอบพื้นฐานผสมเข้ากับความเชื่อ
ในเรื่องภูตผีวิญญาณซึ่งฝังรากลึกมาตั้งแต่ยุคก่อนพระพุทธ
ศาสนาจะเข้ามา คนหนุ่มสาวชาวไทยไม่สนใจและไม่เคยคิด
ถึงพระพุทธศาสนา พวกเขาใช้เวลาให้หมดไปกับการเรียน
โทรทัศน์ วิทยุ ภาพยนตร์ และงานบันเทิง

สมาคมยุวพุทธก็มีอยู่ แต่การทำงานยังคงไม่ค่อยได้ผล
และชาวพุทธส่วนมากก็ไม่รู้ถึงกิจกรรมเหล่านี้ องค์การพุทธ-
ศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลกก็เช่นกัน นอกจากคนในวงจำกัดเพียง
เล็กน้อยแล้ว องค์การนี้เรียกได้ว่า ไม่เป็นที่รู้จักกันเลยใน
ประเทศไทย

การจัดองค์การของคณะสงฆ์ไทยมองดูเหมือนว่าจะมี
ระบบการบริหารตามลำดับชั้นที่กระชับรัดกุม แต่ในความจริงแล้ว

แต่ละวัดมีความเป็นอิสระของตนเอง และทราบเท่าถึงบัดนี้ การปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีเอกภาพของคณะสงฆ์เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ไม่ได้เลย รายการวิทยุเกี่ยวกับพุทธศาสนาดำเนินงานกันบนพื้นฐานของงานอาสาสมัคร ไม่มีใครรับผิดชอบอย่างแท้จริง ดังนั้นจึงถือได้ว่าเป็นงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ

มีการจัดสัมมนาซึ่งรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวเปิดประชุมว่า ข้อเท็จจริงที่สำคัญก็คือ สังคมได้เปลี่ยนแปลงแล้วหากศาสนายังคงอยู่อย่างเดิมไม่ปรับตัวให้ทัน ศาสนาก็จะตายหรือเป็นสิ่งไร้ชีวิต สิ่งทีกล่าวถึงตลอดงานสัมมนาก็คือ ความกลัวว่าพุทธศาสนาและสถาบันสงฆ์กำลังกลายเป็นสิ่งที่ล้าสมัยยิ่งขึ้นทุกขณะสำหรับสังคมไทย

ทั้งพระสงฆ์และชาวบ้านต่างเห็นพ้องกันว่าการศึกษาของพระสงฆ์มีไม่เพียงพอและจะต้องได้รับการปฏิรูป ในปัจจุบันนี้การศึกษาทั้งหมดของพระสงฆ์กระทำกันภายในวัด พระภิกษุไม่ได้รับอนุญาตให้เรียนในโรงเรียนของรัฐบาล หลักสูตรซึ่งใช้กันมาตั้งแต่อดีตถูกจำกัดอยู่เพียงเรื่องธรรมะและภาษาบาลีเท่านั้น มหาวิทยาลัยสงฆ์สองแห่งมีความยากลำบากอย่างยิ่งในการดำเนินงานในระยะต้น ๆ สาเหตุสำคัญก็คือการขาดครูที่มีประสิทธิภาพ ทั้งคณะสงฆ์และคฤหัสถ์ยังคงมีความเห็นคัดค้านอย่างมากมายต่อการที่จะให้พระสงฆ์เรียนวิชาการทางโลก พระสงฆ์ที่มีความคิดก้าวหน้าตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับ

หลักสูตรให้ทันสมัย แต่ก็ยังไม่สามารถมองเห็นหนทางที่แจ่มชัดในการจะสอดประสานให้กลมกลืนกันได้ระหว่างความรู้ทางธรรมะและภาษาบาลีเข้ากับวิชาการสมัยใหม่ ในสภาพที่การศึกษาทางโลกได้ขยายไปอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น และหลักสูตรการศึกษาของวัดก็ยังไม่ได้รับการปรับปรุงให้บุคคลสามารถใช้ชีวิตได้อย่างเหมาะสมในสังคม ผู้ที่บวชเข้ามาเพื่อหวังความก้าวหน้าทางการศึกษาก็จะมีจำนวนลดน้อยลงทุกที

โดยเหตุที่พระพุทธเจ้าไม่ใช่พระเจ้า แต่ทรงเป็นเพียงบรมครูทางศีลธรรม ทำไมเราชาวคาทอลิกจะเคารพพระพุทธเจ้าในฐานะที่ทรงเป็นครูผู้สอนศีลธรรม (เช่นเดียวกับขงจื้อ) เช่นนี้ไม่ได้

ในไทยทุกหนทุกแห่งข้าพเจ้าพบว่าพระภิกษุและชาวพุทธผู้มีการศึกษาเป็นผู้ที่มีความเป็นมิตรและเปิดเผยมาก พวกเขาเข้าใจปัญหาของพุทธศาสนา แต่ว่าขาดผู้นำและขาดองค์การที่จะทำให้การปฏิรูปที่เขาต้องการทำนั้นสำเร็จขึ้นมาได้ แต่ว่าพวกเขาก็กำลังพยายามกันอยู่ มีความหวังกันอยู่ว่า ในอนาคตสักวันหนึ่งคงจะสามารถพิสูจน์กันได้ว่า พุทธศาสนายังไม่ล้าสมัยสำหรับประเทศไทย แต่เท่าที่เป็นอยู่ขณะนี้ข้าพเจ้าคงจะไม่ยอมกล่าวว่า พุทธศาสนาประสบความสำเร็จหรือกำลังได้รับการฟื้นฟูอย่างใด ถึงแม้ว่าชาวไทยทุกคนจะคิดว่าตนเองเป็นชาวพุทธก็ตามที